

Hlavní město Praha
Magistrát hlavního města Prahy
Odbor školství a mládeže

PRA	HA
PRA	GUE
PRA	GA
PRA	G

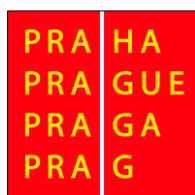
VÝROČNÍ ZPRÁVA

o stavu a rozvoji vzdělávací
soustavy v hlavním městě Praze

ŠKOLNÍ ROK 2015/2016

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v hlavním městě Praze

ŠKOLNÍ ROK 2015/2016

H L A V N Í M Ě S T O P R A H A
MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY
ODBOR ŠKOLSTVÍ A MLÁDEŽE

OBSAH

ÚVOD	6
I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY	7
I.1 VYBRANÉ CHARAKTERISTIKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY HL. M. PRAHY	8
I.1.1 Vzdělanostní struktura, struktura zaměstnanosti	8
I.1.2 Přehled o nově přijímaných žácích na SŠ.....	8
I.1.3 Přehled o absolventech SŠ.....	9
I.1.4 Nezaměstnanost absolventů	10
I.2 NAPLŇOVÁNÍ PRIORITNÍCH CÍLŮ DLOUHODOBÉHO ZÁMĚRU VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJE VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY HL. M. PRAHY	12
I.2.1 Grantová politika hl. m. Prahy	12
I.2.3 Prevence rizikového chování dětí a mládeže	14
I.2.4 Protidrogová prevence a prevence kriminality.....	20
I.2.5 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta.....	21
I.2.6 Multikulturní výchova, interkulturní vzdělávání a osvěta.....	22
I.2.7 Naplňování dalších prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy	24
I.3 VYŘIZOVÁNÍ STÍŽNOSTÍ.....	25
I.4 PREZENTACE PRAŽSKÉHO ŠKOLSTVÍ NA VEŘEJNOSTI.....	25
I.5 REALIZACE PROJEKTŮ Z PROSTŘEDKŮ FONDŮ EU	25
II. HODNOCENÍ STAVU VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY	30
II.1 PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	34
II.2 ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ.....	40
II.3 STŘEDNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	49
PODPORA ODBORNÉHO VZDĚLÁVÁNÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY	67
II.4 KONZERVATOŘE	71
II.5 VYŠŠÍ ODBORNÉ VZDĚLÁVÁNÍ	76
II.6 VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ, ŽÁKŮ A STUDENTŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI (VE ŠKOLÁCH ZŘÍZOVANÝCH HL. M. PRAHOU)	82
II.7 JAZYKOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ.....	89
II.8 ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ A ZÁJMOVÉ VZDĚLÁVÁNÍ	91
II.8.1 Základní umělecké vzdělávání.....	91
II.8.2 Zájmové vzdělávání	94
II.9 ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ.....	98
II.9.1 Školská poradenská zařízení	98
II.9.2 Školská výchovná a ubytovací zařízení	101
II.9.3 Zařízení školního stravování.....	102
II.9.4 Školská účelová zařízení	103
II.9.5 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání	104
II.9.6 Zařízení ústavní a ochranné výchovy.....	104
II.10 PRACOVNÍCI VE ŠKOLSTVÍ, DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ PEDAGOGICKÝCH PRACOVNÍKŮ	106
II.10.1 Počty pracovníků.....	106

II.10.2 Věková struktura pedagogických pracovníků	106
II.10.3 Kvalifikace pedagogických pracovníků	107
II.10.4 Odměňování	107
II.10.5 Další vzdělávání pedagogických pracovníků	110
II.11 DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ REALIZOVANÉ STŘEDNÍMI A VYŠŠÍMI ODBORNÝMI ŠKOLAMI	113
III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY	115
III.1 CELKOVÉ VÝDAJE NA ŠKOLY A ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÁ KRAJEM HL. M. PRAHA PODLE JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ	116
III.2 NEINVESTIČNÍ VÝDAJE ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÝCH MČ HL. M. PRAHY PODLE JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ V ČLENĚNÍ NA VÝDAJE HRAZENÉ PROSTŘEDNICTVÍM KRAJSKÝCH NORMATIVŮ	119
III.3 CELKOVÁ VÝŠE FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ POSKYTOVANÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU NA ČINNOST SOUKROMÉHO ŠKOLSTVÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY.....	120
III.4 PŘÍMÉ VÝDAJE NA VZDĚLÁVÁNÍ NA DÍTĚ, ŽÁKA A STUDENTA U JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ ZŘIZOVANÝCH KRAJEM HL. M. PRAHA	120
SEZNAM GRAFŮ A TABULEK.....	121
SEZNAM GRAFŮ	121
SEZNAM TABULEK	121
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	124
SEZNAM ZDROJŮ.....	126
VYSVĚTLIVKY	127

ÚVOD

Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v hl. m. Praze za školní rok 2015/2016 je předkládána v souladu s § 10 odst. 2 a § 12 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „školský zákon“), a § 4 – 6 vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, ve znění pozdějších předpisů. Jejím zpracovatelem je odbor školství a mládeže MHMP.

Výroční zpráva hodnotí především stav a rozvoj jednotlivých úrovní vzdělávací soustavy a podává informace o financování škol a školských zařízení na území hl. m. Prahy. Při jejím zpracování byly kromě informací, se kterými přímo pracuje odbor školství a mládeže, využity údaje i dalších odborů MHMP, data z rejstříku škol a školských zařízení, ze statistických ročenek Českého statistického úřadu, statistik Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, podklady a informace Národního ústavu pro vzdělávání, České školní inspekce a další zdroje. V této souvislosti je nezbytné upozornění, že sběr dat neprovádějí výše uvedené subjekty totožnou metodikou a ke stejnému termínu, takže některé údaje proto nemusí vzájemně korespondovat. Určitá data, zejména počty dětí, žáků a studentů a počty škol a školských zařízení (dále jen „školy“), mohou být ovlivněna skutečností, že některé školy jsou sice zapsané a vykazované v rejstříku škol a školských zařízení, ale fyzicky nemají žádné děti, žáky a studenty. V takovém případě neodevzdávají výkonové statistické výkazy a nepromítnou se ve statistikách. Stejná situace by mohla nastat, pokud by některá škola neodevzdala výkaz v řádném termínu ke zpracování. Další nepřesnosti mohou nastat tím, že škola odevzdá samostatný výkaz za detašované pracoviště, takže se může promítnout v počtu škol dvakrát. Počty žáků a studentů zejména u středního a vyššího odborného vzdělávání mohou vykazovat rozdíly také podle hlediska statistického vykazování. Může být vykázán např. jiný počet žáků v tabulce o státním občanství a jiný v celkovém počtu žáků za konkrétní stupeň vzdělání. Tyto drobné rozdíly jsou dány tím, že do statistických ročenek se zadávají data z matrik, kde jeden žák nebo student může najednou studovat více oborů nebo se může vzdělávat v denní i jiné formě vzdělávání, může mít dvě státní občanství apod. To se týká zejména údajů uváděných ve statistických ročenkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

I. PODMÍNKY VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Hlavní město Praha charakterizuje několik jedinečností, které určují mnohá specifika této metropole. Praha je předním centrem politiky, vzdělání, kultury a v neposlední řadě také ekonomiky, a proto má zvláštní postavení mezi všemi regiony na úrovni krajů a velkých krajských měst České republiky. Hlavní město Praha (HMP) má postavení kraje, ačkoliv z pohledu zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze je také statutárním městem – obcí, které je řízeno Zastupitelstvem hl. m. Prahy, Radou hl. m. Prahy v čele s primátorem hl. m. Prahy a Magistrem hl. m. Prahy.

HMP člení na 22 správních obvodů. V HMP se nachází celkem 57 městských částí, které jsou z hlediska samosprávného řízení autonomní, s vlastními volenými orgány. Z pohledu školství jsou tyto nejnižší jednotky členění města zřizovateli veřejných mateřských a základních škol. Naopak hlavní město jako celek z pozice kraje je zřizovatelem veřejných středních škol, vyšších odborných škol, konzervatoří a dalších specifických školských zařízení.

Praha je ekonomickým centrem, které je zcela dominantní v rámci celé České republiky. Díky tomu, že v Praze sídlí, kromě většiny orgánů státní správy, také většina finančních institucí, zahraničních firem a dalších významných institucí (například vysoké školy), je zde tvořen hrubý domácí produkt (HDP) okolo 25 %. HDP v Praze na jednoho obyvatele tvoří více jak 200 % HDP republikového průměru. Tyto významné ekonomické ukazatele dávají Praze výsadní postavení v rámci celé České republiky (ČR). Z hlediska trhu práce má HMP jedny z nejnižších hodnot míry nezaměstnanosti v celé ČR. Průměrné hodnoty obecné míry nezaměstnanosti k 31. 8. 2016 činily přibližně 3,7 %.

Z hlavních ekonomických ukazatelů, které vykazují tvorbu tzv. přidané hodnoty na území hl. m. Prahy, vyplývá, že po roce 1989 postupem let až do současnosti došlo zcela ke změně podílů všech odvětví. Odvětvová struktura ekonomiky se v Praze za posledních 26 let změnila tak, že se veškeré výrobní odvětví v Praze nachází v pouhých cca 15 %, kdežto ve zbylých 85 % je zastoupeno v terciárním sektoru – tj. v odvětví služeb. Taková změna charakteru odvětvové ekonomiky s sebou přináší specifika, se kterými se musí měnit i například struktura středního školství a vyššího odborného školství, které připravuje budoucí absolventy škol na profesní dráhu.

Bytová výstavba na území hl. m. Prahy se dlouhodobě orientuje na okraj Prahy a hlavně pak do zázemí města – do Středočeského kraje. Vysoká koncentrace bytové výstavby probíhá ještě v některých lokalitách vnitřní Prahy, kde se nachází plochy původně určené pro průmysl a nyní jsou postupně zastavovány novými bytovými komplexy. V oblastech nové bytové výstavby zaznívá potřeba zřídit zcela nové nebo zvýšit stávající kapacity škol a školských zařízení – primárně v segmentech předškolního a základního vzdělávání.

HMP je všeobecně pojímáno jako centrum školství. Od středního stupně vzdělávání se na území HMP nachází zvýšená koncentrace škol. Školy jsou vzhledem k území nerovnoměrně rozloženy. Praha má na svém území největší počet gymnázií i středních odborných škol ze všech ostatních regionů ČR. Ve školním roce 2015/2016 se ve všech pražských středních školách vzdělávalo 61.598 žáků.

Přední postavení má také HMP v případě vysokého školství – na území města se nachází nejvyšší počet vysokých škol v ČR.

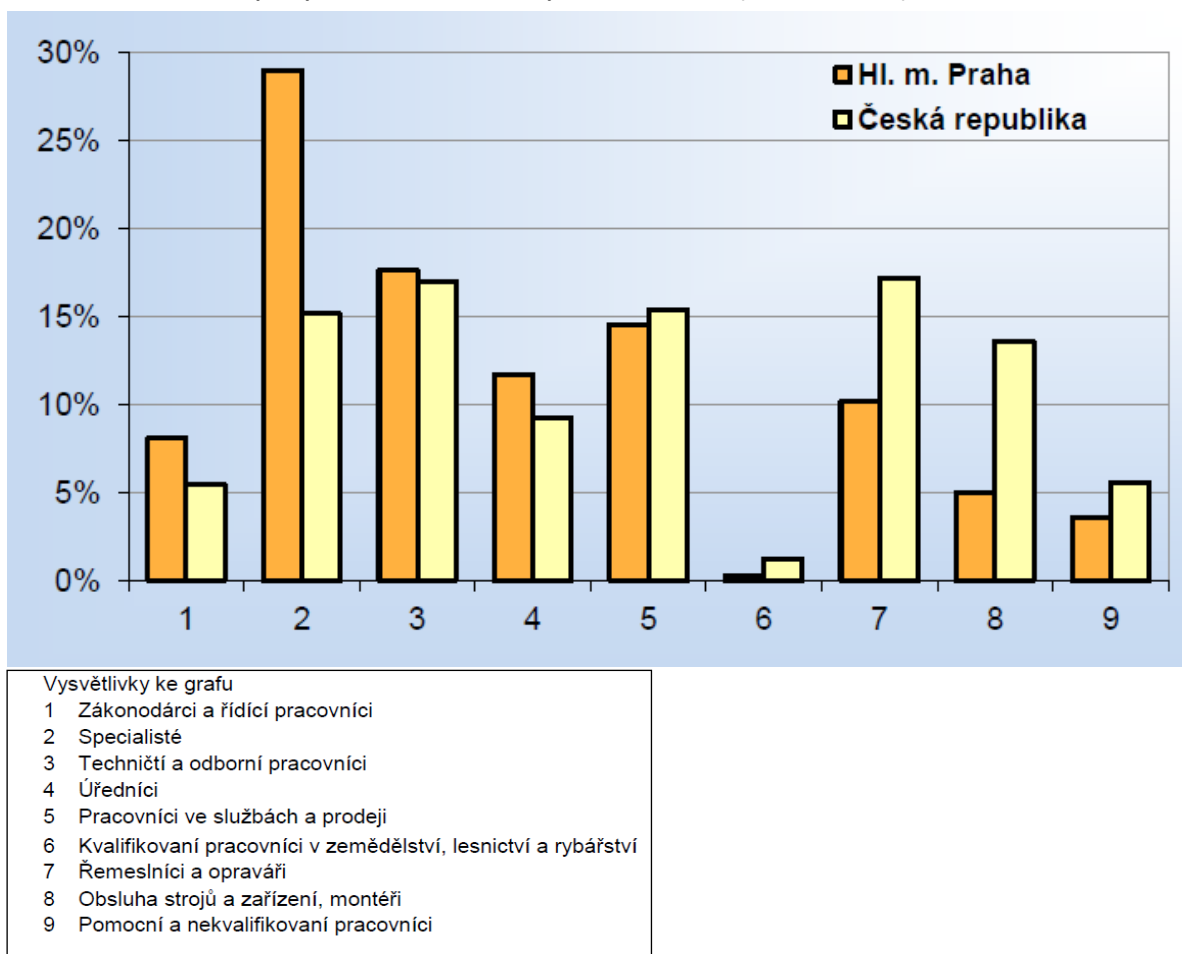
Praha je umístěna do centrální oblasti Čech, kam z hlediska pozemní dopravy jsou do města svedeny všechny dálniční a železniční sítě. Z tohoto pohledu je tak Praha významným spádovým dopravním uzlem pro všechny kraje ČR a také pro nejbližší okolní státy EU.

I.1 Vybrané charakteristiky vzdělávací soustavy hl. m. Prahy

I.1.1 Vzdělanostní struktura, struktura zaměstnanosti

Podíl obyvatelstva ve věku nad 15 let se středním vzděláním s maturitní zkouškou činí v hl. m. Praze 39,5 % (v ČR 37,5 %), s vysokoškolským vzděláním 40,7 % (v ČR 23,3 %). Mezi podstatné příčiny výrazného zastoupení obyvatel s vyššími stupni vzdělání patří rozsáhlá nabídka pracovních příležitostí a struktura zaměstnanosti v hl. m. Praze. Největší podíl představují specialisté a techničtí a odborní pracovníci, dále pracovníci ve službách a prodeji a úředníci. Marginální skupinou jsou kvalifikovaní zaměstnanci v zemědělství, lesnictví a rybářství. Specifickou roli hlavního města potvrzuje zejména rozdíl mezi Prahou a ČR ve skupině Specialisté a skupině Obsluha strojů a zařízení, montéři.

- Graf č. 1: Zastoupení profesních tříd v Praze - podle CZ-ISCO, v % (VŠPS 2015, ČSÚ)

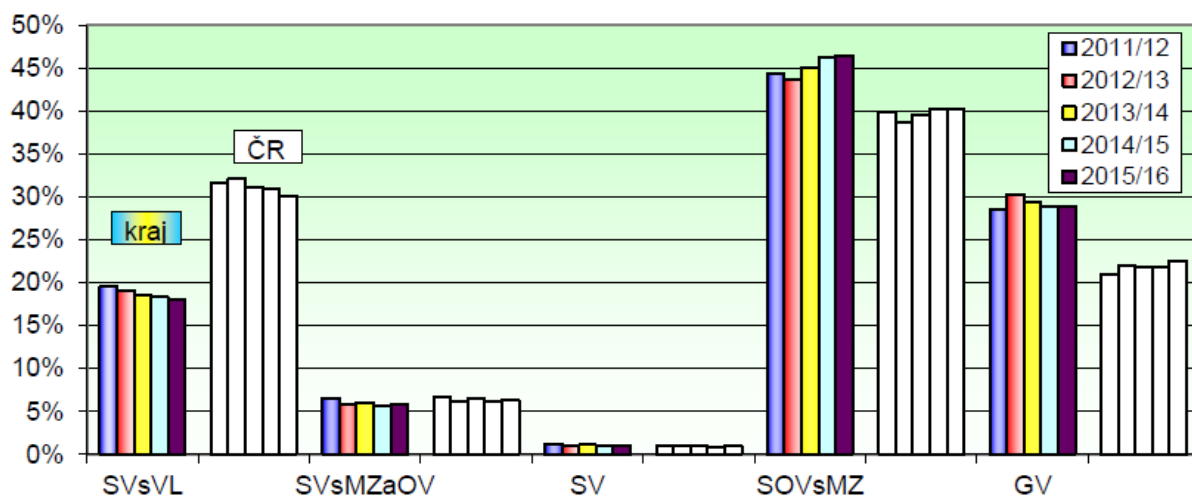

Zdroj: NÚV, http://www.nuv.cz/uploads/Vzdelavani_a_TP/Krajsky_web/Zakladni_info/01_Praha_zakl_ukazatele16.pdf

I.1.2 Přehled o nově přijímaných žácích na SŠ

V porovnání s ČR je pro hl. m. Prahu charakteristický výrazně nižší podíl nově přijímaných do středního vzdělávání s výučním listem (18,0 % oproti 30,1 %) a naopak vyšší podíl nově přijímaných do gymnaziálního vzdělávání (28,9 % proti 22,5 %) a středního odborného vzdělávání s maturitní zkouškou (46,4 % proti 40,2 %). Procentní zastoupení nově přijatých do středního odborného vzdělávání s maturitní zkouškou zahrnujícího odborný výcvik se oproti školnímu roku 2014/2015 nezměnil a je srovnatelný s celorepublikovým průměrem (5,7 % proti 6,2 %). Podíl žáků v oborech poskytujících střední vzdělání, které není ukončeno výučním listem ani maturitou, je stejně jako v minulých letech minimální (0,9 %) a hlásí se na ně hlavně žáci praktických škol.

• Graf č. 2: Podíly nově přijatých žáků SŠ – denní studium

Zdroj: NÚV, Přehled o nově přijímaných žácích, dostupné na internetové adrese:

http://www.nuv.cz/uploads/Vzdelavani_a_TP/Krajsky_web/Zaci_a_absolventi/01_Praha_zaci_abs_2015_16.pdf

Vývoj celkového počtu nově přijímaných žáků do středního vzdělávání měl od školního roku 2010/2011 do školního roku 2013/2014 postupnou klesající tendenci. Ve školním roce 2014/2015 lze zaznamenat mírné zvýšení celkového počtu přijímaných žáků – celkem o 154 žáků. Celkový počet žáků v denním studiu v HMP ve školním roce 2015/2016 byl oproti školnímu roku 2014/2015 vyšší o 568 žáků. S jistotou lze předpokládat, že v následujících letech bude opět narůstat počet přijímaných žáků do středního vzdělávání, a to díky silnějším populačním ročníkům, které budou postupně přecházet do středních škol po absolvování povinné školní docházky.

• Tab. č. 1: Počty nově přijatých žáků v kraji - denní studium

hl. m. Praha	SVsVL	SVsMZaOV	SV	SOVsMZ	GV	celkem
2010/2011	2 686	997	177	6 593	3 820	14 273
2011/2012	2 638	886	165	5 991	3 843	13 523
2012/2013	2 545	780	138	5 819	4 032	13 314
2013/2014	2 413	793	139	5 887	3 848	13 080
2014/2015	2 421	755	128	6 114	3 816	13 234
2015/2016	2 479	793	126	6 411	3 993	13 802

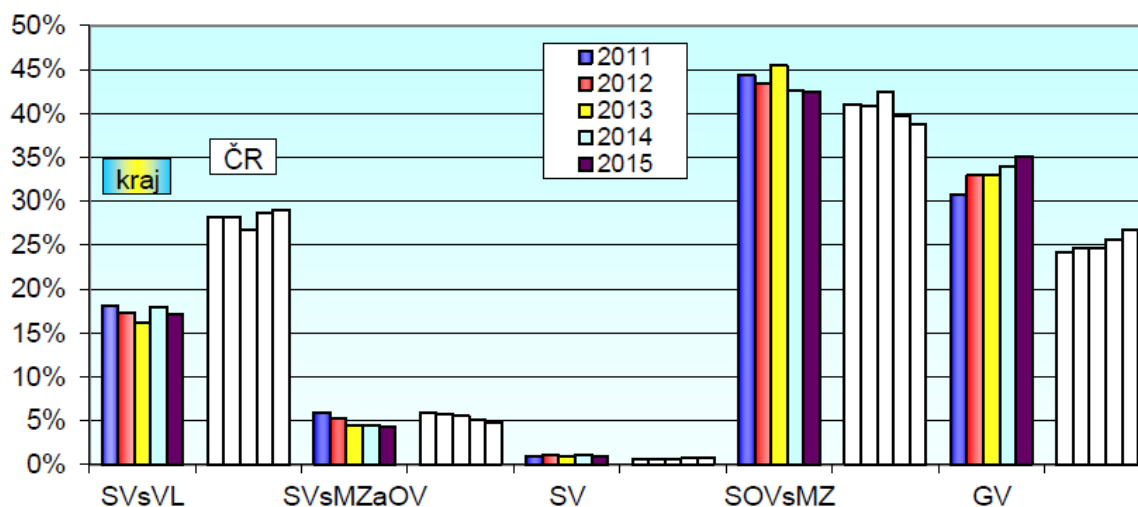
Zdroj: NÚV, Přehled o nově přijímaných žácích, dostupné na internetové adrese:

http://www.nuv.cz/uploads/Vzdelavani_a_TP/Krajsky_web/Zaci_a_absolventi/01_Praha_zaci_abs_2015_16.pdf

I.1.3 Přehled o absolventech SŠ

V Praze stále převládá vyšší podíl absolventů se středním odborným vzděláním s maturitní zkouškou. Jejich podíl činil ve školním roce 2015/2016 42,5 % v porovnání s průměrným podílem těchto absolventů v ČR 38,8 % je patrný nadprůměr o několik procentních bodů. V porovnání s ČR je v Praze výrazně nižší podíl absolventů středního vzdělání s výučním listem (17,2 % oproti 29,0 %) a naopak vyšší podíl absolventů gymnaziálního vzdělávání (35,1 % oproti 26,7 %). Podíly absolventů gymnaziálního vzdělávání od roku 2010 sice mírně rostou, avšak celkový počet absolventů v každém sledovaném roce postupně klesá. V následujícím grafu jsou patrné jednotlivé podíly absolventů středních škol od roku 2011 do roku 2015. Barevné sloupce označují vývoj v Praze, sloupce nevybarvené jsou pak průměrné podíly absolventů za celou ČR.

• Graf č. 3: Podíly absolventů SŠ – denní studium

Zdroj: NÚV, Přehled o nově přijímaných žácích, dostupné na internetové adrese:

http://www.nuv.cz/uploads/Vzdelavani_a_TP/Krajsky_web/Zaci_a_absolventi/01_Praha_zaci_abs_2015_16.pdf

Vývoj počtu absolventů jednotlivých kategorií vzdělání je úzce svázán s vývojem počtu nově přijímaných. Počty absolventů v absolutních číslech podává následující tabulka.

• Tab. č. 2: Počty absolventů v kraji – denní studium

hl. m. Praha	SVsVL	SvsMZaOV	SV	SOVsMZ	GV	celkem
2010	2 053	857	110	5 846	3 779	12 645
2011	2 141	704	111	5 251	3 639	11 846
2012	2 050	622	124	5 145	3 896	11 837
2013	1 795	493	110	5 050	3 662	11 110
2014	1 805	450	108	4 288	3 411	10 062
2015	1 654	413	89	4 094	3 377	9 627

Zdroj: NÚV, Přehled o nově přijímaných žácích, dostupné na internetové adrese:

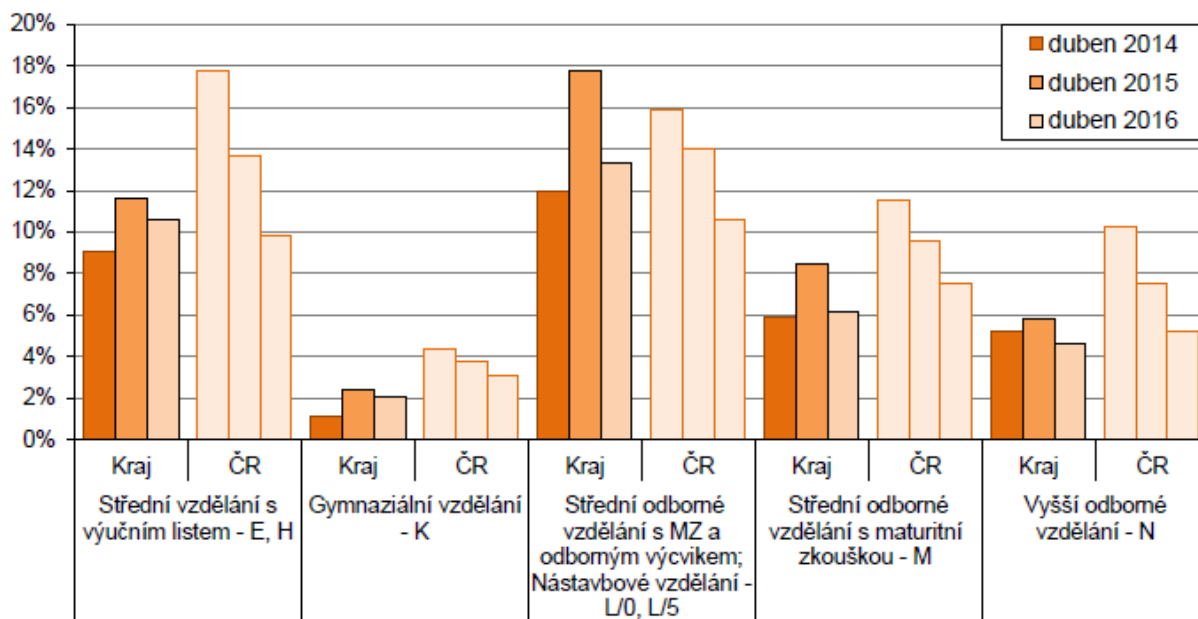
http://www.nuv.cz/uploads/Vzdelavani_a_TP/Krajsky_web/Zaci_a_absolventi/01_Praha_zaci_abs_2015_16.pdf

I.1.4 Nezaměstnanost absolventů

Míra nezaměstnanosti absolventů je dána poměrem počtu nezaměstnaných absolventů dané kategorie vzdělání či skupiny oborů k celkovému počtu absolventů (tj. zaměstnaných, nezaměstnaných i příp. pokračujících dále ve vzdělávání) dané kategorie vzdělání či skupiny oborů. Hodnota míry nezaměstnanosti absolventů vyjadřuje, kolik procent absolventů dané kategorie vzdělání, příp. skupiny oborů, zůstalo k 30. 4. následujícího roku bez zaměstnání.

Míry nezaměstnanosti absolventů v HMP, uvedené dále podle dosaženého vzdělání, zaznamenaly v dubnu 2016 mírný pokles. Na jaře roku 2016 vykazovali absolventi vyšších odborných škol a gymnázií nižší míry nezaměstnanosti (2,0 % respektive 4,7 %). Nižší míru nezaměstnanosti vykazali také absolventi středního odborného vzdělání s maturitní zkouškou (bez praktického výcviku – 6,2 %). V dubnu 2016 (oproti předchozímu roku) nižší míry nezaměstnanosti vykazali také absolventi středního odborného vzdělání s maturitní zkouškou a odborným výcvikem (13,3 %) a také absolventi středního odborného vzdělání s výučním listem (10,6 %).

- **Graf č. 4: Míra nezaměstnanosti absolventů v hl. m. Praze a ČR podle úrovně dosaženého vzdělání (duben 2016) – denní studium**

Zdroj: NÚV, http://www.nuv.cz/uploads/Vzdelavani_a_TP/Krajsky_web/Nezamestnanost/01_PrahaNZ_2016.pdf

Nezaměstnanost absolventů škol je potřebné interpretovat jako relativní ukazatel. Absolutní ukazatel míry nezaměstnanosti absolventů škol je totiž při porovnání situace absolventů na trhu práce v rámci jednotlivých kategorií vzdělání a skupin zavádějící. Je proto nutné při výpočtu míry nezaměstnanosti absolventů vztahovat počty nezaměstnaných k počtům absolventů škol jednotlivých krajů. Je nutné tak sledovat počty nezaměstnaných absolventů podle kraje, ve kterém absolvent školy studoval a ne podle parametru, kde je absolvent školy registrován jako uchazeč o zaměstnání.

I.2 Naplňování prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy

I.2.1 Grantová politika hl. m. Prahy

Na podporu rozvoje vzdělávací soustavy, volnočasových aktivit, sportu a tělovýchovy je v hl. m. Praze každoročně využívána grantová politika.

Celoměstské programy podpory vzdělávání na území hl. m. Prahy

Rada HMP vyhlašuje každoročně Celoměstské programy podpory vzdělávání, které zaměřuje na závažné tematické okruhy. Na rok 2016 bylo v rámci grantového řízení vyhlášeno pět grantových programů:

- Program č. 1 na podporu rozvoje vzdělanosti, spolupráce s vysokými školami, vědeckými a výzkumnými institucemi a nestátními neziskovými organizacemi a na podporu vzdělávání managementu a pedagogických pracovníků škol a školských zařízení na území hlavního města Prahy,
- Program č. 2 na podporu vzdělávání dětí, žáků a studentů,
- Program č. 3 na podporu rozvoje škol zřízených hlavním městem Prahou,
- Program č. 4 na podporu rozvoje vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami,
- Program č. 5 prevence sociálního vyloučení ve školách zřízených hlavním městem Prahou.

Program na podporu rozvoje škol zřízených hl. m. Prahou se členil na 4 subprogramy: Projekt LINGVA, Skupinové studijní pobyty v zahraničí, Zahraniční praxe žáků a studentů středních škol (SOŠ, SOU s výjimkou gymnázií), konzervatoří a vyšších odborných škol a Zahraniční prezentace základních uměleckých škol.

Ke dni ukončení přijímání žádostí bylo podáno 435 projektů, ze kterých Komise Rady HMP pro udělování grantů k celoměstským programům podpory vzdělávání na území hl. m. Prahy vybrala a doporučila Radě HMP ke schválení 296 žádostí v celkové finanční výši 21 562 tis. Kč.

Cílem grantové politiky hl. m. Prahy v oblasti vzdělávání není pouze řešení aktuálních problémů, ale významnou měrou i cílené řešení dlouhodobých a přetrvávajících úkolů, především v oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a spolupráce s vysokými školami, vědeckými a výzkumnými pracovišti a v dalších prioritních oblastech.

Celoměstské programy podpory volného času dětí a mládeže

Hl. m. Praha podporuje volnočasové aktivity od roku 1994 každoročně vypisovanými Celoměstskými programy podpory využití volného času dětí a mládeže na území HMP. Na rok 2016 bylo v oblasti volného času dětí a mládeže vyhlášeno šest grantových programů určených pro nestátní neziskové organizace pracující s dětmi a mládeží ve volném čase a jeden program určený pro pražské domy dětí a mládeže (střediska volného času). Cílem je systematické vytváření základních podmínek pro činnost s dětmi a mládeží ve volném čase a rozvoj zájmového vzdělávání na území Prahy. Granty plní podstatnou roli jak při zajištění finančně náročného chodu jednotlivých dětských a mládežnických oddílů, kroužků a klubů, tak jejich prostřednictvím může být realizováno široké spektrum akcí určených členům organizací, pravidelným účastníkům nabídky volnočasových aktivit, neorganizovaným dětem, mládeži i široké veřejnosti. Z prostředků hl. m. Prahy byla v rámci Celoměstských programů v roce 2016 využita částka ve výši 32 893 tis. Kč na 1102 projektů.

Vyhlášené programy pro nestátní neziskové organizace na rok 2016:

- I. Prostorové zajištění činnosti s dětmi a mládeží ve volném čase
- II. Prázdninová činnost s dětmi a mládeží (II/a, II/b, II/c)
- III. Akce ve volném čase pro děti a mládež na území hl. m. Prahy (III/a, III/b)
- IV. Volnočasové kluby pro neorganizované děti a mládež
- V. Krátkodobé akce pro děti a mládež mimo území hl. m. Prahy
- VI. Podpora účasti na prezentačních a soutěžních akcích v zahraničí

Vyhlášený program pro domy dětí a mládeže na rok 2016:

- VII. Podpora akcí a aktivit SVČ pro děti a mládež ve volném čase (VII/a, VII/b, VII/c, VII/d)

Vyhlášený program pro neformální skupiny mládeže na rok 2016:

- VIII. Můj Nápad

Další formou podpory je přidělení partnerství hl. m. Prahy při akcích v oblasti volného času dětí a mládeže. V roce 2016 bylo podpořeno celkem 16 žádostí v celkové výši 1 073 tis. Kč. V rámci mimigrantové podpory bylo podpořeno 5 žádostí v celkové výši 1 050 tis. Kč.

Podpora sportu

Usnesením Rady hl. m. Prahy č. 2117 ze dne 8. 9. 2015 byly vyhlášeny Celoměstské programy podpory sportu a tělovýchovy na rok 2016 v hl. m. Praze.

Hlavním cílem Celoměstských programů je systematické zlepšování podmínek pro rozvoj sportu a tělovýchovy v hl. m. Praze. Při přípravě programů se vychází z aktuálních potřeb sportovní veřejnosti a organizací působících v oblasti sportu.

Programy jsou rozčleněny do čtyř okruhů, přičemž první tři jsou spjaté přednostně se soutěžním sportem, čtvrtý program je určen na nesoutěžní aktivity. Určení programů a okruh žadatelů je charakterizován v obecných podmínkách a u jednotlivých programů.

Prvním programem pokračuje podpora systémového rozvoje jednotlivých sportovních odvětví v hl. m. Praze prostřednictvím odměn pro trenéry, příspěvkem na materiální vybavení, příspěvkem na vzdělávání trenérů a úhradu lékařských prohlídek. Vše je určeno pro dětské a mládežnické kategorie konkrétních sportů, pro handicapované sportovce a sportovce v seniorském věku.

Do okruhu programů pro rozvoj sportovní infrastruktury jsou začleněny programy na zajištění provozu tělovýchovných zařízení, na rekonstrukci a modernizaci sportovišť, na technologická zkvalitnění plaveckých bazénů a zimních stadionů a zkvalitnění povrchů sportovišť.

Podpoře sportovních akcí od mezinárodního po celopražský význam je věnován samostatný okruh programů.

Na podporu nesoutěžních aktivit je určen program pro projekty celoročního charakteru.

Pro všechny vyhlášené programy na rok 2016 byly tři uzávěrky. Elektronický formulář žádosti pro rok 2016 se dále zdokonalil.

V rámci Celoměstských programů podpory sportu a tělovýchovy v hl. m. Praze na rok 2016 bylo podáno celkem 1216 projektů s celkovými požadavky ve výši 1 218 395 tis. Kč. Z toho bylo podpořeno 742 projektů v celkovém objemu 479 495 tis. Kč.

K nejvýznamnějším podpořeným investičním akcím patří novostavba zázemí a tréninkových prostorů atletiky na stadionu Děkanů Sportovních klubů Praha 4 se schválenou dotací v celkovém objemu 15 mil. Kč, po 5 mil. Kč opakovaně v letech 2016 až 2017.

Mezi nejvýznamnější sportovní akce podpořené hl. m. Prahou v roce 2016 patří:

Czech Squash Junior Open, Pražský pětiboj všestrannosti OVOV, 1/2maraton Praha, Prague Handball, Mezinárodní Velikonoční turnaj mládeže, McDonald's Cup, Superfinále ve florbalu, WTA Sparta Prague Open, Maratonský víkend 2016, Pražské schody, ATP Sparta Prague Open, Pražský baseballový a softballový týden a mnoho dalších.

Rok 2016 byl unikátní získáním titulu Evropské hlavní město sportu 2016, což s sebou přineslo vyhlášení speciálních programů spojených s titulem a navýšení rozpočtu na jejich realizaci. Celoměstské programy podpory projektů v rámci titulu Evropské hlavní město sportu 2016 (EHMS) byly Radou HMP schváleny a posléze zveřejněny v říjnu 2015. Programy jsou koncipovány jako podpora akcí zaměřených na zdravý životní styl a aktivní trávení volného času a byly realizovány ve dvou uzávěrkách.

V roce 2016 tak bylo v rámci Celoměstských programů podpory projektů v rámci titulu Evropské hlavní město sportu 2016 rozděleno celkem 28 910 tis. Kč.

Mezi nejvýznamnější podpořené akce patřila například Čokoládová tretra 2016, které se zúčastnil i světový rekordman ve sprintech Usain Bolt. V obou pololetích se za podpory hl. m. Prahy konaly například amatérské beachvolejbalové turnaje, v podpořených projektech Evropského hlavního města sportu 2016 se objevil i Sportáček, což je náborový festival, kde se prezentují jednotlivé pražské sportovní kluby a rodiče do nich mohou zapsat své děti. Podpořeny byly například také 3. Seniorské sportovní hry v Praze, či projekt Bruslí celá Praha, či Praha, hokejové město. Podpořeny byly dále vybrané projekty jednotlivých městských částí, nebo např. projekty Všeobecné fakultní nemocnice s názvem Sportuj, ale zdravě.

Partnerství hl. m. Prahy při pořádání sportovních akcí bylo v roce 2016 začleněno do grantového řízení s tím, že byla posílena alokace v programu pro akce s mezinárodním významem.

V závěru roku byly podpořeny žádosti pražských klubů o odstranění havarijních stavů, přičemž přednostně byly přiděleny finanční prostředky na projekty, u kterých by havárie mohla zapříčinit uzavření sportoviště a které lze realizovat již v průběhu zimních měsíců. Celkově bylo přiděleno 74,475 mil. Kč. K nejvýznamnějším patří rekonstrukce kotelny Tělocvičné jednoty Sokol Praha Královské Vinohrady s příspěvkem 5 mil. Kč a rekonstrukce střechy u Tělocvičné jednoty Sokol Řeporyje s dotací 3,8 mil. Kč.

V lednu 2016 se konaly Hry VII. zimní olympiády dětí a mládeže 2016 v Ústeckém kraji. Za hl. m. Prahu soutěžilo celkem 76 dětí, které se nominovaly do všech vyhlášených disciplín. O dětské a částečně mládežnické sportovce se staralo 17 trenérů. Reprezentace hl. m. Prahy byla úspěšná v sedmi sportech a v celkovém hodnocení krajů získala v zimních sportech 2. místo.

I.2.3 Prevence rizikového chování dětí a mládeže

Podpora realizace programů primární prevence ve školách a školských zařízeních

Hlavním cílem a účelem školské prevence rizikového chování v hl. m. Praze je předcházení výskytu rizikového chování ve školách a školských zařízeních, zamezování jeho dalšímu rozvoji, případně alespoň oddálení výskytu rizikového chování do co nejpozdějšího věku žáků.

K naplňování tohoto cíle významně přispívá realizace efektivních programů primární prevence rizikového chování ve školách a školských zařízeních v hl. m. Praze, které jsou financovány zejména z rozpočtů hl. m. Prahy, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a městských částí.

Grantový program hlavního města Prahy pro oblast primární prevence ve školách a školských zařízeních pro rok 2016

Realizátory primární prevence mohou být jak samy školy a školská zařízení, tak organizace poskytující certifikované programy v oblasti primární prevence rizikového chování.

• Tabulka č. 3

I. Akreditované vzdělávání v oblasti primární prevence rizikového chování pro pedagogické pracovníky škol a školských zařízení	Celkový počet projektů	99
	Celkový počet podpořených projektů	98
	Počet nepodpořených projektů	1
	Požadovaná částka	1 414 810 Kč
	Navržená částka	1 194 150 Kč
II. Komplexní programy všeobecné specifické primární prevence rizikového chování realizované ve školách	Celkový počet projektů	146
	Celkový počet podpořených projektů	136
	Počet nepodpořených projektů	10
	Požadovaná částka	6 188 115 Kč
	Navržená částka	4 250 550 Kč
III. Programy všeobecné a selektivní primární prevence pro školská zařízení a speciální školy	Celkový počet projektů	13
	Celkový počet podpořených projektů	12
	Počet nepodpořených projektů	1
	Požadovaná částka	1 243 150 Kč
	Navržená částka	1 055 300 Kč
IV. Programy všeobecné, selektivní a indikované primární prevence ve školách realizované nestátními neziskovými organizacemi.	Celkový počet projektů	9
	Celkový počet podpořených projektů	8
	Počet nepodpořených projektů	1
	Požadovaná částka	3 632 435 Kč
	Navržená částka	2 500 000 Kč
Celkový počet projektů		267
Počet podpořených projektů		254
Počet nepodpořených projektů		13
Požadovaná částka		12 478 510 Kč
Přidělená částka		9 000 000 Kč

Zdroj: MHMP, oddělení prevence odboru zdravotnictví, sociální péče a prevence

Grantový program hlavního města Prahy pro oblast adiktologických služeb pro rok 2016

• Tabulka č. 4

Specifická primární prevence	Celkový počet projektů	2
	Celkový počet podpořených projektů	2
	Celkové náklady	3 855 000 Kč
	Požadovaná částka	1 300 000 Kč
	Přidělená částka	1 050 000 Kč

Zdroj: MHMP, oddělení prevence odboru zdravotnictví, sociální péče a prevence

Rozhodnutí RHMP a ZHMP o uvolnění finančních prostředků na specifickou primární prevenci rizikového chování:

- usnesení RHMP č. 684 ze dne 29. 3. 2016 k financování projektů specifické primární prevence v rámci Grantového programu hlavního města Prahy pro oblast primární prevence ve školách a školských zařízeních
- usnesení ZHMP č. 15/19 ze dne 31. 3. 2016 k financování projektů specifické primární prevence v rámci Grantového programu hlavního města Prahy pro oblast primární prevence ve školách a školských zařízeních
- usnesení RHMP č. 360 ze dne 22. 2. 2016 k návrhu na přidělení dotací projektům přihlášeným do Grantového programu hlavního města Prahy pro oblast adiktologických služeb pro rok 2016
- usnesení ZHMP č. 14/29 ze dne 25. 2. 2016 k návrhu na přidělení dotací projektům přihlášeným do Grantového programu hlavního města Prahy pro oblast adiktologických služeb pro rok 2016

Dotační program MŠMT pro oblast primární prevence rizikového chování - podpořené projekty s krajskou působností

- **Tabulka č. 5**

Typ služeb	Finanční prostředky v Kč	Počet projektů podaných	Počet projektů podpořených
Školy	521 689	19	15
Organizace	973 893	7	5
Pedagogicko-psychologické poradny	147 000	1	1
Celkem	1 642 582	27	21

Zdroj: MHMP, oddělení prevence odboru zdravotnictví, sociální péče a prevence

Základní mechanismy rozvoje komplexního systému primární prevence rizikového chování na území hl. m Prahy:

- 1) Koncepce primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na území hl. m. Prahy na období 2014 až 2020,
- 2) Akční plán primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na území hl. m. Prahy na období 2014 až 2016,
- 3) Protidrogová politika hlavního města Prahy na období 2014 až 2020,
- 4) Akční plán protidrogové politiky hlavního města Prahy na období 2014 - 2016,
- 5) znalost aktuální situace v jednotlivých oblastech rizikového chování, tedy sběr a vyhodnocení dat, které provádí Centrum sociálních služeb Praha, Pražské centrum primární prevence ve spolupráci s krajskou školskou koordinátorkou prevence. Protidrogová koordinátorka zpracovává podrobnou výroční zprávu o realizaci protidrogové politiky hlavního města Prahy. Všechny dosavadní výroční zprávy jsou na dostupné na www.praha.eu,
- 6) opatření ke stabilizaci a rozvoji sítě služeb na základě zjištěných reálných potřeb,
- 7) systém koordinace a řízení specifické primární prevence v HMP:

Krajský školský koordinátor prevence

- zabezpečuje koordinaci aktivit v oblasti prevence rizikového chování dětí a mládeže na území HMP,

- podílí se na vypracování koncepce primární prevence rizikového chování a akčního plánu,
- metodicky vede a podporuje metodiky prevence v pedagogicko-psychologických poradnách a školní metodiky prevence, svolává pravidelné porady a předává informace z MŠMT a MHMP,
- koordinuje činnosti související s podáváním žádostí o podpory a dotace v oblasti PPRCH,
- podílí se na monitorování prevence rizikového chování na školách,
- vytváří síť organizací pracujících v primární prevenci,
- spolupracuje na dotačním řízení MŠMT,
- poskytuje poradenskou a konzultační činnost předkladatelům a realizátorům projektů specifické prevence v oblasti rizikového chování dětí a mládeže,
- v rámci své činnosti spolupracuje s preventivním týmem MŠMT, Pražským centrem primární prevence, protidrogovými koordinátory městských částí a dalšími státními nestátními institucemi a zajišťuje jejich součinnost,
- realizuje odborné semináře a konference.

Metodici prevence v pedagogicko-psychologické poradně

- zajišťuje za poradnu specifickou prevenci rizikového chování a realizaci preventivních opatření v oblasti územní působnosti vymezené krajským úřadem,
- zajišťuje koordinaci a metodickou podporu školních metodiků prevence, organizuje pro ně pravidelné pracovní porady a semináře a poskytuje jim individuální odborné konzultace,
- na žádost školy a školského zařízení pomáhá ve spolupráci se školním metodikem prevence a dalšími pedagogickými pracovníky řešit aktuální problémy související s výskytem rizikového chování,
- udržuje pravidelný kontakt se všemi institucemi, organizacemi a subjekty, které se v kraji v prevenci rizikového chování angažují, aktualizuje síť odborných zařízení,
- spolupracuje s krajským školským koordinátorem prevence zejména při vypracovávání podkladů pro výroční zprávy či jiná hodnocení a při stanovování priorit v koncepci preventivní práce ve školství na úrovni kraje,
- průběžně mapuje situaci v oblasti výskytu rizikového chování v jednotlivých školách a školských zařízeních ve spádové oblasti poradny,
- udržuje kontakt se všemi institucemi, organizacemi a subjekty, které se v kraji v prevenci angažují,
- spolupracuje s krajským školským koordinátorem primární prevence, a to zejména na tvorbě koncepčních materiálů na úrovni kraje, dotazníkových šetřeních, vytváření podkladů pro výroční zprávy nebo jiných hodnoceníh,
- vypracovává závěrečnou zprávu o činnosti metodika v pedagogicko-psychologické poradně.

Protidrogoví koordinátoři městských částí

- V Praze působí 22 protidrogových koordinátorů (PK MČ 1-22) zařazených do organizačních struktur úřadů jednotlivých městských částí. Úzce spolupracují s protidrogovým koordinátorem HMP, krajským školským koordinátorem prevence a školskými zařízeními, která územně spadají do jejich působnosti. Setkání s protidrogovým koordinátorem HMP jsou pravidelná. Podstatou společných setkání je vzájemná informovanost o realizaci preventivních aktivit na jednotlivých městských částech, výměna zkušeností, společné řešení vzniklých problémů.

Školní metodik prevence

- koordinace tvorby, kontrola, evaluace a participace při realizaci preventivního programu školy,
- koordinace a participace na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, rasismu a xenofobie, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalších projevů rizikového chování,
- metodické vedení činnosti pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování. Vyhledávání a nastavení vhodné podpory směřující k odstranění rizikového chování.
- koordinace vzdělávání pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování,
- koordinace přípravy a realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu a na integraci žáků/cizinců; prioritou v rámci tohoto procesu je prevence rasismu, xenofobie a dalších jevů, které souvisejí s přijímáním odlišnosti,
- koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence rizikového chování, s metodikem preventivních aktivit v poradně a s poradenskými, terapeutickými, preventivními, krizovými, a dalšími odbornými pracovišti, zařízeními a institucemi, které působí v oblasti prevence rizikového chování,
- kontaktování odpovídajícího odborného pracoviště a participace na intervenci a následné péči v případě akutního výskytu rizikového chování,
- shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence rizikového chování,
- zajišťování a předávání odborných informací o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy,
- prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností,
- vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování, zejména orgánů státní správy a samosprávy, středisek výchovné péče, poskytovatelů sociálních služeb, zdravotnických zařízení, Policie České republiky, orgánů sociálně-právní ochrany dětí, nestátních organizací působících v oblasti prevence, center krizové intervence a dalších zařízení, institucí a jednotlivých odborníků,
- předávání informací a zpráv o realizovaných preventivních programech zákonným zástupcům, pedagogickým pracovníkům školy a školskému poradenskému zařízení,
- vedení dokumentace, evidence a administrativa související se standardními činnostmi a předávání informací o realizovaných preventivních programech školy pro potřeby zpracování analýz, statistik a krajských plánů prevence,
- vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy rizikového chování; poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště ve spolupráci s třídními učiteli,
- spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd a participace na sledování úrovně rizikových faktorů, které jsou významné pro rozvoj rizikového chování ve škole,

- příprava podmínek pro integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými školskými zařízeními.

- 8) Podpora projektů specifické primární prevence rizikového chování v rámci Grantového programu hlavního města Prahy pro oblast primární prevence ve školách a školských zařízeních
- 9) Poskytování informací o specifické primární prevenci rizikového chování v HMP:

• **Tabulka č. 6**

Rok	Datum	Název akce	Pořadatel	Počet účastníků
2015	16. září 2015	Seminář ke Grantovému programu hl. m. Prahy pro oblast primární prevence ve školách a školských zařízeních a aktuálním otázkám primární prevence v učňovském školství	HMP a PCPP	150
	26. října 2015	Seminář pro pedagogické pracovníky na téma šikana	HMP a PCPP	80
	září - prosinec 2015	Škola bezpečného internetu pro pedagogy	NCBI a HMP	280
	9. – 10. 11. 2015	Konference primární prevence rizikového chování - Dobrá praxe v prevenci aneb "Konec řečí, jdeme k věci"	Klinika adiktologie 1. LF UK v Praze a VFN v Praze ve spolupráci s HMP	400
2016	15. dubna 2016	Seminář k problematice řešení školní šikany	HMP a PCPP	230
	18. května 2016	Pražské fórum primární prevence rizikového chování 2016 na téma sdílení dobré praxe ve školské primární prevenci	HMP a PCPP	140
	14. června 2016	Amatérská filmová soutěž Antifetfest aneb jde to i jinak 2016	HMP ve spolupráci s MČ	350
	leden-prosinec	Minimalizace šikany na středních odborných školách	AISIS ve spolupráci s HMP	92

Zdroj: MHMP, oddělení prevence odboru zdravotnictví, sociální péče a prevence

Změny ve specifické primární prevenci rizikového chování v HMP v roce 2016:

Pozitivní:

- sjednocení vyhlášených dotačních programů primární prevence pro školy, školská zařízení a specializované organizace do Dotačního programu hl. m. Prahy pro oblast primární prevence ve školách a školských zařízeních
- navýšení rozpočtu na školskou primární prevenci rizikového chování na 9 800 000 Kč.
- realizace vzdělávacích seminářů pro metodiky prevence v PPP (Minimalizace šikany, Krizová intervence) a školní metodiky prevence
- Pražské fórum primární prevence 2016 na téma sdílení dobré praxe v primární prevenci
- Amatérský filmový festival Antifetfest 2016
- pracovní schůzky školského koordinátora prevence s obvodními metodiky z pedagogicko-psychologických poraden,
- spolupráce s Pražským centrem primární prevence,
- účast krajského školského koordinátora na poradách s řediteli školských příspěvkových organizací hl. m. Prahy

- pravidelná pracovní setkání protidrogového koordinátora a školského koordinátora s protidrogovými koordinátory MČ,
- spolupráce s nestátními neziskovými organizacemi
- proces certifikace programů specifické primární prevence – certifikované programy všeobecné primární prevence poskytuje 13 organizací, certifikované programy selektivní primární prevence 8 organizací a indikovanou primární prevenci 1 organizace

Negativní:

- významná část školních metodiků prevence nemá preventivní činnost zohledněnu ve svém úvazku, nemá svou činnost finančně ohodnocenu a nemá vyhovující prostory pro výkon této činnosti,
- vysoká míra přímé vyučovací povinnosti školních metodiků prevence,
- část školních metodiků prevence není navázána na metodika prevence v pedagogicko-psychologické poradně,
- vysoká míra fluktuace na funkci školního metodiků prevence.

I.2.4 Protidrogová prevence a prevence kriminality

Protidrogová prevence

Primární protidrogová prevence je jednou ze základních intervenčních oblastí protidrogové politiky hlavního města Prahy stejně jako ČR. V Praze je primární protidrogová prevence v rámci širšího pojetí součástí primární prevence rizikového chování dětí a mládeže a je řešena samostatně. Podařilo se sjednotit všechny programy primární prevence škol, školských zařízení a specializovaných organizací pod jednotnou strukturu, která je v gesci krajské školské koordinátorky, spolupracující s metodiky prevence z pedagogicko-psychologických poraden a protidrogovými koordinátory městských částí Praha 1 až 22.

Některé specializované organizace, jejichž program má certifikaci, a které jsou dlouhodobě dotovány z rozpočtu Prahy, jsou zařazeny do čtyřletého financování.

V rámci adiktologických služeb je potřeba podporovat a rozvíjet specializované programy pro děti a mládež, jako jsou adiktologické ambulance nebo rezidenční péče v terapeutických komunitách, zaměřené na poradenství a léčbu látkových i nelátkových závislostí. V těchto programech pracují odborníci s dětmi, mladistvými i s jejich rodiči a sourozenci.

Prevence kriminality

Cíl: Podpora aktivit cíleně zaměřených na předcházení negativním dopadům souvisejícím s kriminalitou páchanou na území hl. m. Prahy.

Navrhovaná opatření:

- Podporovat prevenci zaměřenou na děti, pedagogické pracovníky a rodiče s cílem předcházet možnosti, že se stanou obětí trestných činů
- Podporovat prevenci zaměřenou na snižování kriminality mládeže a zvyšování právního vědomí dětí a mládeže, rodičů a profesionálů pracujících s mládeží
- V oblasti sekundární prevence se zaměřit na rizikové skupiny dětí a mládeže
- Snižování násilí na seniorech, tělesně a zdravotně postižených spoluobčanech
- Zvýšit informovanost obyvatel a návštěvníků hl. m. Prahy o možnostech ochrany před trestnou činností
- Využívat grantovou politiku hl. m. Prahy v této oblasti

Grantové řízení hl. m. Prahy – prevence kriminality

Pro rok 2016 byla z rozpočtu hl. m. Prahy na granty prevence kriminality v kapitole 0704 § 5311 schválena a vyčleněna částka ve výši 13 500 tis. Kč. Celkem byla v roce 2016 v rámci grantového řízení poskytnuta dotace subjektům působících v oblasti prevence kriminality na realizaci 86 projektů v celkové výši 12 mil Kč (podrobněji viz usnesení Rady hl. m. Prahy č. 408 ze dne 26. 2. 2016 a usnesení Zastupitelstva hl. m. Prahy č. 15/20 ze dne 31. 3. 2016). Částka 1 022 210 Kč byla schválena usnesením Rady hl. m. Prahy č. 1699 ze dne 27. 6. 2016 jako povinná spoluúčast Programu prevence kriminality vyhlášeného ministerstvem vnitra. Částka 184 tis. Kč byla vyčleněna na výrobu propagačních materiálů s preventivní tematikou.

Podpořené projekty v grantovém řízení prevence kriminality byly zaměřeny na oblast sociální prevence i situační prevence. Významný podíl mezi podpořenými projekty zaujímala podpora činnosti nízkoprahových zařízení pro děti a mládež, projekty zaměřené na práci se školní mládeží v oblasti bezpečného využívání internetu a s ním souvisejícího rizikového chování. Dále byly podpořeny projekty zaměřené na informování veřejnosti o možnostech ochrany před kriminalitou a zvyšování jejich bezpečí, projekty zaměřené na seniory a osoby se zdravotním a tělesným postižením. Podporovány byly i aktivity zaměřené na pomoc obětem trestné činnosti a práci s propuštěnými osobami z výkonu trestu odnětí svobody.

Program prevence kriminality hl. m. Prahy na rok 2016

V rámci Programu prevence kriminality hl. m. Prahy na rok 2016 získalo hl. m. Praha státní účelovou dotaci v celkové výši 672 tis. Kč na realizaci 2 projektů hl. m. Prahy.

Projekty „Programu prevence kriminality hl. m. Prahy na rok 2016“ s názvy „Praha BEZPEČNĚ online 2016: Prevence online kriminality páchané na seniorech“ a „Stáří v bezpečí“ byly zaměřeny na vytvoření efektivního udržitelného systému vzdělávání seniorů v oblasti prevence online kriminality a zvýšení informovanosti seniorů s cílem minimalizovat kriminogenní a viktimizační faktory.

I.2.5 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta

Podstatnou řadu aktivit v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty se zaměřením na oblast životního prostředí (odpadové hospodářství, péče o zeleň, čistota města, ochrana životního prostředí, atd.) vyvíjí ve spolupráci s dalšími organizacemi odbor ochrany prostředí MHMP. Aktivity jsou zaměřené na rozličné cílové skupiny, především pak žáky škol (MŠ, ZŠ, SŠ), pedagogy, odbornou i laickou veřejnost a rovněž veřejnou správu. Z mnohých aktivit zadávaných formou zakázek či přímo realizovaných to jsou například: ekologické výukové programy pro školy, semináře a školení pro učitele MŠ, ZŠ a SŠ, hry a informační materiály s tematikou odpadového hospodářství a čistoty města pro žáky ZŠ, informačně vzdělávací kampaň ke Dni Země, akce pro veřejnost ke Dni životního prostředí a Dne dětí, dlouhodobé projekty EVVO pro školy, exkurze pro školy, pořádání výstav s tematikou životního prostředí, vydávání informačních brožur a letáků aj.

Ke vzdělávání k udržitelnému rozvoji bude v HMP přistupováno na základě koncepčního a systematického řešení, tak aby byli všichni aktéři začleněni účelným a prospěšným způsobem. Opatření pro vzdělávání k udržitelnému rozvoji budou mimo jiné vycházet z nové Krajské koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty hl. města Prahy, která byla schválena usnesením Rady HMP č. 125 ze dne 26. 1. 2016. Koncepce bude postihovat krátkodobé až střednědobé cíle v oblasti EVVO v HMP na roky 2016 – 2020. Návrhová část koncepce byla tvořena v souladu se Státním programem EVVO v ČR. V průběhu zpracování probíhala také odborná konzultace s Ministerstvem životního prostředí, které připravuje aktualizaci Státního programu EVVO pro další období platnosti.

Udržitelný rozvoj uvádí v soulad hospodářský a společenský pokrok s plnohodnotným zachováním životního prostředí. Mezi hlavní cíle udržitelného rozvoje patří zachování životního prostředí dalším generacím v co nejméně pozměněné podobě.

I.2.6 Multikulturní výchova, interkulturní vzdělávání a osvěta

Pro zajištění komplexní a systematické práce v oblasti integrace cizinců, založilo hl. m. Praha v roce 2012 Integrační centrum Praha o.p.s. (Žitná 1574/51, Praha 1), které nabízí služby pro cizince samotné (v tomto případě pro státní příslušníky třetích zemí – tj. zemí mimo EU, kteří pobývají na území ČR legálně v režimu zákona o pobytu cizinců 326/1999 Sb.), a to formou sociálního a právního poradenství, kurzů českého jazyka pro dospělé a děti, kurzů sociokulturní orientace a současně realizuje semináře pro odborníky.

Díky úzké spolupráci s Integračním centrem Praha o.p.s. vznikla také historicky první Koncepce hl. m. Prahy pro oblast integrace cizinců (platná pro období 2014 – 2017), kterou schválilo Zastupitelstvo hl. m. Prahy usnesení č. 40/17 ze dne 24. 6. 2014. V rámci této koncepce je vnímána oblast vzdělávání jako jedno z klíčových témat úspěšné integrace cizinců. Pozornost je věnována zejména vzdělávání dětí migrantů, zvyšování interkulturních i odborných kompetencí pedagogických pracovníků, dále vzdělávání dospělých migrantů a podpoře dobrovolnictví.

V rámci uvedené koncepce jsou ve vztahu k oblasti vzdělávání dětí migrantů navržena následující opatření:

- pravidelný přenos informací o možnostech volnočasových aktivit, které jsou určeny pro děti migrantů i jejich české vrstevníky, mezi všemi pedagogickými subjekty, nestátními neziskovými organizacemi a rodiči,
- využívání již existujících nástrojů podporujících komunikaci mezi školou, rodiči a žáky migranty (informační materiály přeložené do jazyka migrantů,
- služby komunitních tlumočnicků, asistent pedagoga atp.),
- zajištění bezplatného doučování českého jazyka a dalších předmětů v průběhu školního roku i prázdnin podle potřeby dětí migrantů,
- metodická podpora zřizovatelů škol a školských zařízení, odborné vzdělávání zaměstnanců škol a školských zařízení a vedení k zajištění kvalitnějšího vzdělávání žáků migrantů,
- zajišťování bezplatné přípravy k začleňování žáků migrantů (dětí osob se státní příslušností jiného členského státu EU i ostatních migrantů) do základního vzdělávání, zahrnující výuku českého jazyka přizpůsobenou potřebám těchto žáků (podle § 20 školského zákona)

V případě zvyšování interkulturních i odborných kompetencí pedagogických pracovníků se jedná o následující návrhy opatření:

- zajištění dostupné nabídky vzdělávacích seminářů věnovaných tématům, která jsou navázána na migraci a integraci migrantů,
- podpora osvojení kompetencí k výuce češtiny jako druhého jazyka,
- podpora získávání dovedností plánování a realizace procesu začleňování nově příchozích žáků migrantů,
- rozvoj a podpora v práci s principy inkluzivní pedagogiky,
- informování o principech využívání asistentů pedagoga při práci s žáky migranty,
- přenos informací o osvojení principů práce a využívání služeb komunitních tlumočnicků/interkulturních pracovníků,
- podpora při realizaci školních projektů (jednorázové i dlouhodobé projekty zaměřené na téma spolužití kulturně odlišných skupin).

Ve školním roce 2015/2016 byl, stejně jako v předchozích letech, podpořen prostřednictvím grantového řízení „Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy“ provoz Domu národnostních menšin o.p.s. (Vocelova 602/3, Praha 2). Hl. m. Praha je zakladatelem této organizace a úzce s ní spolupracuje v oblasti národnostních menšin. V Domě národnostních menšin o.p.s. mají organizace národnostních menšin působící na území hl. m. Prahy své kanceláře, dále společné prostory pro rozvoj kulturní a osvětové činnosti.

Prostory Domu národnostních menšin o.p.s. zejména užívají organizace následujících národnostních menšin: běloruská, bulharská, chorvatská, maďarská, německá, polská, romská, rusínská, ruská, řecká, slovenská, srbská, ukrajinská, vietnamská.

Existuje zde tedy prostor pro vzájemnou komunikaci a spolupráci mezi národnostními menšinami, dále pro prezentaci kultury a tradic jednotlivých národnostních menšin. Velký důraz je i nadále v rámci činnosti Domu národnostních menšin o.p.s. věnován aktivitám zaměřeným na práci s dětmi a mládeží pražských škol, dále organizací zaměřených na práci s dětmi a mládeží v jejich volném čase. Jedná se o programy realizované přímo organizacemi národnostních menšin, ale i hl. m. Praha ve spolupráci s těmito organizacemi či Domem národnostních menšin o.p.s.

Prostřednictvím programů multikulturní výchovy/interkulturního vzdělávání je umožněno dětem a mládeži seznámit se s tradicemi, hodnotami a rozmanitostí různých kultur, což napomáhá k chápání a respektování jejich odlišností, oslabování rasových předsudků, ale i k poznání vlastní kulturní identity a vytváření postoju ve vztahu k národnostním menšinám, cizincům, odlišným kulturám atd.

Dům národnostních menšin o.p.s. svou činností výrazně napomáhá k rozvoji oblasti multikulturní výchovy/interkulturního vzdělávání v Praze a díky tomu, že v roce 2014 otevřel svou knihovnu a vzdělávací centrum, nabízí nejen možnost zapůjčení literatury (včetně dětské) v jazycích jednotlivých národnostních menšin, ale také přípravu speciálních výukových programů realizovaných ve spolupráci se zástupci národnostních menšin.

Pro pražské děti a mládež se stává rozmanité kulturní prostředí běžnou součástí života a z tohoto důvodu je potřebné v oblasti výchovy a vzdělávání klást důraz na vzájemnou toleranci, respekt, uznávání principů demokracie a lidských práv, stejně jako otevřenost vůči odlišným etnickým menšinám a jejich kultuře. V Domě národnostních menšin o.p.s. nabízí hl. m. Praha dostatečné množství informací k tematice národnostních menšin a Integrační centrum Praha o.p.s. k oblasti integrace cizinců. Obě organizace založené a podporované hl. m. Prahou by měly napomoci pedagogickým pracovníkům, dětem a mládeži i rodičům seznámit se s životem národnostních menšin a cizinců nejen v Praze, ale i v rámci celé České republiky.

Vzdělávací instituce, volnočasová zařízení pro děti a mládež, stejně jako jednotlivci z řad pedagogických pracovníků, rodičů, dětí a mládeže mohou využít zejména programové nabídky Domu národnostních menšin o.p.s., kde lze navázat spolupráci s jednotlivými národnostními menšinami a navštívit výstavy, odborné konference, přednášky a semináře, filmové projekce, divadelní představení a další kulturní programy, které představují kulturu a historii jednotlivých národnostních menšin. Zajišťovány jsou speciální programy určené pro děti a mládež, které je možné sestavit přímo dle potřeby probíhající výuky apod. Většina národnostních menšin má pro děti a mládež speciálně vytvořené programy formou divadelních představení, přednášek, filmových projekcí s následnou diskusí, které se často konají k příležitosti vánočních či velikonočních svátků, státních svátků a významných událostí jednotlivých národnostních menšin.

Hl. m. Praha se také díky odborným konferencím (v roce 2016 se jednalo o konferenci k tématu inkluze a konferenci „Děti a mládež národnostních menšin“) a seminářům zaměřeným na otázky týkající se oblasti národnostních menšin a integrace cizinců, zabývá tématem multikulturní výchovy/interkulturního vzdělávání. Současně podporuje a spolupracuje na kulturně-osvětových

akcích, které pořádají jednotlivé městské části nebo neziskové organizace a jsou zaměřeny obsahově zejména na děti a mládež.

Ve školním roce 2015/2016 byla v rámci interkulturního vzdělávání zahájena soutěž školních projektů (ve spolupráci s odborníky vzdělávacího programu Varianty organizace Člověk v tísni, o.p.s.) – „Život napříč kulturami“, které se mohou zúčastnit školní týmy pražských škol. Video, fotografie, blogy, sociální sítě i veřejné akce – to vše jsou formy, pomocí kterých se mohou školní týmy do přehlídky zapojit a poznávat, jak lidé kolem nich žijí, v čem se liší, co mají společného. Jako podpora vzniku školních projektů byla zpracována metodika pro realizaci školních projektů.

Rovněž byla věnována pozornost práci pedagogů a asistentů pedagoga při vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem (v roce 2016 byl realizován tandemový workshop a vytvořen manuál pedagogické práce s využitím asistenta pedagoga).

Aktivity v oblasti národnostních menšin a integrace cizinců hl. m. Praha podporuje prostřednictvím grantového řízení „Celoměstské programy podpory aktivit národnostních menšin na území hl. m. Prahy“ a „Programy podpory aktivit integrace cizinců na území hl. m. Prahy“.

Hl. m. Praha se díky členství romské koordinátorky ve Výboru pro spolupráci se samosprávami vlády ČR podílí na práci Pracovní skupiny pro oblast vzdělávání Romů (uvedeného výboru), která úzce spolupracuje s MŠMT. Pracovní skupina se vyjadřuje také k jednotlivým opatřením obsaženým ve Strategii romské integrace na roky 2015 – 2020.

I.2.7 Naplňování dalších prioritních cílů Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy

Další aktivity naplňující prioritní cíle Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy jsou uvedeny ve II. kapitole výroční zprávy v částech týkajících se jednotlivých úrovní a segmentů vzdělávací soustavy hl. m. Prahy.

I.3 Vyřizování stížností

Ve školním roce 2015/2016 bylo doručeno a zaevidováno celkem 87 podání, z toho jedna petice (bez vyhodnocení), 76 stížností směřujících proti školám a školským zařízením zřizovaným hl. m. Prahou i jinými zřizovateli, pět žádostí (dvě bez vyhodnocení, jedna postoupena k dalšímu řízení příslušné MČ, jedna postoupena zřizovateli školy, jedna předána odboru SML na vědomí). Dále byla doručena: čtyři stanoviska (tři bez vyhodnocení, jedno odloženo), jedno sdělení (odloženo, byl však podán podnět k ČŠI).

Z celkového počtu 76 stížností byly vyhodnoceny: dvě stížnosti jako důvodné, dvě stížnosti částečně důvodné, 15 stížností nedůvodných či neprokazatelných, osm stížností bylo odloženo bez vyhodnocení a osm odložených, 12 stížností bylo postoupeno příslušné městské části, jedna stížnost byla postoupena kontrolnímu výboru Zastupitelstva příslušné MČ, šest stížností bylo postoupeno ředitelům příslušných škol k přímému vyřízení. Celkem 22 stížností bylo prošetřeno Českou školní inspekcí, z čehož pět bylo vyhodnoceno jako důvodných, sedm částečně důvodných, devět nedůvodných a jedna odložena.

I.4 Prezentace pražského školství na veřejnosti

Hl. m. Praha prostřednictvím odboru školství a mládeže MHMP uspořádalo ve dnech 26. – 28. listopadu 2015 v Kongresovém centru Praha jubilejní 20. ročník výstavy Schola Pragensis, přehlídku pražských středních škol a vyšších odborných škol. Výstavu navštívilo více jak 35 tis. osob. Návštěvníkům se v expozicích představilo více jak 150 vystavovatelů, mezi nimiž byly také pedagogicko-psychologické poradny a Úřad práce hl. m. Prahy a samozřejmě střední školy všech typů a všech zřizovatelů.

Expozice výstavy byla rozšířena o prezentaci devíti cechů a společenstev, které návštěvníkům prezentovaly vybraná řemesla z různých oborů lidské činnosti. Stejně jako v roce 2014 byla v rámci cechovních výstavních stánků uspořádána soutěž pro žáky základních škol a jejich učitele. Prezentace řemesel měla u návštěvníků opět velký ohlas, soutěže se zúčastnilo několik stovek soutěžících.

Při přehlídce pražského školství Schola Pragensis 2015 byla nově uspořádána soutěž pro širokou veřejnost. Ta spočívala v rozpoznávání oborů vzdělání na deseti velkoformátových fotografiích. Na těchto obrázcích byly zobrazeny detaily strojů, nástrojů nebo naopak celků zařízení, příslušných pro obor vzdělání. Úkolem návštěvníků bylo přiřadit správné názvy ke správným fotografiím. I této soutěže se zúčastnilo několik stovek soutěžících.

Na Scholu Pragensis 2015 širokou veřejnost zval plakát s motivem srdce a mottem 20. ročníku „Zvolím si srdcem“. Autorkou plakátu i motta je studentka druhého ročníku Soukromé vyšší odborné školy umění a reklamy s.r.o. Faustýna Kuklová, která se svým návrhem vyhrála v soutěži o nejlepší reklamní plakát na Scholu Pragensis 2015 vyhlášené na jaře téhož roku.

I.5 Realizace projektů z prostředků fondů EU

PROJEKT: Rozvoj kompetencí pedagogických pracovníků v oblasti první pomoci za použití zážitkové medicíny na školách

Odbor školství a mládeže Magistrátu hlavního města Prahy realizoval od října do prosince 2015 jako příjemce grantový projekt s názvem „Rozvoj kompetencí pedagogických pracovníků v oblasti první pomoci za použití zážitkové medicíny na školách v hlavním městě Praze“. Projekt byl zaměřen na rozvoj kompetencí v oblasti první pomoci za použití zážitkové medicíny a účastnilo se jej více než 1 162 pedagogických pracovníků pracujících na školách v hlavním městě Praze. Cílovou skupinu projektu tvořili pedagogičtí pracovníci ze středních škol, vyšších odborných škol a základních škol.

Během jednodenních 8 hodinových vzdělávacích kurzů získávali pedagogové praktické dovednosti o tom, jak poskytnout první pomoc ve stavech bezprostředního ohrožení života žáků a studentů pražských škol.

V kurzech byla implementována velmi efektivní metodika dalšího vzdělávání v oblasti resuscitačních technik a dovedností, jež pedagogům škol umožnila zejména praktické nácviky dovedností za využití zážitkové medicíny. Výše uvedený projekt byl realizován v rámci prioritní osy 3 Operačního programu Praha – Adaptabilita za podpory finančních prostředků z Evropského sociálního fondu a hlavního města Prahy.

PROJEKT: Řemeslo žije! III

Představení projektu

Projekt svou koncepcí navazoval na dříve realizované projekty odboru SML MHMP, jednotlivé produkty dále kvalitativně posunul a přinesl další inovace, jejichž cílem byl růst kvality vzdělávání v různých oborech odborného středního vzdělávání.

Jednotlivá opatření projektu saturovala jak potřeby růstu odborných kompetencí, tak oblast motivační a propagační, která je cestou k řešení k většímu zájmu o vzdělávání v technických oborech.

Mezi cílové skupiny projektu patří žáci SŠ a pedagogičtí pracovníci SŠ a ZŠ.

První skupiny aktivit vedly ke zvýšení kompetencí pedagogických pracovníků základních a středních škol vyučujících zejména technické předměty.

Druhým cílem bylo vzdělávání v technických oborech včetně evaluace jejich přínosů u studentů SŠ.

Třetí oblast pak pracovala se zástupci obou cílových skupin a širokou veřejností, s cílem zvýšit zájem o vzdělávání v technických oborech.

Realizace projektu měla pozitivní dopad na 25 středních škol. Délka projektu byla 5 měsíců.

Základní cíle projektu

- Rozvoj středního školství technického směru na území hlavního města Prahy,
- spolupráce středních škol s podniky z praxe,
- návaznost na prioritní osu 3 - Modernizace počátečního vzdělávání.

Specifický cíl:

- rozšiřovat počet podniků, které spolupracují s pražskými SŠ, a výrazným způsobem prohloubit spolupráci mezi pražskými zaměstnavateli (podniky) a středními školami (např. SOŠ a SOU) tak, aby vyučované obory byly rozšířeny o další možnosti praktické výuky jak na středních odborných školách, tak v prostorách významných pražských podniků - potenciálních zaměstnavatelů absolventů těchto škol

Dílčí cíle:

- zvýšení a prohloubení odborné znalosti a praktické dovednosti pedagogických pracovníků SŠ, a to prostřednictvím 10 specificky zaměřených workshopů, které posilovaly kompetence pedagogických pracovníků v oblastech, a které kvalitativně posunuly výuku odborných předmětů SŠ,
- prohloubení a rozšíření klíčové a přenositelné kompetence žáků středních odborných škol technického a řemeslného směru (dále jen žáci), a to prostřednictvím přípravy a účasti v odborných soutěžích – inovovaný koncept Sollertia - řemeslo garantované Prahou,
- realizace exkurzí, jako součásti procesu vzdělávání, v podnicích, dále pak účasti na odborných seminářích, workshopech a TOP kempech pro nejnadanější žáky,

- podpora provozu pěti Pražských polygonů – unikátních jednotek sloužících k pedagogickému provozu blízkému výrobní sféře,
- rozšíření myšlenky Hnízd odbornosti a techniky mezi pedagogické pracovníky ZŠ, jejímž cílem bylo přenést do 10 hnízd polytechnickou výchovu žáků ZŠ (program pro pedagogické pracovníky byl pilotován přímo v provozu jednotlivých hnízd).

Cílové skupiny projektu:

- Cílová skupina - žáci středních škol
 - jednalo se o frekventanty přibližně 25 středních odborných škol soukromých nebo zřizovaných HMP, které působí na území hl. m. Prahy a poskytují střední technického, či řemeslného směru. Předpokládaný počet těchto žáků v době zahájení projektu se pohyboval okolo 16.000. Tento údaj vychází z údajů o nově přijatých žácích v letech 2014 a 2015.
- Cílová skupina - pedagogičtí pracovníci SŠ (poskytující vzdělání v technických oborech)
 - Počet těchto pracovníků se v posledních letech pohybuje v intervalu 1.800 - 2.150. Projekt předpokládal podpořit pedagogické pracovníky desítkou specializovaných workshopů.
- Cílová skupina - pedagogičtí pracovníci základních škol
 - Pro tuto CS byla realizovaná samostatná KA projektu - inovovaný koncept Hnízd odbornosti a techniky, který pedagogickým pracovníkům ZŠ nabídl možnost integrace polytechnické výchovy do běžné výuky. Koncept založený na účasti pedagogických pracovníků ZŠ v prostředí HOT byl pilotován přímo v prostředí jednotlivých tříd.

Klíčové aktivity projektu:

- HOT - hnízda odbornosti a techniky - 10x provoz korigovaného pedagogického programu v rámci hnízd
- Rozvoj a udržitelnost pedagogického programu realizovaného v rámci pražských polygonů - podpora provozu 5 polygonů (podpora bude otevřena jak pro inovace stávajících, tak pro otevření nových polygonů)
- TOP kempy a jejich inovace na cestě k excelentní řemeslné úrovni - aktivita určena pro max. 3 nejnadanější žáky v kooperaci s mistrem v oboru - vč. vyzkoušení konceptu TOP kempů ve složení 1+1
- Sollertia - řemeslo garantované Prahou - kalkulováno s podporou soutěží v 5 oborech
- Vzdělávací program pro žáky SŠ - workshopy / semináře / exkurze (celkem 30 separátních akcí)
- Vzdělávací program pro pedagogické pracovníky středních škol
- Komunikační kampaň Řemeslo žije! III.
- Řízení projektu

Monitorovací indikátory:

- Počet nově vytvořených/inovovaných produktů – 3:
- Metodické materiály pro 5 inovovaných soutěží Sollertia
- Metodické materiály vzdělávacího programu v deseti jednotkách Hnízd odbornosti a techniky
- Inovovaná metodika práce se žáky SŠ v prostředí pražských polygonů
- Počet podpořených osob – celkem - 350
- Počet úspěšně podpořených osob – 280

PROJEKT: Krajský akční plán vzdělávání v hlavním městě Praze***název projektu: Krajský akční plán vzdělávání v hlavním městě Praze******Registrační číslo projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_002/0000289******Zahájení projektu: 1. 2. 2016******Ukončení projektu: 30. 07. 2021******Celkové náklady na projekt: 24 078 129,60 Kč***

Projekt je realizován v rámci Výzvy č. 02_15_002 v Operačním programu Výzkum, vývoj a vzdělávání, který řídí Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky.

Krajský akční plán vzdělávání v hlavním městě Praze (dále jen KAP) je nástroj pro zlepšení řízení škol, hodnocení kvality vzdělávání a plánování strategických kroků vedoucích ke zvýšení kvality vzdělávací soustavy kraje i jednotlivých škol. KAP bude prioritně zaměřen na oblasti vzdělávání, přímo se týkající regionálního trhu práce a inovací v hl. m. Praze. KAP je zpracován realizačním týmem složeným z pracovníků Odboru školství a mládeže Magistrátu hlavního města Prahy ve spolupráci s odborným garantem z Národního ústavu vzdělávání.

Z pohledu školské soustavy je KAP zaměřen zejména na střední a vyšší odborné školy a organizace zájmového a neformálního vzdělávání mládeže v hlavním městě Praze. Mezi těmito tématy je i oblast polytechnického vzdělávání, kariérového poradenství a podpory podnikavosti.

KAP v hlavním městě Praze pak přispívá především k:

- zavedení priorit vzdělávací politiky MŠMT a kraje do praxe škol
- začlenění dlouhodobého plánování jako nástroje ke kvalitnímu řízení škol
- rozvoji funkčních partnerství v území, která umožní/usnadní realizaci dalších náročných intervencí v území (inkluze, podpora marginalizovaných skupin, kvalita vzdělávání, spolupráce škol a trhu práce,
- podpoře odborného vzdělávání na středních školách a vyšších odborných školách ve všech jeho aspektech) - propojení škol a dalších subjektů, které se následně mohou zapojit jako partneři do realizace aktivit v projektech jednotlivých škol.

V rámci KAP bude dle závazných postupů OP VVV řešeno 7 povinných prioritních oblastí a další nepovinná témata podle územních specifik kraje:

Povinná témata:

- Podpora kompetencí k podnikavosti, iniciativě a kreativě (také pro oblast ZŠ, minoritně pro MŠ)
- Podpora polytechnického vzdělávání (přírodovědné, technické a environmentální vzdělávání) - také pro oblast MŠ a ZŠ
- Podpora odborného vzdělávání včetně spolupráce škol a zaměstnavatelů
- Rozvoj kariérového poradenství - také pro oblast ZŠ
- Rozvoj škol jako center celoživotního učení
- Podpora inkluze
- Infrastruktura (oblast podpory přírodovědného a technického vzdělávání - také pro ZŠ, podpora center odborného vzdělávání, podpora cizích jazyků, konektivity škol a digitálních kompetencí, sociální inkluze, celoživotního vzdělávání, zájmového a neformálního vzdělávání)

Nepovinná témata podle územních specifik kraje:

- Rozvoj výuky cizích jazyků,
- ICT kompetence,
- Čtenářská a matematická gramotnost,

- Ostatní témata důležitá pro školy/kraj.

V rámci realizace projektu proběhne příprava, realizace a vyhodnocení Krajského akčního plánu, a to ve dvou cyklech: v období 2016-2018 a v období 2019-2021.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

II. Hodnocení stavu vzdělávací soustavy na území hl. m. Prahy

Zpracování nového dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy 2016 - 2020

Zastupitelstvu HMP byl v dubnu 2016 předložen ke schválení Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy 2016 – 2020 (dále jen „DZ HMP“), který je povinně zpracován Magistrátem hl. m. Prahy – odborem školství a mládeže (krajským úřadem) každé čtyři roky. DZ HMP je zpracován v souladu s platným Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2015 – 2020 (dále jen „DZ ČR“), a to na základě ustanovení § 9 školského zákona. Proces, termíny zpracování a obsah DZ HMP je upraven vyhláškou č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, ve znění pozdějších předpisů.

DZ HMP je strategickým dokumentem HMP pro oblast vzdělávání na území kraje, který shrnuje priority a cíle v oblasti vzdělávání (zejména regionálního školství) na období čtyř roků 2016 – 2020. DZ HMP plynule navazuje na předchozí DZ HMP na roky 2012 – 2016, který vyhodnocuje a doplňuje o nové cíle a priority stanovené zejména platným DZ ČR či jinými strategickými dokumenty v oblasti vzdělávání na úrovni státu (Strategie 2020), ale i koncepčními a strategickými dokumenty pro oblast vzdělávání a školství zpracované na úrovni HMP. DZ HMP na roky 2016 – 2020 byl rovněž zpracován na základě došlých podkladů z městských částí, ze škol a školských zařízení působících na území HMP, Národního ústavu vzdělávání, Institutu plánování a rozvoje hlavního města Prahy, Národního institutu dalšího vzdělávání, ale také rovněž předsedů asociací sdružujících jednotlivé druhy a typy škol – např. Asociace středních průmyslových škol, Asociace základních uměleckých škol či Asociace gymnázií a dalších. Podklady pro zpracování DZ HMP rovněž poskytly další odbory MHMP – odbor rozpočtu a odbor sportu a volného času.

Úkolem DZ HMP je analýza vzdělávací soustavy v kraji a stanovení – na základě předpokládaného demografického vývoje, vývoje trhu práce a záměrů dalšího rozvoje HMP – cílů a úkolů pro jednotlivé oblasti vzdělávání, strukturu vzdělávací nabídky, strukturu oborů vzdělání, ale rovněž strukturu a kapacity jednotlivých druhů a typů škol a školských zařízení. DZ HMP nemá povahu právního předpisu, avšak díky jeho ukotvení a významu ve školské legislativě – zejména ve školském zákoně – jsou jeho ustanovení, priority a cíle závazné (například v situaci, kdy je zapisován nový subjekt do rejstříku škol a školských zařízení).

Návrh DZ HMP byl v souladu s § 3 vyhlášky č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, ve znění pozdějších předpisů předložen Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy k připomínkám. Dne 15. prosince 2015 byly odboru školství a mládeže MHMP doručeny připomínky, respektive doporučení, na úpravu a dopracování některých částí DZ HMP, které byly beze zbytku vypořádány. V lednu 2016 byl DZ HMP předložen členům Výboru pro výchovu a vzdělávání ZHMP, kteří zasílali své připomínky k textu DZ HMP do 21. 1. 2016. Veškeré připomínky členů výboru byly do konce ledna 2016 vypořádány a v relevantních částech zapracovány. Zpracovateli nebyly doručeny žádné zásadní připomínky nebo návrh na zásadní úpravu textu DZ HMP. DZ HMP byl projednán na jednání Výboru pro výchovu a vzdělávání ZHMP dne 11. 2. 2016.

Nový Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v hlavním městě Praze byl schválen usnesením Zastupitelstva HMP č. 15/15 ze dne 31. 3. 2016.

Platný Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hl. m. Prahy pro roky 2016 – 2020 určuje naplňování zejména níže uvedených základních priorit:

- Zvyšování kvality a modernizace vzdělávání (modernizace učeben, zvyšování efektivity vzdělávání - zavádění nových forem a metod výuky, podpora celoměstských programů na podporu vzdělávání). Priorita je zachována z DZ HMP 2012.
- Optimalizace nabídky vzdělávání zejména ve vztahu k trhu práce (podpora odborného vzdělávání - zpopularizování oborů vzdělání s výučním listem, popularizace technických a nehumanitních oborů vzdělání s maturitní zkouškou, poměrný počet přijímaných žáků víceletých gymnázií k celkovému počtu přijímaných žáků na SŠ, optimalizační kroky spojené s úpravou rejstříku škol a školských zařízení, spolupráce se zaměstnavateli a sociálními partnery, komunikační propojení ZŠ a SŠ, racionální rozšiřování kapacit mateřských a základních škol v místech aktuální potřeby). Priorita je zachována z DZ HMP 2012.
- Provedení analýzy s popisem dopadů optimalizace nabídky oborů vzdělání na jednotlivých školách takovým způsobem, aby bylo možné efektivně odstranit roztržitost a mnohočetnost identických oborů vzdělání na území HMP (v době platnosti DZ HMP 2016 – 2020 nezařazovat do struktury oborů vzdělání takové obory vzdělání, které jsou v dostatečném množství na území HMP zastoupeny, po zvážení všech dopadů a zajištění podrobné analýzy zahájit efektivní optimalizaci nabídky oborů vzdělání zejména ve středních školách tak, aby nebyly poskytovány identické obory vzdělání na několika místech v HMP, analyzovat stav nabídky oborů vzdělání ve středních a vyšších odborných školách a upravit kapacity podle reálného stavu apod.).
- Zlepšení klimatu ve školách a školských zařízeních (prevence rizikového chování, metodická podpora psychologů, větší zapojení rodičovské veřejnosti, zainteresování žáků do dění ve školách, podpora multikulturní výchovy, prevence kriminality, monitoring sociálního klimatu škol). Priorita je zachována z DZ HMP 2012.
- Zvyšování kompetencí dětí, žáků a studentů a jejich osobnostní rozvoj (jazykové vzdělávání, informační a finanční gramotnost, podpora nadaných žáků, zlepšování podmínek pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami – kvalita pedagogů, učební a kompenzační pomůcky, inkluze a integrace, asistenční služby, podpora volnočasových aktivit a sportu včetně celoměstských programů na podporu volného času a sportu, zvyšování etického vědomí žáků a studentů, zvyšování jejich motivace, zvyšování zručnosti, jemné motoriky a polytechnických znalostí a dovedností u dětí a žáků).
- Podpora vzdělávání pro udržitelný rozvoj (ve spolupráci s organizacemi působícími na území HMP v oblasti EVVO vytvořit metodiky a koncepce – podle krajské koncepce EVVO – které budou komplexně zajišťovat vzdělávání v oblasti EVVO, podpora propojování školního a mimoškolního vzdělávání v oblasti EVVO).
- Podpora pedagogických pracovníků (další vzdělávání – zvyšování a prohlubování kvalifikace, spolupráce mezi školami, oceňování úspěšných pedagogů, odměňování, zkvalitňování pracovního prostředí, síťování a stínování apod.). Priorita je zachována z DZ HMP 2012.

Následující subkapitoly podávají přehled o tom, do jaké míry se dařilo DZ naplňovat na jednotlivých stupních vzdělávání.

Ve školním roce 2015/2016 působilo na území hl. m. Prahy téměř 1000 škol a školských zařízení různých zřizovatelů. Nejvíce škol zřizují městské části – především mateřské školy a základní školy, následuje hl. m. Praha a nabídku rozšiřují také soukromí zřizovatelé a církevní školy. Na území hl. m. Prahy fungují také školy a školská zařízení zřizovaná MŠMT, jedná se zejména o zařízení ústavní výchovy.

• Tab. č. 7: Typy škol a školských zařízení podle zřizovatelů

	MČ	HMP	církev	soukromé	ostatní	celkem
MŠ	296	12	11	87	2	408
zŠ	192	28	9	31	5	265
sŠ	1	107	8	64	4	188
Konzervatoře	-	4	-	3	1	8
VOŠ	-	17	6	13	1	37
ZUŠ	2	26	2	5	1	36
Střed. vol. času	3	13	5	-	2	23
Domovy mládeže	-	16	4	2	-	22
DD, DD se školou	-	2	-	1	1	4
	494	225	45	206	17	991

Zdroj: Statistické výkazy za rok 2015/2016

Na území hl. m. Prahy se ve školním roce 2015/2016 vzdělávalo 42 371 dětí v mateřských školách, 93 298 v základních školách a 61 598 žáků ve středních školách.

• Tab. č. 8: Počet škol a žáků podle druhu školy celkem (za zřizovatele MČ, HMP, církev, soukromé)

druh školy resp. školského zařízení	počet škol	počet dětí, žáků a studentů
Mateřské školy	406	42 348
Základní školy	265	96 046
Střední školy*:	182	56 741
z toho obory gymnázií	65	23 800
Konzervatoře	7	1 584
VOŠ	37	4 322*

* za denní formu vzdělávání

Zdroj: Statistické výkazy za rok 2015/2016

Vývoj počtu dětí, žáků a studentů za poslední tři roky podle druhu vzdělávání ve školách zřizovaných hl. m. Prahou, městskými částmi, církví a v soukromých školách ukazuje tab. č. 9. Počty dětí v předškolním vzdělávání jednoznačně rostou a obdobná situace je také v základním vzdělávání. Počet žáků ve středních školách od školního roku 2010/2011 do školního roku 2014/2015 vykazoval v celkových součtech stále klesající tendenci. Ve školním roce 2015/2016 však dochází k mírnému navýšení počtu žáků ve středních školách oproti předchozímu školnímu roku.

• Tab. č. 9: Vývoj počtu dětí, žáků a studentů podle druhu vzdělávání

typ vzděláván í	Počet dětí, žáků a studentů											
	HMP			soukromý zřizovatel			církev			MČ		
	2013/14	2014/15	2015/16	2013/14	2014/15	2015/16	2013/14	2014/15	2015/16	2013/14	2014/15	2015/16
PV	462	442	441	1 967	2 470	2 911	479	506	511	37 479	38 190	38 485
ZV	2 445	2 448	2 448	1 738	2 083	2 536	1 386	1 436	1 478	77 897	84 593	89 497
SV* z toho:	45 617	45 011	45 086	14 362	13 802	14 095	1 530	1 569	1 566	255	257	257
SVn	1 050	1 020	950	118	75	70	47	51	55	-	-	-
VL	4 531	4 516	4 490	1 852	1 699	1 781	-	-	-	-	-	-
MZv	17 850	17 652	17 800	4 426	4 668	4 859	969	994	1 019	-	-	-
MZo	22 009	21 646	21 677	7 966	7 360	7 385	468	487	456	255	257	258
Konz.*	1 104	1 123	1 079	480	486	505	-	-	-	-	-	-
VO*	3 490	3 412	3 229	1 715	1 818	1 838	814	788	788	-	-	-

* za denní a ostatní formy vzdělávání

Zdroj: Statistické výkazy za roky 2013/2014 až 2015/2016

Vysvětlivky k tabulce:

PV..... předškolní vzdělávání

ZV..... základní vzdělávání

SV..... střední vzdělávání

SVn..... střední vzdělávání bez VL i MZ (tzv. nižší střední vzdělávání – obory J + E)

VL..... střední vzdělávání s výučním listem (obory H)

MZv..... střední vzdělávání s maturitní zkouškou všeobecnou (obory K)

Mzo..... střední vzdělávání s maturitní zkouškou odbornou (obory L + M)

Konz. konzervatoře

VO..... vyšší odborné vzdělávání

II.1 Předškolní vzdělávání

Charakteristika mateřských škol zřizovaných městskými částmi v hl. m. Praze

Předškolní vzdělávání je z pohledu vzdělávací soustavy zařazeno jako důležitý stupeň vzdělávání, kterým je započato vzdělávání každého jedince. Předškolní vzdělávání je tématem a obsahem koncepcí a strategických dokumentů, které není opomenuto ani ve Strategii 2020.

Mateřské školy jsou převážně umístěny ve standardních budovách se školní jídelnou, kuchyní a zahradou, která poskytuje podmínky pro relaxaci a sportovní vyžití dětí. Snaha o jejich rozmístění je úměrná k bytové zástavbě a demografickému složení obyvatelstva. Některé mateřské školy jsou sídlištního typu, jiné pak ve staré zástavbě, spíše rodinného typu.

Z padesáti sedmi městských částí hlavního města Prahy bylo zřizovateli mateřských škol padesát jedna městských částí. Ve školním roce 2015/2016 se zvýšil počet mateřských škol v působnosti městských částí na území hl. města o jednu (oproti školnímu roku 2014/2015). Celkový počet dětí v mateřských školách zřizovaných městskými částmi byl v uplynulém školním roce 38 485, což je o 295 dětí více než ve školním roce 2014/2015.

Mateřské školy v hl. m. Praze byly povětšinou zcela naplněny. Situaci o potřebnosti počtu míst na MŠ městské části pravidelně sledují a v souladu s tím se snaží o pravidelné navyšování stávajících kapacit, či zřizování nových kapacit předškolních zařízení v závislosti na aktuální potřeby v konkrétních oblastech a územích HMP. Problémy jsou již několik let zejména v městských částech na okraji hl. m. Prahy, kde jsou kapacity MŠ nedostatečné a nemohou být mnohdy uspokojeni ani občané s trvalým pobytem. Důvodem je rozsáhlá bytová výstavba v těchto částech hlavního města, ale i za jeho hranicemi. Z těchto důvodů některé MČ realizovaly navýšení kapacit formou stavebních úprav MŠ i ZŠ, nebo otevřením tříd MŠ, které zatím nevyužívaly. Ve školním roce 2015/2016 bylo otevřeno 14 nových tříd.

V soukromém sektoru v rámci nových zápisů MŠ a rozšíření kapacit přibýlo 12 nových subjektů poskytujících předškolní vzdělávání při současném navýšení počtu tříd o 25, v církevním sektoru se počet subjektů neměnil, avšak počet tříd se navýšil o 5.

• Tab. č. 10: Předškolní vzdělávání – počet škol, tříd, dětí (k 30. 9. 2014)

předškolní vzdělávání	MŠ - počty					MŠ (bez škol pro děti se SVP)				
zřizovatel	škol	tříd	dětí	dětí na školu	dětí na třídu	škol	tříd	dětí	dětí na školu	dětí na třídu
obec	296	1 503	38 485	130,0	25,6	296	1 503	38 485	130,0	25,6
kraj	12	42	441	36,7	10,5	1	2	48	48,0	24,0
soukromý	87	197	2 911	33,4	14,7	82	187	2 775	33,8	14,8
církev	11	29	511	46,4	17,6	8	22	452	57,1	20,7
MŠMT	2	4	23	11,5	5,7	-	-	-	-	-
celkem	408	1 775	42 371	103,8	23,8	387	1 714	41 765	107,9	24,3

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2015/2016 – výkonové ukazatele

Výchovně vzdělávací programy mateřských škol

Školní vzdělávací programy (ŠVP) pro předškolní vzdělávání jsou vytvářeny (případně aktualizovány) podle závazného rámcového vzdělávacího programu (RVP) pro předškolní vzdělávání. Podle RVP a ŠVP se uskutečňuje vzdělávání v mateřských školách. RVP vymezuje povinný obsah, rozsah a podmínky vzdělávání, jako takový je vždy závazný pro tvorbu ŠVP.

Z ŠVP vyplývají třídní vzdělávací programy, které vyhovují potřebám mateřských škol. Pedagogičtí pracovníci své vzdělávací programy ověřují a aktualizují. Vzdělávací programy jsou zaměřeny na

všestranný rozvoj dítěte po stránce tělesné, zdravotní, psychické a rozumové. Upřednostňují přirozený pohyb dětí, prožitkové učení a plně respektují osobnost dítěte. Programy mateřských škol respektují pravidelný rytmus dne, ročního období a další aktivity. Některé mateřské školy mají ŠVP zaměřen na pedagogiku Montessori, jejíž strategie a filozofie koresponduje s individuální schopností každého dítěte. Cílem je rozvíjet přirozené nadání, talent, aby děti byly spokojené a vyrovnané, navštěvovaly MŠ s radostí a současně si odnesly pevný základ pro další vzdělávání. ŠVP mateřských škol cílí na harmonický rozvoj dítěte. V mnohých ŠVP se klade důraz na osvojení a rozvoj etických hodnot, schopnost se projevovat jako samostatná osobnost a na rozvoj vztahů v sociální skupině. Obecně lze konstatovat, že jsou vzdělávací programy mateřských škol upravovány a aktualizovány podle potřeb praxe. Zaměření jednotlivých mateřských škol je patrné z každého výchovně vzdělávacího programu. Dokumenty obsahující vzdělávací programy jsou veřejně dostupné a tvoří rovněž image školy.

Zápisy do mateřských škol

Ve školním roce 2015/2016 byl zájem o umístění dětí do mateřských škol stále vysoký. I přes kontinuální snahy zřizovatelů zvyšovat kapacity mateřských škol – zejména veřejných mateřských škol – nebylo možné vyhovět všem žádostem o umístění dětí. Zejména v těch částech hl. m. Prahy, kde v posledních letech byla dokončena mohutná výstavba nových bytů a rodinných domů, poptávka velmi často přesahovala nabídku a umístění dítěte v mateřské škole podle výběru rodičů bylo složitější.

Ředitelé mateřských škol přijímají děti podle stanovených kritérií, které upřednostňují přijetí dítěte s místem trvalého pobytu v dané městské části. Přednostně byly přijímány v souladu se školským zákonem všechny děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, a to i během školního roku. Vzrostl zájem rodičů dětí dvouletých, které lze zařadit do třídy mateřské školy za určitých podmínek výjimečně, dále pak dětí na nepravidelnou docházku včetně dětí z jiných lokalit mimo hlavní město.

Počet žádostí pro přijetí do MŠ, kterým nebylo vyhověno, není možné s ohledem na fakt, že rodiče mohou podávat více žádostí o umístění dítěte do MŠ na více místech, stanovit jako absolutní číslo nepřijatých dětí. Počet žádostí, kterým nebylo vyhověno, činil v roce 2015: 10 077. Mezi nepřijatými dětmi jsou především děti, které nedosáhly k 31. 8. 2015 tří let věku, děti s trvalým pobytem mimo správní obvod (městskou část), popř. mimo území hl. m. Prahy. Rodiče dětí mohou podávat přihlášky na více mateřských škol, z toho plyne, že počet nepřijatých je značně zkreslen. V celkovém součtu se počet odmítnutých žádostí oproti školnímu roku 2014/2015 snížil o 1 904.

Počet žádostí, kterým bylo vyhověno, činil v roce 2015: 15 740, přičemž skutečný počet dětí, které nastoupily ke vzdělávání v mateřských školách, činil v roce 2015: 15 127.

Dobrá úroveň péče o děti s odkladem školní docházky vycházela ze speciálně připravených vlastních programů v jednotlivých mateřských školách. Důvodem odkladů byl především přibývajícím počet dětí s logopedickými vadami. Vzhledem k naplněnosti MŠ byly rovněž využívány přípravné třídy pro děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, které jsou sociálně znevýhodněné a u kterých je předpoklad, že zařazení do přípravné třídy vyrovná jejich vývoj. V hlavním městě bylo ve školním roce 2015/2016 otevřeno 87 přípravných tříd na 75 školách, které navštěvovalo 1 107 dětí. Oproti předchozímu školnímu roku bylo nově otevřeno 13 dalších tříd. O 201 dětí také narostl celkový počet dětí vzdělávajících se v přípravných třídách. (B2.1.1)

Mateřské školy s internátním provozem

Na území hl. m. Prahy se nacházely ve školním roce 2015/2016 tři mateřské školy s internátním provozem s celkem šesti třídami. Celkový počet dětí vzdělávajících se v tomto druhu mateřských škol činil 129. (B1.9.1) Internátní mateřské školy byly využívány především rodiči, kteří z pracovních důvodů nemohou zajistit dětem potřebnou péči v době výkonu svého zaměstnání. Jedná se zejména o rodiče, kteří působí v profesích jako je zdravotnictví, doprava, kultura, školství či pohostinství.

Služba je rovněž využívána matkami samoživitelkami a rodiči s nepravidelnou pracovní dobou. Podle možností rodičů po dohodě s vedením mateřské školy měly děti možnost přicházet a odcházet v průběhu celého dne. Dětem, které zůstávaly v mateřské škole několik dnů nepřetržitě, bylo přizpůsobeno časové uspořádání činností a režim dne byl stanoven jen rámcově.

Integrace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Stálá pozornost se věnuje problematice vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. S jejich začleněním nemají MŠ obvykle problémy. S integrovanými dětmi pracují speciální pedagogové nebo asistenti pedagoga. Individuální integrace 267 dětí se realizovala na 102 MŠ. (B1.2.1) Individuální integrace dětí se rozšířila o další osm mateřských škol, přičemž celkový počet individuálně integrovaných dětí se zvýšil pouze o jedno dítě.

Věkové složení dětí

Mateřské školy jsou určeny zejména pro věkovou kategorii dětí 3 - 6 let. Výjimečně jsou přijímány děti mladší tří let. Ve velké většině veřejných mateřských škol je obsahem kritérií k přijetí dítěte ke vzdělávání v mateřské škole věk dítěte vyšší tří let v době začátku docházky do mateřské školy. V minimálním počtu v mateřských školách zůstávají děti starší 6 let, kterým byl povolen odklad povinné školní docházky.

• Tab. č. 11: Věkové složení dětí

věk	do 3 let	3leté	4leté	5leté	6leté	nad 6 let
předškolní vzdělávání celkem (41 671)						
děti	2 613	11 552	12 672	12 892	1 898	44
podíl v %	6,27	27,72	31,41	30,94	4,55	0,11
mateřské školy – speciální třídy (842)						
děti	33	146	225	273	158	7
podíl v %	3,92	17,34	26,72	32,42	18,76	0,83

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2015/2016 – výkonové ukazatele (B1.4.1)

Z tabulky č. 11 je patrné, že nejvíce dětí se nachází ve skupinách 4letých a 5letých, ale že je rovněž významný podíl 3letých dětí, které byly přijaty k předškolnímu vzdělávání.

Děti podle státní příslušnosti

V mateřských školách byly začleněny i děti s jiným státním občanstvím než je Česká republika (stále se jedná zejména o děti se státním občanstvím Slovenska, Vietnamu, Ukrajiny či Ruska), celkový podíl dětí s cizím státním občanstvím činil 8,38 %. Začleňování dětí probíhá bez problémů. Problémy s komunikací jsou u rodičů, kteří se nechtějí domlouvat v češtině. V mateřských školách dochází k postupné adaptaci a přirozenému začleňování dětí cizinců do prostředí. Pedagogové volí alternativní postupy v jazykové oblasti řízených činností, je zohledňován individuální přístup a úzká spolupráce s rodiči. Při pravidelné docházce dítěte většinou netrvá osvojení jazykových receptivních dovedností déle než 2 - 3 měsíce. Následně dochází k přirozenému rozvoji řečových schopností.

Práce s těmito dětmi kladla větší nároky na učitelky, které volily individuální, citlivý a osobní přístup ke každému dítěti. Zároveň však byly přínosem pro ostatní děti, které tak měly možnost seznámit se s jinými kulturami včetně jazyka a zvyklostí. Ve většině případů probíhalo začlenění těchto dětí bez problémů, obohacovalo obě strany a bylo vnímáno pozitivně. Přehled o dětech příslušníků jiných států podává následující tabulka.

• Tab. č. 12: Děti podle státní příslušnosti

příslušnost	Česká republika	Slovensko	ostatní státy EU 28	ostatní evropské státy	ostatní státy světa
děti (42 371)	39 096	618	424	1 459	774
podíl v %	92,27	1,46	1,00	3,44	1,83

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2015/2016 – výkonové ukazatele (B1.5.1)

Děti s trvalým pobytem v jiném kraji

Největší podíl dětí s trvalým pobytem v jiném kraji tvořily děti ze Středočeského kraje. Děti byly přijaty do MŠ jednak na základě dohod s přílehlými obcemi, které nezřizují vlastní školy, a to v době, kdy některé MŠ měly volné kapacity. Dále byly přijaty děti, které se v průběhu školního roku přestěhovaly se svými rodiči z Prahy za její hranice do obcí Středočeského kraje. Přijímány byly také děti z rodin, které v hlavním městě dlouhodobě žijí a pracují, ale nemají zde trvalý pobyt a rovněž děti mimopražských studentů vysokých škol.

Ověřování výsledků vzdělávání

Ověřování výsledků vzdělávání probíhá v rámci autoevaluace, evaluace pokroků dítěte pomocí vlastních diagnostických tabulek a komunikací s rodiči. Některé mateřské školy vedou portfolio každého dítěte, do kterého se zaznamenávají vzdělávací pokroky v různých sledovaných oblastech. Každé dítě je bráno jako osobnost, kterou je třeba rozvíjet, a proto je cílem navodit ve třídách příjemnou atmosféru, ve které se každé dítě cítí bezpečně. Výsledky vzdělávání jsou hodnoceny průběžně a případné úpravy jsou řešeny dodatky k ŠVP.

Spolupráce s rodiči a ostatními partnery mateřských škol, mezinárodní spolupráce

Při mateřských školách pracují sdružení rodičů, která se podílejí na životě mateřských škol. Rodiče ve stále větší míře projevují zájem o dění a kvalitu práce v mateřské škole. Mateřské školy pořádaly pro rodičovskou veřejnost dny otevřených dveří, tradiční slavnosti, soutěže pro děti a rodiče, dětské dny, karnevaly, loučení s předškoláky, rodičovské schůzky, přednášky pro rodiče a v případě zájmu zapůjčily i odbornou literaturu. Velmi významná byla pomoc rodičů při drobných opravách, při úpravách interiérů a zahrad škol. Podstatnou pomocí jsou i sponzorské dary rodičů. Dále je třeba zmínit účast a pomoc rodičů při cestách do divadel, na výstavy, na výlety, na školách v přírodě apod.

Mateřské školy stále více organizovaly i různé mimoškolní aktivity a na veřejnosti se prezentovaly vydáváním informačních brožur a školních časopisů, články v místním tisku, pořádáním dnů otevřených dveří pro širokou veřejnost, dále pak účastí škol na výtvarných soutěžích, besídkami a školními akademiemi. Většina mateřských škol má vytvořeny vlastní webové stránky. Další pak připravily vystoupení pro seniory, účastnily se vítání občánků a dalších akcí.

Mateřské školy spolupracovaly se základními školami. Uskutečnily se vzájemné návštěvy, byly využívány tělocvičny ZŠ, sauny, dopravní hřiště, počítačové třídy, konaly se společné kulturní akce. Spolupráce probíhala i s dalšími institucemi, jako je Asociace předškolní výchovy, Státní zdravotní ústav, ZUŠ, PedF UK, DDM, Městská knihovna, Městská policie, Policie ČR, HZS hl. m. Prahy, BESIP, NÚV a fakulty vysokých škol. Velmi důležitá a nezastupitelná je spolupráce se zřizovateli.

Některé mateřské školy se nebrání spolupráci se zahraničními partnery – například spolupráce mateřských škol v okolních evropských zemích (Německo či Slovensko).

Zkušenosti s jazykovou výchovou v rámci vzdělávacího programu školy

Stálou pozornost věnovaly MŠ v uplynulém roce i nadále mateřskému jazyku se snahou zlepšovat jazykovou úroveň dětí přicházejících do školek. Důraz byl kladen především na základy správné výslovnosti a na rozšíření slovní zásoby. Děti byly vedeny k samostatnému a smysluplnému

vyjadřování, ke správné formulaci myšlenek, k reprodukování jednoduchého textu. Při nápravě špatné výslovnosti spolupracovaly MŠ s odbornými klinickými logopedy a s rodiči.

Většina mateřských škol má již ve svém školním vzdělávacím programu zakomponovanou jazykovou výuku. Jedná se zejména o anglický jazyk. Děti se s cizím jazykem seznamují nenásilnou formou, výuka probíhá obvykle formou her, písniček a povídání a také při cvičení, tancování a malování, průměrně 2x týdně, kvalifikovaní lektori jsou zajišťováni nejčastěji prostřednictvím agentur s finančním přispěním rodičů. V menší míře participují i učitelky MŠ, jež se samy jazykově vzdělávají. Na některých MŠ je vhodně využívána i přítomnost dětí – cizinců k rozvoji konverzačních schopností ostatních.

Využití poradenských služeb

Ředitelé mateřských škol podle potřeby úzce spolupracovali s PPP, SPC, s klinickými logopedy, pediatry a dalšími odbornými lékaři, dále s občanskými sdruženími, centrem APLA aj. V mateřských školách fungovala i poradenská služba pro rodiče především formou přednášek, odpoledních setkání s psychologem apod. Poradenské služby byly využívány také při individuální integraci dětí i ve třídách pro děti se zdravotním postižením. S integrovanými dětmi pracují speciální pedagogové nebo asistenti pedagoga.

Multikulturní výchova

V souvislosti s nárůstem podílů cizinců docházejících do mateřských škol, která je způsobena zejména výhodnými podmínkami města, jakožto migračního cíle, je důležité vzdělávat děti v mateřských školách v důležitých parametrech multikulturního chování. Multikulturní výchova je tak běžně součástí školního vzdělávacího programu mateřských škol. Základním cílem multikulturní výchovy a její podstatou je naučit děti porozumět lidem s odlišností, jinakostí, která může být dána sociálně, rasou, národností, jazykem, kulturou, náboženstvím apod. a vytvářet prostor pro tolerantní a vstřícné soužití s nimi. Společným jmenovatelem při aplikaci metod multikulturní výchovy by mělo být dodržování zdvořilosti, slušnosti, komunikace, spolupráce mezi dětmi. Děti musí mít možnost aktivně si utvářet své postoje a dovednosti.

Prevence rizikového chování

Zvláštní pozornost v této problematice je věnována zejména dětem v předškolních třídách. Problematika je probírána formou pohádek, videonahrávek, loutkového divadla apod. Děti byly nenásilnou formou a přiměřeně jejich věku seznamovány s problematikou drogové závislosti, alkoholismu, kouření a byla jim vysvětlována pozitiva zdravého životního stylu. Východiskem je metodický pokyn MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních. Základním cílem je výchova ke zdravému způsobu života jako prevence rizikového chování u dětí, a proto je součástí ŠVP všech MŠ.

Environmentální výchova

Environmentální výchova je součástí školních vzdělávacích programů, ve velké většině výchovných a vzdělávacích programů jednotlivých mateřských škol. Environmentální výchova je základním pilířem rozvoje dětí v oblasti ekologické výchovy. Vychází z Kurikula podpory zdraví v mateřských školách a chápeme ji komplexně jako proces poznávání živé a neživé přírody, životního prostředí, utváření a rozvíjení hodnotících postojů včetně etického a estetického hodnocení, ale také rozvíjení šetrného a odpovědného chování. Environmentální výchova je na mateřských školách vedena přiměřeně k věku dětí – poznávání přírodních lokalit v okolí školy, vytváření vztahů k místu a prostředí, ve kterém děti žijí, osvojování si poznatků o světě a životě, o přírodě a jejích proměnách, získávání dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí, k spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí, snaží se pochopit, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale i naopak poškozovat a ničit, rozvíjení schopnosti vážit si života ve všech jeho formách, rozvíjení pocitu sounáležitosti s přírodou a vytváření si pozitivního vztahu k planetě Zemi.

Základem je hra, pracovní činnosti, experimenty, přímá pozorování a využívání encyklopedií. Dítě takto získává prvotní vědomosti a znalosti. Velká část aktivit probíhá přímo v přírodním prostředí, děti přicházejí do bezprostředního kontaktu s okolní přírodou a zjišťují její vlastnosti všemi svými smysly. Velmi důležitý je vzor dospělých – učitelé, ostatních zaměstnanců, rodičů apod.

Mateřské školy podle polohy a možností využívají parků, zahrad a hájů v okolí škol, kde děti pozorují změny v přírodě.

Děti jsou vedeny ke zdravému způsobu života, pobývají ve školách v přírodě, zapojují se do ekologické výchovy, např. v Domě dětí a mládeže hl. m. Prahy, mateřské školy spolupracují s ekologickými centry a sdruženími, navštěvují zoo, farmy, botanické zahrady, lesoparky, třídí odpad, pečují o rostliny, o živočichy, starají se o zahradu apod.

Výchova k udržitelnému rozvoji

Podstatou udržitelného rozvoje je naplnění tří základních cílů – sociálního rozvoje, který respektuje potřeby všech, účinná ochrana životního prostředí a šetrné využívání přírodních zdrojů a udržení vysoké a stabilní úrovně ekonomického růstu a zaměstnanosti. Na rozdíl od ekologické výchovy, která je zaměřena zejména na poznávání životního prostředí, jeho ochranu a vztah člověka k ní, výchova k udržitelnému rozvoji je prioritně zaměřena na vzájemnou interakci a souvislosti mezi ekonomickými, sociálními, environmentálními a právními aspekty rozvoje a široce se opírá o společenské disciplíny.

V předškolním vzdělávání kladou učitelky vzhledem k nízkému věku dětí důraz na schopnost vnímat okolní prostředí, vlastní úlohu v něm, zodpovědnost vůči němu a zajištění potřebných kompetencí ve vztahu k udržitelnému rozvoji (např. v oblasti péče o zdraví, péče o přírodní prostředí, nakládání se zdroji aj.). Učitelky vedly děti k poznávání hodnot spojených se zdravím, životem a životním prostředím, stejně jako k budování vzájemných vztahů a osvojení si základů hodnot, na nichž je naše společnost založena.

Součástí výchovy k udržitelnému rozvoji je ekologická výchova směřující k poznání a ochraně přírody, ale i k utváření a rozvíjení osobnosti dítěte po všech stránkách, aby si vytvořilo zdravý vztah k přírodě, k sobě a ke společnosti. Pedagogové respektují individuální možnosti každého dítěte. V rámci integrovaných celků prostřednictvím hry formují postoje a hodnotový systém dítěte. Děti se učí šetřit surovinami, chovat se šetrně k hračkám, pomůckám, oblečení, k vybavení školy. Učí se brát si takovou porci jídla, kterou skutečně sní. Učí se neplýtvat, uklízet po sobě.

Příprava nové obecně závazné vyhlášky o školských obvodech mateřských škol

V souvislosti se zavedením povinnosti předškolního vzdělávání od 1. ledna 2017, které vyplývá z novely zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním a vyšším odborném vzdělávání a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů vzniká hlavnímu městu Praze povinnost vymezit obecně závaznou vyhláškou hl. m. Prahy školské obvody mateřských škol. Novela školského zákona byla zveřejněna ve Sbírce zákonů (částka 68) dne 8. 6. 2016. Od této doby probíhá samotná příprava věcného návrhu OZV. Dne 24. června 2016 proběhlo pracovní jednání mezi zpracovatelem OZV – odborem školství a mládeže MHMP – se zástupci městských částí (vedoucí odborů školství úřadů MČ P1 až P22, starostů a zastupitelů z MČ) k přípravě návrhů na vymezení školských obvodů mateřských škol, na které byli pozváni zástupci ze všech městských částí hl. m. Prahy. Alespoň jednoho zástupce za městskou část vyslalo 34 městských částí.

Povinnost obce stanovit OZV školské obvody mateřských škol vyplývá § 178 odst. 2 písm. b) a § 179 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění zákona č. 178/2016 Sb., potažmo z § 17, 44 a násl. zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

OZV upravuje – stanovuje – školské obvody pro jednotlivé mateřské školy, které jsou zřízené městskými částmi, na území hl. m. Prahy.

II.2 Základní vzdělávání

Základní vzdělávání dává předpoklad k tomu, aby si žáci osvojili potřebné strategie učení a na jejich základě byli motivováni k celoživotnímu učení, aby se učili tvořivě myslet a řešit přiměřené problémy, účinně komunikovat a spolupracovat, chránit své fyzické i duševní zdraví, vytvořené hodnoty a životní prostředí, být ohleduplní a tolerantní k jiným lidem, k odlišným kulturám a duchovním hodnotám, poznávat své schopnosti a reálné možnosti a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o své další životní dráze a svém profesním uplatnění.

Základní vzdělávání se obvykle organizuje pro žáky mezi šestým až patnáctým rokem věku. Povinná školní docházka je ze zákona stanovena na devět let. Základní vzdělávání probíhá v základní škole, ve které jedinec pro dosažení stupně základního vzdělání musí absolvovat devět ročníků.

Základní vzdělávání se dělí na první a druhý stupeň, přičemž první stupeň je tvořen prvním až pátým ročníkem a druhý stupeň je tvořen šestým až devátým ročníkem. Z tohoto členění je pak důležité pro obecní samosprávy, jakožto veřejné zřizovatele základních škol a další zřizovatele, že je možné zřizovat základní školy, které neobsahují všech devět ročníků. Musí tomu však odpovídat podmínky, kdy není možné ze specifických důvodů zřídit celoorganizovanou základní školu.

Zajištění podmínek pro základní vzdělávání vyplývá z ustanovení § 178 odstavec 1 školského zákona, kdy je v zákoně uvedeno, že obec je povinna zajistit podmínky pro plnění školní docházky dětí s místem trvalého pobytu na jejím území ad. Zajištění podmínek pro plnění povinné školní docházky lze docílit buď zřízením základní školy, nebo zajištěním plnění povinné školní docházky v základní škole, kterou zřizuje jiná obec nebo svazek obcí. Způsob vymezení zajištění plnění povinné školní docházky je provázán se stanovením školského obvodu spádové školy.

Převážnými zřizovateli základních škol v hl. m. jsou městské části, respektive obce. Speciální základní školy primárně zřizuje hl. m. Praha. Dalšími zřizovateli v oblasti základního vzdělávání jsou církve a soukromí zřizovatelé. Avšak tíží zajištění školských služeb v oblasti základního vzdělávání mají zejména veřejní zřizovatelé, tj. městské části.

Hl. m. Prahu v oblasti základního vzdělávání v posledních několika letech každoročně postihuje zvyšující se počet žáků přecházejících z předškolního vzdělávání do prvního stupně základního vzdělávání.

Tento stav je vyvolán nejen velkým počtem živě narozených dětí v důsledku populačního vývoje, ale také kumulací (stěhování) nového obyvatelstva v souvislosti s výstavbou bytových domů. Malé městské části hl. m. Prahy, kde objektivně došlo k nárůstu obyvatel přistěhováním, nemohou jednoduše čelit problémům vztahujícím se ke zvýšené poptávce po školských službách a další občanské infrastruktuře. Rozpočty malých městských částí hl. m. Prahy nemají dostatek finančních prostředků na výstavbu nových základních škol či přístavbu již existujících základních škol.

Charakteristika základních škol v hl. m. Praze

Ve školním roce 2015/2016 zabezpečovalo základní vzdělávání na území hl. m. Prahy celkem 265 základních škol různých zřizovatelů, včetně škol pro žáky se SVP. Převážnou většinu základních škol na území hl. m. Prahy zřizují jednotlivé městské části – 192 základních škol s 87 073 žáky (z celkového počtu 57 městských částí na území hl. m. Prahy je zřizovatelem základních škol 49 městských částí). Nabídku rozšiřují soukromí zřizovatelé – 31 ZŠ a církev – 9 ZŠ. Hl. m. Praha zřizuje 28 ZŠ. Ve školním roce 2015/2016 navštěvovalo pražské základní školy celkem 93 298 žáků. Oproti školnímu roku 2015/2016 došlo ke zvýšení o 5 109 žáků. Na území hl. m. Prahy je také 5 základních škol při zařízeních pro výkon ústavní a ochranné výchovy, které jsou zřizovány MŠMT. Podrobný přehled udává tab. č. 13.

• Tab. č. 13: Základní vzdělávání – počet škol, tříd a žáků

základní vzdělávání	základní školy - počty					ZŠ - z toho speciální třídy					
	zřizovatel	škol	tříd	žáků	žáků na školu	žáků na třídu	škol	tříd	žáků	žáků na školu	žáků na třídu
obec		192	3 842	87 073	453,5	22,6	9	47	597	66,3	12,7
kraj		28	309	2 518	89,9	8,1	28	309	2 518	89,9	8,1
soukromý		31	173	2 297	74,0	13,2	3	13	122	40,6	9,3
církev		9	93	1 273	141,4	13,6	3	30	215	71,6	7,1
MŠMT		5	25	137	27,4	5,4	5	25	137	27,4	5,4
celkem		265	4 442	93 298	352,0	21,0	48	424	3 589	74,7	8,4

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2015/2016 – výkonové ukazatele

V hl. m. Praze se nacházejí tradiční školy v klasické zástavbě, sídlištní školy a menší školy v okrajových částech Prahy. Jednotliví zřizovatelé i samy školy neustále modernizují své budovy i vybavení.

Převážně jsou zřizovány základní školy, které mají všech devět ročníků. Základní školy neúplné nebo malotřídní základní školy jsou zřizovány spíše výjimečně. Síť základních škol je v hlavním městě rovnoměrně rozložená.

Školní vzdělávací programy

Základní školy přistupují k evaluaci ŠVP. Pedagogičtí pracovníci ověřují a aktualizují ŠVP v jednotlivých oblastech tak, aby vyhovovaly potřebám jejich základní školy. Usilují o vytvoření kvalitních ŠVP nejen po stránce obsahové, ale především o změnu metod a forem práce, které povedou k naplnění klíčových kompetencí. Při hledání obsahu vzdělávání se řídí kritériem využitelnosti v reálném životě. Při výuce vyžadují od žáků aktivní zapojení – tvoření, řešení problémů, přemýšlení, diskutování, aplikaci, prezentaci získaných vědomostí.

Řada ZŠ realizuje rozšířenou výuku některých předmětů. Některé školy a třídy vychází z waldorfské pedagogiky a pedagogiky montessori, jsou využívány i rozsáhlejší projekty, např. projekt Začít spolu, Zdravá škola a Tvořivá škola.

Církevní ZŠ vzdělávají své žáky v duchu křesťanské etiky, aby byli tolerantní k žákům jiného vyznání nebo bez vyznání. Ve všech společenskovedních předmětech a projektech jsou žáci seznamováni s hlavními světovými náboženstvími a kulturami jiných národů.

Ověřování výsledků vzdělávání

Základní školy běžně při hodnocení výsledků žáků využívají srovnávacích testů SCIO a KALIBRO a vlastní interní vzdělávací testy pro srovnání úrovně vzdělávání. Projekt NIQES, v jehož rámci bylo prováděno celoplošné testování žáků 5. a 9 ročníků byl ukončen na podzim roku 2015. Realizátorem projektu byla ČŠI.

Integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Hl. m. Praha vyjadřuje podporu filozofii integrace a umožňuje přidělováním finančních prostředků školám na území hl. m. Prahy zřizovat funkci asistenta pedagoga.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v hlavním vzdělávacím proudu je zabezpečeno na základě diagnostického zjištění individuálních vzdělávacích potřeb žáků ve školských poradenských zařízeních. Ve spolupráci s rodiči je připraven pro žáky individuální vzdělávací plán, učitelé jim poskytují doučování, diferencovanou výuku ve skupinkách v některých předmětech (ČJ, M, AJ). Pedagogům na ZŠ běžného typu pomáhají asistenti pedagoga a školy se snaží vytvářet podmínky k jejich výuce a zajišťují kompenzační a rehabilitační pomůcky. Přehled o počtech

integrovaných žáků podává následující tabulka. Školy se zároveň připravovaly na změny související s úpravou § 16 školského zákona.

• Tab. č. 14: Žáci podle formy integrace

celkem		z toho: speciální třídy			z toho: individuální integrace	
školy	žáci	školy	třídy	žáci	školy	žáci
235	8 713	46	424	3 440	197	5 273

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2015/2016 - výkonové ukazatele (C1.6.1)

Jazykové vzdělávání a jeho podpora

Nejčastějšími cizími jazyky jsou dle četnosti: anglický jazyk, německý jazyk, francouzský jazyk, španělský jazyk, ruský jazyk a italský jazyk. Anglický jazyk byl ve školním roce 2015/2016 vyučován ve všech základních školách. Nabídka výuky anglického jazyka je na většině škol možná již od prvního ročníku – a to v povinné i nepovinné formě výuky. Druhý cizí jazyk je vyučován převážně od 6. ročníku.

Některé MČ zvyšují kvalitu jazykového vzdělávání různými metodami – zejména motivují vyučující cizích jazyků v grantových programech, kde jsou vyhlašována témata na podporu studijních pobytů v zahraničí, zahraniční spolupráce nebo na větší zastoupení kvalifikovaných rodilých mluvčích ve výuce cizího jazyka a vyučování některých předmětů v cizím jazyce.

• Tab. č. 15: Žáci učící se cizí jazyk – povinný předmět

celkem	z toho:							
	AJ	NJ	FJ	RJ	ŠJ	IJ	jiný evropský	jiný
83 157	82 331	15 036	2 455	3 089	2 792	160	0	53

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2015/2016 - výkonové ukazatele (C1.15.1)

Žáci podle státní příslušnosti

Počet žáků – cizích státních příslušníků vzrůstá. Z celkového počtu 92 298 žáků bylo na území hl. m. Prahy 6 824 žáků – cizinců. V porovnání se školním rokem 2014/2015 se jejich počet zvýšil o 802.

• Tab. č. 16: Žáci podle státní příslušnosti v ZŠ všech zřizovatelů

příslušnost	Česká republika	Slovensko	ostatní státy EU 28	ostatní evropské státy	ostatní státy světa
žáci	86 474	902	622	3 567	1 733
podíl v %	93,69	0,98	0,67	3,86	1,88

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2015/2016 – výkonové ukazatele (C1.9.1)

Integrace cizích státních příslušníků probíhá ve většině případů bez problémů. Ve velké většině pedagogové poskytují individuální doučování českého jazyka. Třídní kolektivy přijímají žáky s cizí státní příslušností bez problémů. Pozitivním přínosem je obohacení většinových žáků v rámci poznávání nových multikulturních prvků, děti se učí pozitivnímu postoji k minoritám a klidem různých národností, náboženství a kultur. Velmi častým problémem jsou konzultace a komunikace s rodiči a zástupci těchto žáků, kteří většinou na rozdíl od dětí neovládají konverzaci v českém jazyce.

Většinu žáků – cizinců však tvoří děti, které nepocházejí ze země EU, a škola je musí rovněž začlenit do základního vzdělávání. Řada škol řešila tuto situaci různou formou – například projekty nebo dotacemi. Projekty se však netýkaly pouze podpory výuky českého jazyka, která je zásadní při integraci žáků, ale i projektů směřujících k podpoře multikulturní výchovy dětí a mládeže, jako je výchova k vzájemné toleranci, proti rasismu a xenofobii, posilování vědomí obecně lidské

sounáležitosti a úcty k ostatním národům, zprostředkování poznání jejich kultury, organizování společných kulturních, sportovních a dalších akcí pro děti a mládež s účastí žáků cizinců apod.

Zápis dětí do 1. ročníku základního vzdělávání

Pro školní rok 2015/2016 bylo zapsáno do prvních ročníků celkem 20 810 dětí (poprvé u zápisu bylo 17 666 dětí, po odkladu přišlo 3 144 dětí), žádostí o odklad školní docházky bylo 2 095. Žáků zapsaných na dané škole ve školním roce 2015/2016 bylo 15 783 (nově přijatých bylo 13 772). Největší podíl tvořily děti zapsané na základních školách zřizovaných MČ. Data jsou použita ze Statistické ročenky školství 2015/2016 – výkonové ukazatele (C1.25.1 / C1.22.1).

Věkové složení žáků

Ve věkové struktuře žáků základní školy, která je určena pro věkovou kategorii 6 - 15 let, jsou i žáci mladší, neboť do první třídy ZŠ lze přijmout žáka mladšího 6 let na základě doporučení školského poradenského zařízení a odborného lékaře, pokud o to požádá zákonný zástupce dítěte. Žáci starší 15 let mohou pokračovat v základním vzdělávání v případě, že během školní docházky opakovali ročník nebo nastoupili do ZŠ po odkladu povinné školní docházky, nejdéle však do konce školního roku, v němž dosáhli 17. roku věku.

• Tab. č. 17: Věkové složení žáků

věk	mladší 6 let	6letí	7letí	8letí	9letí	10letí	11letí	12letí	13letí	14letí	15letí	16letí a více
základní školy (včetně škol pro žáky se SVP)												
žáci	106	10 942	13 421	12 464	11 471	10 941	8 916	7 942	7 288	7 323	2 250	234
podíl v %	0,11	11,73	14,39	13,36	12,30	11,73	9,56	8,51	7,81	7,85	2,41	0,25
základní školy – speciální třídy												
žáci	1	68	317	332	340	375	407	409	432	426	313	149
podíl v %	0,03	1,91	8,88	9,30	9,53	10,51	11,40	11,76	12,10	11,94	8,77	4,17

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2015/2016 – výkonové ukazatele (C1.8.1)

Odchody žáků ze základní školy

Důvodů, pro které žáci odcházejí ze základní školy během školní docházky, je více. Po pátém a sedmém ročníku přecházejí ze základních škol žáci, kteří uspěli u přijímacích zkoušek na nižší stupeň víceletých gymnázií. Oproti školnímu roku 2015/2016 odešlo z pátého ročníku do SŠ o 72 žáků více. Vyšší počet žáků přešlo do SŠ i ze sedmého ročníku než v předchozím školním roce – celkem o 24. V dlouhodobém měřítku se odchody žáků do SŠ zásadně nemění. Základní školu opouštějí před absolvováním devátého ročníku i žáci, kteří opakovali během školní docházky některý ročník a ukončili povinnou školní docházku v nižším ročníku základní školy.

• Tab. č. 18: Odchody žáků ze ZŠ

žáci, kteří odešli ze základní školy								
žáci, kteří ukončili školní docházku v:							žáci, kteří přešli do SŠ	
celkem v 1. - 9 (10.) ročníku	v 1. - 5. ročníku	v 6. ročníku	v 7. ročníku	v 8. ročníku	v 9. ročníku	v 10. ročníku	z 5. ročníku	ze 7. ročníku
6 932	0	0	21	135	6 738	38	1 427	471

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2015/2016 – výkonové ukazatele (C1.17.1 resp. C1.18.1)

Žáci s trvalým pobytem v jiném kraji

Podíl žáků z jiných krajů, kteří navštěvovali základní školy zřizované městskými částmi ve školním roce 2015/2016, se zásadně nemění. Největší podíl tvořili žáci ze Středočeského kraje. Žáci z jiných krajů byli přijati do ZŠ, kde byly volné kapacity.

Kurzy pro získání základního vzdělání

Pro osoby, které nezískaly základní vzdělání a mají zájem si toto vzdělání doplnit, je určen kurz pro získání základního vzdělání. V souladu s § 12 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů, a podle § 55 odst. 3 školského zákona, je zřízen kurz pro získání základního vzdělání na Základní škole, Praha 2, Botičská 8. Dále tento kurz zajišťuje Základní škola, Praha 3, Cimburkova 18/600 a Základní škola Meteorologická, Meteorologická 181, 142 00 Praha 4 - Libuš.

Ve školním roce 2015/2016 vykonalo zkoušky na dokončení kurzu pro získání základního vzdělání 26 osob, z toho 26 na ZŠ a 0 na SŠ. Kurzy pro dokončení základního vzdělání navštěvovalo dohromady 65 osob, z čehož 41 osob docházelo do ZŠ, 24 osob do SŠ a 8 osob do ZŠ speciální. (C1.24.1)

Zkušenosti s péčí o nadané žáky

Pro nadané žáky jsou v základních školách ve výuce vytvářeny podmínky pro jejich rozvoj formou individuálního přístupu vyučujících. Mimořádně nadaní žáci mají rovněž své speciální vzdělávací potřeby, na něž je třeba reagovat a vytvářet pro ně vhodné podmínky. Jsou vzděláváni na základě principu integrace s využitím speciálních metod, postupů, forem a způsobů vzdělávání, didaktických materiálů, je jim poskytována odborná pomoc ve školských poradenských zařízeních. Rozsah a obsah vzdělávacích opatření stanovuje individuální vzdělávací plán, který je vytvářen ve spolupráci s rodinou žáka. Řada těchto žáků se vzdělává ve třídách s rozšířenou výukou některých předmětů. Žáci mohou rozvíjet své nadání i v organizovaných kroužcích a výběrem z volitelných předmětů. Mohou také navštěvovat vybrané hodiny výuky ve vyšším ročníku. Ukázkou péče o nadané žáky je četná účast dětí v různých soutěžích a dosažené výsledky. Pedagogové se snaží vybírat, motivovat a připravovat žáky na soutěže, projekty a aktivity v různých oborech činností. Motivující je i skutečnost, že každé dítě může být úspěšné v některém oboru.

Přípravné třídy

V hl. m. Praze bylo ve školním roce 2015/2016 otevřeno na základních školách celkem 87 přípravných tříd, které navštěvovalo 1 107 dětí. Oproti předchozímu školnímu roku 2014/2015 narostl počet dětí, které přípravné třídy navštěvovaly o 201. Ve školním roce 2015/2016 bylo otevřeno na základních školách celkem 74 přípravných tříd a navštěvovalo je 906 dětí.

Do těchto tříd jsou zejména zařazeny děti s odkladem povinné školní docházky a děti – cizinci, kterým zařazení do přípravných tříd doporučila pedagogicko-psychologická poradna včetně dětí se sociálním znevýhodněním. Těmto dětem je věnována individuální péče, která napomáhá odstranění handicapu, pro který byl odklad povinné školní docházky doporučen. Přípravné třídy se naplňují do počtu 15 dětí, jejich personální obsazení je na velmi dobré úrovni. Docházka do přípravných tříd a realizace výchovně vzdělávacího programu v těchto třídách přispívá k bezproblémovému začlenění dětí do prvního ročníku základní školy.

Přípravné třídy se nacházejí v potřebných lokalitách na celém území hl. m. Prahy. Tradičně jsou zřízeny i při ZŠ v lokalitách, pro které je typická větší koncentrace dětí z prostředí sociálně nebo kulturně a jazykově odlišného od prostředí, v němž vyrůstají děti z majoritní populace.

V souvislosti s novelou zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů - tj. zákon, který byl dne 8. 6. 2016 vyhlášen ve Sbírce zákonů v částce 68 pod číslem 178/2016 Sb., podle § 47 odst. 1

školského zákona přípravné třídy nadále nemohou suplovat činnost mateřské školy, ale budou zřizovány k vyrovnaní vývoje dětí, které mají z jakéhokoliv důvodu odklad povinné školní docházky.

Hlavní město Praha si uvědomuje důležitost dané problematiky, která souvisí i s nárůstem kapacit základních škol, ale i mateřských škol v souladu s demografickým rozvojem, a proto podporuje zřizování přípravných tříd při základních školách. Finanční prostředky na jejich činnost pak přiděluje dle zahajovacích výkazů MŠMT.

Asistent pedagoga

Základní školy, které integrují do běžných tříd žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, jejichž znevýhodnění si vyžaduje individuální přístup, využívají možnost zapojit do vyučování asistenta pedagoga. Jeho úkolem je zajistit pomoc žákovi při plnění úkolů ve vyučování. Zřízení funkce asistenta pedagoga ve škole se řídí ustanovením § 16 školského zákona. Zapojení asistenta pedagoga přináší efektivní spolupráci s učiteli, individuální přístup k žákům, účinnou pomoc asistenta při vzdělávání i výchovném procesu. Asistenti pedagoga jsou k dispozici pro integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Poradenské služby škol

Soustava výchovného poradenství v základních školách poskytuje specializované pedagogicko-psychologické služby dětem a jejich rodičům, školám a výchovným zařízením zajišťujícím péči o děti a zajišťuje odbornou poradenskou službu při volbě povolání. Na základních školách pracují výchovní poradci, kteří se věnují v součinnosti s PPP problematice poradenství při volbě povolání, spolupracují s odděleními péče o děti a rodinu odborů sociálních věcí jednotlivých MČ, s Policií ČR, s Úřadem práce hl. m. Prahy, s občanskými sdruženími a dalšími institucemi.

V rámci své činnosti přispívá soustava výchovného poradenství na základě současných poznatků společenských věd k celkovému rozvíjení osobnosti dětí, k jejich integraci a diferenciaci v procesu výchovy a vzdělání, pomáhá při uskutečňování komplexní péče o zdravý psychický a sociální vývoj dětí a mládeže. Přitom věnuje zvláštní pozornost vlivům a podmínkám nepříznivě ovlivňujícím výchovný a vzdělávací proces.

Významná je činnost v oblasti rizikového chování ve škole, včasného vyhledávání a diagnostikování dětí s poruchami vývoje a poskytování odborné pomoci. V základních školách na území hlavního města Prahy je úroveň této činnosti vzhledem k vysokému počtu zařízení rozdílná. Situace je ovlivněna kvalifikovaností výchovných poradců, jejich osobnostními vlastnostmi a samozřejmě vedením školy.

Značná pozornost se věnuje problematice vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich zařazování do vzdělávacího procesu. S integrovanými žáky pracují speciální pedagogové nebo asistenti pedagoga, ve výuce postupují podle individuálních vzdělávacích plánů. Školy se snaží zajistit kvalitní materiální vybavení. Ředitelé zřizují na základních školách speciální třídy zaměřené především na vývojové poruchy učení. Ve školním roce 2015/2016 na základních školách zřizovaných městskými částmi byli ve speciálních třídách soustředěni žáci převážně s vývojovými poruchami učení. Jednalo se o 47 speciálních tříd prvního stupně, ve kterých se vzdělávalo 577 žáků. (C1.2b)

Mezinárodní spolupráce

Řada základních škol spolupracuje s obdobnými typy škol v zahraničí. Aktivní spolupráce se zahraničními školami se pro některé základní školy stala tradicí. Uskutečňují se výměnné pobyty pedagogů i žáků. Svědčí o tom nejen počet žáků, kteří vyjíždějí do zahraničí, ale stále častěji jsou žáci i pedagogové zapojováni do mezinárodních pracovních projektů. Kontakty se zahraničními školami jsou přínosem pro každou zúčastněnou školu, neboť přispívají k výchově k evropanství. Žáci poznávají kulturu, společnost a životní styl v dalších evropských státech, rozvíjejí aktivní znalost jazyků. Mnoho škol realizuje mezinárodní projekt Adopce na dálku a další.

Spolupráce s rodiči a ostatními partnery

Stále více se prosazuje komunitní život škol se zvyšující se aktivitou rodičů na formování školy a jejího směřování. Rodiče se podílejí na vedení kroužků, na činnosti výchovných komisí, organizaci kulturních a sportovních akcí. Školy také využívají možnost sponzorování ze strany rodičů. Školy organizovaly pravidelně pro rodiče Dny otevřených dveří, mikulášské nadílky, vánoční besídky, masopustní karnevaly, velikonoční trhy, oslavy Dne dětí, zahradní slavnosti, některé školy pořádaly školní akademie a další společenské akce, např. i reprezentační plesy nebo školní bály.

V souladu se školským zákonem jsou na všech základních školách ustaveny školské rady jako orgány školy umožňující zákonným zástupcům nezletilých žáků, pedagogickým pracovníkům, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy. V průběhu roku plnily školské rady své úkoly v souladu s § 168 školského zákona – schvalovaly výroční zprávy o činnosti škol, školní řády, pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, projednávaly návrhy rozpočtu, inspekční zprávy ČŠI, vyjadřovaly se k návrhům školních vzdělávacích programů a dávaly různé podněty.

MČ jako zřizovatelé převážné části základních škol podporují zejména rozvoj materiálních podmínek vzdělávání. MČ řešily stejně jako v minulých letech postupné rekonstrukce a opravy budov i vybavení škol. Městské části podporují také rozvoj komunitních funkcí škol, zájmové aktivity dětí a mládeže apod. Významné jsou finanční příspěvky zřizovatelů na učebnice a učební pomůcky.

Základní školy spolupracují s mnohými institucemi a organizacemi. Velmi podnětná je i spolupráce s organizací BESIP, týkající se bezpečnosti dětí v silničním provozu. Církevní školy spolupracují s Arcibiskupstvím pražským, Českou biskupskou konferencí apod.

Multikulturní výchova

Multikulturní výchova je základním prvkem pro seznamování žáků s rozmanitostí různých kultur, tradic a hodnot různých národů, a to zejména ve vztahu k těm kulturám, se kterými se žáci mohou ve svém bezprostředním okolí potkat. Díky stále zvyšujícímu se podílu obyvatel – cizinců v hl. m. Praze je důležité předávat žákům na základních školách širokou paletu informací a zkušeností o pobytu cizinců na území ČR, v Evropě, ale i v místních podmínkách.

Multikulturní výchova je chápána jako výchova k životu v existující multikulturní společnosti, která je etnicky, kulturně a sociálně variabilní. Základním cílem multikulturní výchovy a její podstatou je naučit se porozumět lidem s odlišností, jinakostí, která může být dána sociálně, rasou, národností, jazykem, kulturou, náboženstvím, zkušeností apod. a vytvářet prostor pro tolerantní a vstřícné soužití s nimi. Společným jmenovatelem při aplikaci metod multikulturní výchovy by mělo být dodržování zdvořilosti, efektivní komunikace, smysluplné diskuse, konstruktivní spolupráce kritického myšlení a interaktivního přístupu. Žák musí mít možnost aktivně si utvářet postoje, trénovat dovednosti a schopnosti, pracovat s informacemi.

Ve školách prolíná multikulturní výchova všechny vzdělávací oblasti. V občanské výchově jsou žáci seznamováni s odlišnými kulturami při probírání menšinových etnik, aby byli schopni jejich odlišným zvykům porozumět a chápat je. V českém jazyce je probíráno učivo o národnostních menšinách, například při četbě v literatuře. Žáci se navzájem informují o svých zážitcích z cest do cizích zemí a o rozdílných kulturách navštívených zemí. Přínosem v této oblasti je spolupráce škol s občanskými sdruženími Adopce na dálku, Člověk v tísni či META.

Prevence rizikového chování

Východiskem je metodický pokyn MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních. Základním cílem je výchova ke zdravému způsobu života jako prevence rizikového chování u žáků, a proto je součástí ŠVP všech základních škol.

K prevenci rizikového chování pomáhají minimální preventivní programy, které jsou pravidelně vyhodnocovány a podléhají kontrole České školní inspekce. Tyto programy jsou zaměřené především

na oblast prevence drogové závislosti, alkoholismu, kouření, kriminality, šikany, týrání a problémy spojenými s dospíváním. Pedagogové základních škol sledují a řeší negativní jevy ve vztazích mezi dětmi již v počátcích, průběžně monitorují případné projevy šikany, syndromu týraného či zanedbávaného dítěte. Školy pořádají besedy s policií, využívají metodické materiály, vytváření modelových situací, žáci navštěvují tematicky zaměřená divadelní představení. Žákům jsou nabízeny různé činnosti k využití volného času formou zájmových kroužků a dalších akcí organizovaných školami.

Základní školy pravidelně zajišťují vzdělávání pedagogů, semináře pro metodiky primární prevence, semináře a cvičení pro učitele zaměřené na práci s třídními kolektivy.

Součástí prevence jsou také mimoškolní a zájmové aktivity. Různorodost volnočasových aktivit školy umožňuje žákům trávit smysluplně volný čas. Pro skupiny dětí s problematickým chováním a ohrožených nežádoucími sociálními jevy pořádají některé školy víkendové výjezdy zaměřené na posílení odpovědnosti, podporu sebedůvěry a rozvíjení spolupráce. V případech zhoršení vnitřního klimatu třídy jsou prováděny intervence metodiků prevence po konzultaci s třídními učiteli a vedením školy. Každá škola má svého metodika prevence a také ostatní pedagogové se účastní seminářů zabývajících se prevencí rizikového chování pro nastolení příznivější atmosféry důvěry a spolupráce ve třídě.

Školy oceňují velmi dobrou spolupráci s Městskou policií hl. m. Prahy a Policií ČR, zejména pak organizování přednášek ve školách na téma šikana, kyberšikana, prokazování totožnosti, právní vědomí, kriminalita mládeže, záškoláctví, bezpečné chování a další. Přínosem je i těsná spolupráce škol se sociálními odbory jednotlivých městských částí.

Environmentální výchova

Environmentální výchova je povinnou součástí školních vzdělávacích programů, které ji do výuky mohou zařadit jako povinný předmět, projekt nebo mezipředmětově či jako jakoukoliv kombinaci těchto tří variant. Environmentální výchova je i preventivním nástrojem ochrany životního prostředí.

Žáci v rámci různých aktivit mají možnost zkoumat změn probíhající v přírodě, dále mohou odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů s cílem naučit se účinně a aktivně chránit životní prostředí.

Žáci získávají zajímavou formou soustavu znalostí a dovedností týkajících se vztahů člověka a životního prostředí (ochrana a tvorba životního prostředí, třídění odpadů, sběr papíru, baterií atd.). Dále školy podle polohy a možností využívají parků, zahrad a hájů v okolí škol, kde žáci pozorují změny v přírodě. Ve školách jsou umístěny sběrné nádoby na tříděný odpad.

Při realizaci environmentální výchovy spolupracují školy především s občanskými sdruženími a dalšími subjekty: TEREZA, Toulcův dvůr, KEV, ekologická centra, které školám nabízí různé programy, užitečné materiály a vzdělávací semináře pro učitele. Další spolupráce probíhá s odbory životního prostředí jednotlivých MČ a MHMP.

Výchova k udržitelnému rozvoji

Ve školních vzdělávacích programech základních škol (ŠVP ZŠ) environmentální výchova úzce souvisí i s výchovou k udržitelnému rozvoji, jejímž cílem je vybavit žáky kompetencemi z oblasti ekologie a vytvářet postoje včetně hodnotového systému žáků. V základním vzdělávání je cílem vybavit žáky takovými kompetencemi (znalostmi, dovednostmi a postoji), které jim umožní realizovat zásady udržitelného rozvoje v praktickém životě a posilovat komunitní funkce škol, kdy se školy stávají prostředím pro rozvíjení spolupráce a zájmu o udržitelný rozvoj a také prostorem pro sdílení zkušeností s dalšími školami a s mimoškolním prostředím.

Výchova k udržitelnému rozvoji tak ve všech ZŠ prolíná celým výchovně vzdělávacím programem přiměřeně věku žáků. Školy začleňují výchovu k trvale udržitelnému rozvoji v rámci průřezových témat, referátů, projektů tak, aby se žáci snažili co nejvíce uvažovat a přemýšlet nad těmito tématy.

Příprava obecně závazné vyhlášky o školských obvodech základních škol

Na základě žádostí některých městských částí hlavního města Prahy (dále jen „MČ“), a to zejména z důvodu rozvoje bytové výstavby v hlavním městě Praze, byly odborem školství a mládeže MHMP vyzvány všechny MČ k předložení případných návrhů na změnu OZV a doplnění OZV, aby byla maximálně zajištěna podmínka vyplývající z výše uvedeného ustanovení školského zákona. Termín předložení případných návrhů a doplnění byl stanoven na 29. 2. 2016. Do této doby odboru školství a mládeže MHMP doručilo 30 MČ své návrhy na změnu a doplnění OZV, resp. změnu školských obvodů. Z důvodu obsáhlosti předložených změn a doplnění bylo odborem školství a mládeže MHMP vyhodnoceno, že bude přistoupeno ke zpracování zcela nové OZV namísto novelizace stávající OZV.

V průběhu měsíců března a dubna 2016 byl zpracován návrh nové OZV.

Dne 3. 5. 2016 byl návrh nové OZV v souladu s Pravidly pro přípravu návrhů obecně závazných vyhlášek a nařízení hlavního města Prahy, schválenými jako příloha č. 1 k usnesení Rady HMP č. 2273 ze dne 18. 12. 2001, ve znění pozdějších změn (dále jen „Pravidla“), zaslán k připomínkovému řízení všem odborům MHMP a Městské policii hl. m. Prahy. Lhůta pro doručení případných připomínek k návrhu nové OZV byla stanovena na 30 dnů o data doručení. Návrh nové OZV byl rovněž vyvěšen na elektronické úřední desce MHMP. V této době bylo odboru školství a mládeže MHMP doručeno osm reakcí, přičemž dvě reakce obsahovaly připomínky k návrhu OZV, zbylých šest bylo konstatování „bez připomínek“. Odbor legislativní a právní MHMP zaslal tři připomínky k odstranění formálních nedostatků v návrhu OZV. Odbor rozpočtu MHMP pak zaslal obecnou připomínku, aby veškeré názvy základních škol, které obsahuje příloha OZV, byly sladěny s Rejstříkem škol a školských zařízení vedeném Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy. Všechny připomínky byly vypořádány a požadavky zapracovány do návrhu nové OZV. S ohledem na shora uvedené bylo připomínkové řízení v rámci MHMP a Městské policie hlavního města Prahy ukončeno ke dni 6. 6. 2016, a to v souladu s Pravidly.

Připomínkové řízení na MČ a Ministerstvo vnitra

Dopisem primátorky hl. m. Prahy ze dne 23. 6. 2016, byly osloveny všechny MČ se žádostí o zaslání připomínek k návrhu nové OZV s termínem nejpozději do 30 dnů od data doručení. Ve stanoveném termínu, z celkového počtu 57 MČ, zaslalo svá stanoviska celkem 29 MČ, zbylé MČ neměly k návrhu OZV žádné připomínky nebo na výzvu nereagovaly vůbec. Z počtu 29 reakcí MČ bylo jako připomínky vyhodnoceno 13 reakcí. Došlé připomínky a návrhy na změny se týkaly především úprav správných názvů ulic (odstranění překlepů z textu) a dílčích úprav školských obvodů, tj. přesunů několika ulic mezi navrženými školskými obvody. Všechny věcné a formální připomínky MČ byly zapracovány do návrhu nové OZV. Zpracovateli OZV nebyla doručena žádná zásadní připomínka.

Návrh nové OZV byl rovněž prostřednictvím datové schránky zaslán dne 28. 6. 2016 na Ministerstvo vnitra ČR. Ministerstvo vnitra ČR konstatovalo, že návrh nové OZV je v souladu s platnými právními předpisy a OZV s navrhovaným textem lze vydat – viz příloha č. 1 této důvodové zprávy.

Požadavky na změny týkající se psaní velkých písmen za předložkou v názvech veřejných komunikací a prostranství nebyly akceptovány z důvodu platných názvů schválených Radou HMP v minulosti a s přihlédnutím k historickým hlediskům vzniku názvů veřejných komunikací a prostranství. Na dvouslovné názvy ulic v některých případech tak neplatí aplikace Pravidel českého pravopisu (od r. 1993), kdy se má psát první jméno po předložce s velkým písmenem. Pravidla českého pravopisu jsou závazná pro školní jazykovou výuku, v ostatních případech mají formu doporučení.

Návrh nové obecně závazné vyhlášky o školských obvodech základních škol má účinnost od 1. 1. 2017.

II.3 Střední vzdělávání

Střední vzdělávání rozvíjí vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje a hodnoty získané v základním vzdělávání. Poskytuje žákům obsahově širší všeobecné vzdělání nebo odborné vzdělání spojené se všeobecným vzděláním a upevňuje jejich hodnotovou orientaci. Vytváří předpoklady pro samostatné získávání informací a celoživotní učení, připravuje žáky pro navazující terciární vzdělávání nebo pro výkon povolání. Střední školy poskytují žákům střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem nebo střední vzdělání s maturitní zkouškou všeobecné či odborné. Přehled o podílu žáků na jednotlivých stupních středního vzdělávání podávají následující tabulky.

- **Tab. č. 19: Vzdělávání ve středních školách (včetně škol pro žáky se SVP) všech zřizovatelů – podíl jednotlivých stupňů středního vzdělání**

vzdělávání ve středních školách - počet žáků - studií*		56 741			
% z celkového počtu		100 %			
z toho:					
Střední vzdělání (bez maturity i bez výučního listu)		273			
% z celkového počtu		0,48 %			
Střední vzdělání s výučním listem (2-3 leté, zkrácené)	2-3 leté	zkrácené		6 943	
	6 806	137			
% z celkového počtu		12,24 %			
Střední vzdělání s maturitní zkouškou	8 leté	6 leté	4 leté	zkrácené	
	12 971	3 713	31 808	36	
% z celkového počtu		48 528			
% z celkového počtu		85,53 %			
Nástavbové studium (určeno pro uchazeče se středním vzděláním s výučním listem)		997			
% z celkového počtu		1,76 %			

* uvedeny tzv. "počty studií", kde za „studium“ je považováno vzdělávání žáka směřující k získání stupně vzdělání odpovídajícího oboru vzdělání, ve kterém se žák vzdělává. Tzn., že se jeden žák může vzdělávat ve více studiích (oborech vzdělání) současně. Zdroj: Statistické výkazy za rok 2015/2016

Podíl žáků ve středním vzdělávání s maturitní zkouškou se rok od roku zvyšuje, ve školním roce 2007/2008 činil 78,04 %, ve školním roce 2014/2015 to bylo 85,06 %, v následujícím školním roce podíl žáků byl opět vyšší téměř o 0,5 % (85,53 %) vzdělávací nabídky pražských středních škol.

- **Tab. č. 20: Vzdělávání ve středních školách (bez škol pro žáky se SVP) všech zřizovatelů – podíl jednotlivých stupňů středního vzdělávání**

vzdělávání ve středních školách - počet žáků - studií*		55 6011		
% z celkového počtu		100 %		
z toho:				
Střední vzdělání (bez maturity i bez výučního listu)		91		
% z celkového počtu		0,16 %		
Střední vzdělání s výučním listem (2-3 leté, zkrácené)	2-3 leté	zkrácené	6 231	
	6 094	137		
% z celkového počtu		11,20 %		
Střední vzdělání s maturitní zkouškou	8 leté	6 leté	4 leté	zkrácené
	12 971	3 713	31 599	36
		48 319		
% z celkového počtu		86,89 %		
Nástavbové studium (určeno pro uchazeče se středním vzděláním s výučním listem)		970		
% z celkového počtu		1,74 %		

* uvedeny tzv. "počty studií", kde za „studium“ je považováno vzdělávání žáka směřující k získání stupně vzdělání odpovídajícího oboru vzdělání, ve kterém se žák vzdělává. Tzn., že se jeden žák může vzdělávat ve více studiích (oborech vzdělání) současně.

Zdroj: Statistické výkazy za rok 2015/2016

Počet škol a žáků

Ve školním roce 2015/2016 poskytovalo střední vzdělání na území hl. m. Prahy celkem 189, resp. 188 středních škol různých zřizovatelů. Tímto počtem se v porovnání s ostatními kraji řadí hl. m. Praha na 1. místo v České republice. Nejvíce zastoupeny jsou školy poskytující střední vzdělání s maturitní zkouškou – odborné. Následují školy se středním vzděláním s maturitní zkouškou – všeobecným.

Hl. m. Praha ve školním roce 2015/2016 zřizovalo 108, resp. 107 právnických osob s výkonem činnosti středních škol, z toho 12 samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením. Třináct z nich vykonávalo dále i činnost vyšší odborné školy. Dalším nejpočetněji zastoupeným zřizovatelem je soukromý sektor. Střední školy zřizuje také církev, ústřední orgány státní správy (MŠMT, Ministerstvo vnitra a Ministerstvo spravedlnosti) a MČ.

- **Tab. č. 21: Školy a žáci podle stupňů středního vzdělání**

	školy	žáci celkem	v tom forma vzdělání	
			denní	ostatní
SŠ celkem	188	61 598	56 901	4 697
Absolventi za školní rok 2014/2015	-	10 778	9 950	828

Zdroj: Statistické výkazy za rok 2015/2016 (D1.1.2)

Počty nově přijatých žáků a absolventů

Přehled o nově přijatých žácích do 1. ročníku a absolventech v členění na denní a ostatní formy studia podává následující přehled. Nejsou do něho začleněni absolventi a přijímaní do zkráceného a nástavbového studia.

- Tab. č. 22: Nově přijatí do 1. ročníku ve středních školách zřizovatelů HMP, MČ, soukromník, církev při denní formě vzdělávání rozdělených podle druhu vzdělávání

druh vzdělání		nově přijatí do 1. ročníku			
střední školy celkem		14 791			
z toho:					
střední vzdělání (bez maturity i bez výučního listu)		110			
střední vzdělání s výučním listem (2-3 leté, zkrácené)		2-3 leté		zkrácené	
		2 455		136	
celkem		2 591			
střední vzdělání s maturitní zkouškou		8 leté	6 leté	4 leté	zkrácené
		1 836	672	8 982	31
celkem		10 932			
nástavbové studium (určeno pro uchazeče se středním vzděláním s výučním listem)		569			

Zdroj: Statistické výkazy za rok 2015/2016

V denním studiu je jako už tradičně mnohem větší zájem o obory ukončené maturitní zkouškou. Hlásí se do nich téměř 4 x více žáků než do učebních oborů. Úbytek žáků v 1. ročnících souvisí s poklesem populace v dané věkové kategorii. Nejvíce bylo nově přijatých jako i v předchozích letech do 1. ročníku odborného vzdělávání s maturitní zkouškou.

Oborová struktura středních škol

Střední školy na území hl. m. Prahy nabízely vzdělání ve skupinách oborů v souladu s nařízením vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. V pražských středních školách byly zastoupeny téměř všechny skupiny oborů, v nichž lze dosáhnout střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem a střední vzdělání s maturitní zkouškou, s výjimkou skupin oborů: 21 – Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství, 61 - Filozofie, teologie, 74 – Tělesná kultura, tělovýchova a sport a 91 – Teorie vojenského umění.

Přehled o oborové struktuře pražských středních škol a počtech žáků v jednotlivých skupinách oborů v denním vzdělávání i v ostatních formách studia podávají tabulky č. 23 a 24.

- **Tab. č. 23: Oborová struktura podle skupin oborů (denní vzdělávání - bez škol pro žáky se SVP) – SŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a SŠ zřizované HMP**

kód oboru	skupina oborů	počet škol poskytujících vzdělání v oboru		počet žáků		nově přijatí žáci		absolventi za šk. rok 2014/15 celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
16	Ekologie a ochrana prostředí	1	1	63	63	12	12	15	15
18	Informatické obory	14	10	2 407	1 889	404	322	692	529
23	Strojírenství a strojírenská výroba	14	12	1 777	1 579	336	283	595	538
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výp. technika	15	13	1 937	1 833	412	375	665	601
28	Technická chemie a chemie silikátů	6	5	617	586	98	95	157	151
29	Potravinářství a potravinářská chemie	8	6	774	670	151	128	299	245
31	Textilní výroba a oděvnictví	5	4	144	128	21	19	53	49
32	Kožedělná, obuvnická výroba, zpracování plastů	1	1	21	21	0	0	10	10
33	Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	8	6	474	450	109	104	189	176
34	Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	5	4	505	255	92	51	144	73
36	Stavebnictví, geodézie a kartografie	6	5	1 455	1 435	301	286	518	498
37	Doprava a spoje	5	4	886	793	167	151	241	212
39	Speciální a interdisciplinární obory	6	4	475	304	49	38	137	83
41	Zemědělství a lesnictví	7	4	760	599	140	109	248	200
43	Veterinářství a veterinární prevence	1	1	114	114	0	0	30	30
53	Zdravotnictví	5	4	893	811	166	157	268	247
63	Ekonomika a administrativa	35	19	4 212	3 036	887	649	1 195	912
64	Podnikání v oborech, odvětvích	20	10	538	429	108	85	332	260
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	24	10	4 515	2 851	949	635	1 469	933
66	Obchod	10	4	931	642	225	165	344	239
68	Právo, právní a veřejnosprávní činnost	9	5	1 951	1 212	359	243	559	341
69	Osobní a provozní služby	11	6	1 286	966	301	235	452	317
72	Publicistika, knihovnictví a informatika	3	3	120	120	0	0	38	38
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	13	6	983	505	188	103	294	140
78	Obecně odborná příprava	31	25	2 915	2 729	652	613	804	754
79	Obecná příprava	68	40	23 396	17 589	3 377	2 775	4 296	3 276
82	Umění a užité umění	22	11	2 592	1 696	416	289	747	481
	celkem	x	x	56 741	43 305	9 920	7 922	14 791	11 348

Zdroj: statistické výkazy za školní rok 2015/2016

Nejpočetněji zastoupenou skupinou oborů středních škol v denní formě vzdělávání byla skupina 79 – Obecná příprava (gymnázium), ve které ve školním roce 2015/2016 studovalo 23 396 žáků, což je o 390 žáků více než v předchozím školním roce. Následovala skupina 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus – 4 515 žáků, skupina 63 – Ekonomika a administrativa s 4 212 žáky a skupina 78 Obecně odborná příprava – s počtem 2 915 žáků. Nejméně byla zastoupena skupina 32 – Kožedělná, obuvnická výroba a zpracování plastů s počtem 21 žáků, skupina 43 - Veterinářství a veterinární prevence s počtem 114 žáků, skupina 72 – Publicistika, knihovnictví a informatika s počtem 120 žáků (tato skupina oborů je vyučována od školního roku 2013/2014), skupina 16 - Ekologie a ochrana prostředí s 63 žáky a skupina 31 – Textilní výroba a oděvnictví – 144 žáků. Všechny ostatní skupiny oborů překročily hranici 300.

Ve školách zřizovaných hl. m. Prahou je nejvíce zastoupena Obecná příprava s 17 589 žáky, následuje Ekonomika a administrativa s 3 036 žáky. Třetí nejvíce zastoupenou skupinou oborů je Gastronomie, hotelnictví a turismus s 2 851 žáky. I zde byla nejméně zastoupená skupina 32 - Kožedělná, obuvnická

výroba a zpracování plastů s počtem 11 žáků a skupina 16 – Ekologie a ochrana prostředí s 63 žáky. Pod hranici 300 žáků zůstaly stejně jako v předchozím školním roce skupiny oborů 31 - Textilní výroba a oděvnictví se 128 žáky a skupina 43 - Veterinářství a veterinární prevence s počtem 114 žáků.

Nejvíce přijatých žáků bylo ve skupině oborů 79 – Obecná příprava, skupině 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus, skupině 63 – Ekonomika a administrativa a 78 – Obecně odborná příprava. V prvních dvou skupinách oborů je také nejvíce absolventů.

- **Tab. č. 24: Oborová struktura podle skupin oborů (ostatní formy vzdělávání - bez škol pro žáky se SVP) – SŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a zřizované HMP**

kód oboru	skupina oborů	počet škol poskytujících vzdělání v oboru		počet žáků		nově přijatí žáci		absolventi za šk. rok 2014/15 celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
18	Informatické obory	2		80		14		14	
23	Strojírenství a strojírenská výroba	3	2	103	78	46	34	5	5
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výp. technika	3	3	188	188	107	107	25	25
29	Potravinářství a potravinářská chemie	1	1	151	151	53	53	11	11
31	Textilní výroba a oděvnictví	1	1	58	58	25	25	7	7
33	Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	1	1	35	35	21	21	2	2
36	Stavebnictví, geodézie a kartografie	3	3	171	171	95	95	68	68
41	Zemědělství a lesnictví	2	2	70	70	14	14	4	4
53	Zdravotnictví	4	2	143	84	60	25	21	12
63	Ekonomika a administrativa	9	1	490	166	125	69	86	22
64	Podnikání v oborech, odvětvích	20	6	1182	365	563	179	209	48
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	4		581		125		120	
68	Právo, právní a veřejnosprávní činnost	3		266		97		32	
69	Osobní a provozní služby	1	1	90	90	59	59	0	0
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	6	1	374	114	129	18	54	15
79	Obecná příprava	6	1	282	211	51	44	40	21
	celkem	x	x	4 264	1781	1584	743	698	240

Zdroj: statistické výkazy za školní rok 2015/2016

V ostatních formách vzdělávání bylo zastoupeno podstatně méně skupin oborů než v denní formě vzdělávání. Nejpočetněji byla zastoupena skupina 64 – Podnikání v oborech, odvětvích s 1 182 žáky, následovala skupina 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus s 581 žáky a 63 - Ekonomika a administrativa s 490 žáky.

Nejvíce nově přijatých žáků bylo ve skupinách oborů 64 – Podnikání v oborech a odvětvích, 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus a skupině 75 – Pedagogika, učitelství a sociální péče.

Změny oborové struktury

V průběhu školního roku 2015/2016 došlo ke změnám v oborové struktuře středních škol především z důvodu rozšíření vzdělávací nabídky, profilace školy, ukončení platnosti učebních dokumentů nebo dlouhodobé absence poptávky po studiu určitého oboru.

• **Tab. č. 25: Přehled o nových oborech vzdělání na jednotlivých školách**

kód oboru	název oboru	škola	důvod
36-67-E-/02	Stavební práce	Střední odborná škola stavební a zahradnická, Praha 9, Učňovská 1 (2 letý obor vzdělání)	prostupnost vzdělávání - pro neúspěšné žáky tříletého oboru Zednické práce
41-52-E/02	Zahradnická výroba	Střední odborná škola stavební a zahradnická, Praha 9, Učňovská 1 (2 letý obor vzdělání)	prostupnost vzdělávání - pro neúspěšné žáky tříletého oboru Zahradnické práce
78-62-C/01	Praktická škola jednoletá	Základní škola a Střední škola, Praha 10, Vachkova 941, se sídlem Vachkova 941/13, Uhřetěves, 104 00 Praha 10	Návaznost dalšího stupně vzdělávání pro žáky oboru základní škola speciální
75-31-M/01	Předškolní a mimoškolní pedagogika – dálkové studium	Soukromá střední odborná škola a Soukromé střední odborné učiliště BEAN, s. r. o.	rozšíření vzdělávací nabídky
63-41-M/01	Ekonomika a podnikání, denní forma	Československá akademie obchodní, střední odborná škola, Resslova 5, Praha 2	rozšíření vzdělávací nabídky

Zdroj: SML MHMP

• **Tab. č. 26: Přehled o zrušených oborech vzdělání na jednotlivých školách**

kód oboru	název oboru	škola	důvod
37-42-L/51	Logistické a finanční služby (dálková forma)	Střední škola automobilní a informatiky, Praha 10, Weilova 4	profilace školy
63-41-M/01	Ekonomika a podnikání	Soukromá SOŠ START, s.r.o., Chvaletická 918, Praha 14	nezájem ze strany uchazečů
79-41-K/81	Gymnázium všeobecné osmileté	Gymnázium, Praha 4, Na Vítězné pláni 1160	Dlouhodobého nevyužívání
37-41-L/503	Dopravní provoz (denní, dálková forma)	Střední průmyslová škola dopravní, a.s., Plzeňská 298, Praha 5	Dobíhající obor
68-42-M/002	Veřejnoprávní ochrana	TRIVIS – Střední škola veřejnoprávní a Vyšší odborná škola prevence kriminality a krizového řízení Praha, s.r.o.	Dobíhající obor
68-42-L/503	Veřejnoprávní ochrana	TRIVIS – Střední škola veřejnoprávní a Vyšší odborná škola prevence kriminality a krizového řízení Praha, s.r.o.	Dobíhající obor
63-41-M/006	Obchodně podnikatelská činnost	Střední škola Náhorní, se sídlem Praha 8, U Měšťanských škol 525/1	Dobíhající obor
66-52-H/001	Aranžér	Střední škola Náhorní, se sídlem Praha 8, U Měšťanských škol 525/1	Dobíhající obor
53-41-L/51	Zdravotnický asistent	Střední odborná škola sociální, o. p. s., se sídlem Praha 8, Hnězdenská 549/8	nevyučovaný obor

75-41-J/01	Pečovatelské služby	Střední odborná škola sociální, o. p. s., se sídlem Praha 8, Hnězdenská 549/8	nevyučovaný obor
75-41-M/003	Sociální činnost - pečovatelská činnost	Střední odborná škola sociální, o. p. s., se sídlem Praha 8, Hnězdenská 549/8	nevyučovaný obor
75-41-M/004	Sociální činnost - Sociálně správní činnost	Střední odborná škola sociální, o. p. s., se sídlem Praha 8, Hnězdenská 549/8	nevyučovaný obor

Zdroj: SML MHMP

Školní vzdělávací programy

Podle ŠVP se vyučuje již ve všech školách. RVP byly tvořeny pro každý obor zvlášť a byly vydávány a začleňovány postupně. Podle 82 RVP byla zahájena výuka k 1. 9. 2010. Od 1. 9. 2011 byla třetí vlnou zavedena výuka podle 82 RVP a k 1. 9. 2012 se začalo vzdělávat podle 49 RVP, které byly schváleny ve čtvrté vlně. Podle posledních 4 RVP, které se týkají oborů vzdělání Strojník silničních strojů, Textilnictví, Vlasová kosmetika a Sociální činnost, začaly školy vyučovat od 1. 9. 2014.

Ověřování výsledků vzdělávání

V rámci vzdělávacího procesu je přikládána velká důležitost jeho zpětnému ověřování. Školy používají interní metody hodnocení, přičemž spolupracují se společnostmi nabízejícími standardizované metody pro ověřování výsledků vzdělávání. Zapojení škol do mezinárodních programů slouží rovněž k ověřování výsledků vzdělávání, a to v mezinárodním kontextu.

Interní metody ověřování vzdělávání

Pedagogičtí pracovníci chápou interní metody ověřování vzdělávání jako běžnou součást vzdělávacího procesu, který dává nejen jim, ale i žákům dostatečnou zpětnou vazbu o tom, do jaké míry zvládli učivo za daný časový úsek. Moderní pojetí vzdělávacího procesu klade důraz nejen na předávání vědomostí a dovedností žákům, ale také na celkovou atmosféru školy (tzv. klima školy), spokojenost pedagogů s pracovním zázemím či vybavenost školy. Tyto atributy se nejčastěji sledují tzv. autoevaluačními dotazníky. Mezi interní metody ověřování sledující průběh vzdělávacího procesu patří didaktické a srovnávací testy, ročníkové práce, školní soutěže a olympiády, sebehodnocení žáků, průběžné hodnocení žáků atd.

Externí metody ověřování vzdělávání

Externí metody ověřování jsou zajišťovány jak nestátními subjekty, které se specializují na ověřování výsledků vzdělávání (Společnost SCIO, Kalibro, tak státními organizacemi (např. ČŠI, CERMAT) nebo organizacemi s působností mezinárodní (např. PISA).

Školy průběžně využívají rozmanité formy a možnosti ověřování výsledků vzdělávání. Výsledky testování zpětně využívají předmětové komise a vedení školy ke zkvalitnění vzdělávacího procesu.

Hodnocení vzdělávání Českou školní inspekcí

Inspekční činnost ČŠI je důležitou součástí kontroly celého vzdělávacího procesu, která napomáhá k jeho zkvalitňování, rozvoji a souladu s právními předpisy. Ve školním roce 2015/2016 byly provedeny kontroly na školách zřizovaných hl. m. Prahou se zaměřením na:

- hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 školského zákona,
- zjišťování a analyzování informací o zajištění podmínek, průběhu a výsledku maturitních zkoušek ve středních školách podle § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona, zajištění a průběh písemných i ústních maturitních zkoušek,

- c) veřejnosprávní kontrola - využívání prostředků státního rozpočtu poskytnutých dle § 160 odst. 1 písm. d) a § 163 školského zákona,
- d) hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP,
- e) předpoklady školy pro výkon své funkce podle požadavků školského zákona,
- f) opatření potřebná pro výkon institucionálního hodnocení – ekonomická oblast,
- g) šetření stížnosti,
- h) kontrolu správnosti vykazovaných údajů ve statistických výkazech škol,
- i) hodnocení ekonomických podmínek školy,
- j) kontrolu vybraných ustanovení školského zákona,
- k) kontrolu dodržování vybraných ustanovení školského zákona a souvisejících právních předpisů v oblasti školských výchovných ubytovacích zařízení a v oblasti školního stravování,
- l) monitoring průběhu maturitní zkoušky v podzimním termínu ve spádových školách.

Příklady inspekční činnosti ČŠI:

- *Gymnázium Jaroslava Heyrovského, Praha 5, Mezi Školami 2475 – výběrové zjišťování výsledků žáků prostřednictvím inspekčního systému elektronického testování InspIS SET, bez nedostatků.*
- *Gymnázium a Hudební škola hlavního města Prahy, základní umělecká škola, Praha 3, Komenského náměstí 400/9 - kvalita pedagogického sboru (hudební předměty) je hodnocena na výborné úrovni. Výuka hudebních předmětů v gymnáziu je v některých případech hodnocena jako příklad inspirativní praxe (např. hra na lesní roh, hudební teorie), v ostatních případech má výbornou úroveň. Kvalitní partnerská spolupráce školy podporuje umělecký rozvoj žáků gymnázia. Nadstandardní finanční podmínky jsou vhodně využívány vzhledem k profilaci školy.*
- *Gymnázium Jana Keplera, Praha 6, Parléřova 2 - koncepční řízení činnosti školy se dlouhodobě projevuje ve vytváření výborných materiálních, personálních a finančních podmínek pro vzdělávání žáků. Efektivní organizace vzdělávání účinně rozvíjí nadání a zájem žáků o vzdělávání ve všech jeho oblastech.*
- *Gymnázium, Praha 9, Chodovická 2250 – šetření stížnosti nevhodného chování syna stěžovatele a neprofesionálního chování třídní učitelky syna stěžovatele. ČŠI vyhodnotila stížnost jako nedůvodnou.*
- *Střední zdravotnická škola, Praha 10, Ruská 91 – Kontrola dodržování právních předpisů, Kontrola dodržování § 30 odst. 1 až 3 školského zákona ve vazbě na § 2 odst. 1 písm. c) školského zákona. Inspekční činnost zaměřená na realizaci maturitních zkoušek ve smyslu § 174 odst. 2 písm. d) zákona č. 561/2004 Sb. O předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Kontrola provedená ČŠI nezjistila u školy žádné porušení právních předpisů.*
- *VOŠ, SPŠ a SOŠ, Praha 2, Podskalská 10 – plánovaná inspekce, škola si udržuje standard poskytovaného vzdělávání, došlo ke zlepšení materiálního vybavení.*
- *Trojské gymnázium s.r.o. – ověřování matematické gramotnosti u žáků nižšího stupně gymnázia; kontrola vybraných ustanovení školského zákona – nebylo zjištěno porušení.*
- *G.A.P. Education střední škola s.r.o. – kontrola ČŠI 1/2016, Průběh vzdělávání ve všeobecně vzdělávacích předmětech je na očekávané úrovni, v odborných předmětech v oboru vzdělání Grafický design na výborné úrovni. Pro účely zvýšení dotací podle § 5 zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování*

dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, je právnická osoba vykonávající činnost školy celkově hodnocena jako průměrná.

- *Soukromá SOŠ START, s.r.o., se sídlem Chvaletická 918, 198 00 Praha 14 – vzdělávací koncepce byla shledána jako reálná, řízení školy jako funkční, pedagogický sbor byl hodnocen jako stabilizovaný a pozitivně byly hodnoceny materiálně-technické podmínky vzdělávání. Ze slabých stránek lze jmenovat vysokou míru zameškaných hodin žáky a kontinuitu vzdělávání u žáků s vysokou absencí. Při kontrole dodržování vybraných ustanovení školského zákona nebylo shledáno žádné porušení.*
- *Střední škola hotelnictví a gastronomie SČMSD Praha, s.r.o., Praha 9, Slavětinská 82 kontrola dodržování právních předpisů podle § 174 odst. 2 písm. d) zákona č. 561/2004 Sb., a zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád) – 14. – 15. 9. 2015 – nebylo zjištěno porušení uvedených předpisů*
- *Střední odborná škola uměleckořemeslná s.r.o., Praha 9, Podkovářská 797/4 - šetření stížnosti – nedostatečná odborná kvalifikovanost pedagogických pracovníků a realizovaný obsah teoretických odborných předmětů – 13. 10. 2016 – stížnost je nedůvodná*

Výsledky ostatních kontrol

Mimo ČŠI se na kontrolách ve školách podílely další subjekty, zejména instituce hl. m. Prahy jako zřizovatele (odbor školství a mládeže MHMP, odbor kontrolních činností MHMP), dále Inspektorát práce, kontroly hasičů, orgánů veřejného zdraví a jiné.

Integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Proces integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (mezi něž mohou patřit žáci se zdravotním postižením, sociálním či zdravotním znevýhodněním) má v pražském školství již dlouholetou tradici. V této oblasti školy úzce spolupracují se školními psychology, speciálními pedagogy či pedagogicko-psychologickými poradnami. Na základě této spolupráce školy zohledňují znevýhodněné postavení žáků a snaží se zajistit rovný přístup ke vzdělání, účtu a vzájemnou solidaritu. Pedagogičtí pracovníci při vzdělávacím procesu využívají inovativní metody a formy výuky, při kterých mají žáci se speciálními vzdělávacími potřebami možnost se nejen plnohodnotně zúčastnit výuky, ale jsou i nenásilně začleňováni do kolektivu.

Záměrem a zároveň ideálním cílem je zohlednit veškeré aspekty zdravotního stavu či sociálního původu a zároveň umožnit žákům plně využít jejich potenciální schopnosti a možnosti. U lehčích forem postižení (např. specifické poruchy učení, lehké fyzické postižení apod.) je na většině škol zřizovaných hlavním městem Prahou využíván individuální vzdělávací plán, který je v průběhu vzdělávání žáků s SVP upravován tak, aby vždy odpovídal konkrétním potřebám daného jedince.

Mění se způsob výuky a častější využívání moderních informačních a komunikačních technologií v procesu vzdělávání také nabízí žákům se SPV a pedagogickým pracovníkům nové možnosti, např. konzultace online prostřednictvím webové kamery, elektronické učebnice či hlasem ovládané počítače.

Některé školy se snaží integrovat i žáky, jejichž postižení je těžšího charakteru. I přesto, že se v dnešní době upřednostňuje integrace všech žáků se SVP, je vždy nutno přihlídnout k možnostem konkrétní školy.

Vzdělávání nadaných žáků

Školy napříč vzdělávacími obory se při vzdělávání nadaných žáků zaměřují především na individuální vzdělávací plány a individuální konzultace s pedagogy. Rozšiřují vzdělávací nabídku specializovanými semináři, kroužky či projekty, ve kterých si (nejenom) nadaní žáci mohou nad rámec ŠVP rozšiřovat znalosti a dovednosti ve vybraných odvětvích lidské činnosti. Školy podporují spolupráci svých žáků s vysokými školami a Akademii věd ČR (například v rámci soutěže Středoškolská odborná činnost mají

žáci možnost pracovat na vybraných pracovištích AV ČR pod vedením profesionálů nebo na pracovištích partnerských vysokých škol).

Středoškoláci mají možnost účastnit se vědecko-výzkumných projektů, které jsou pro ně motivací k dalšímu studiu a podpořením zájmu o vybraný obor.

Především gymnázia se snaží rozšiřovat nabídku vzdělávání pro nadané žáky formou studijních skupin napříč ročníky, širokou škálou profilově orientovaných volitelných předmětů a důrazem na projektové vyučování.

Další možností pro talentované žáky je účast na předmětových olympiádách a oborově zaměřených soutěžích, ve kterých poměřují své znalosti a dovednosti nejen se žáky z celé republiky, ale často i ze zahraničí.

Mimořádně nadaným a současně i pracovitým žákům vytváří většina škol řadu nadstandardních příležitostí k osobnímu i odbornému rozvoji. Zajištěna je vysoká míra individuálního přístupu učitele k žákovi a široká paleta jak svůj talent ve spolupráci s učitelem zúročit a rozvinout.

Přestože se mimořádně nadaní žáci vyskytují na odborných školách zřídka, lze obecně konstatovat, že jak učitelé teorie, tak učitelé odborného výcviku věnují pozornost prospěchu a výkonům žáků a jestliže se v některé oblasti projeví u žáka nadání, je mu věnována individuální péče, jsou podporováni v účasti na soutěžích či přehlídkách, případně jsou jim zprostředkovány další možnosti osobnostního rozvoje – např. účast na odborných Top Kempech či speciální odborná stáž u sociálních partnerů školy. Pokud nadání přesahuje možnosti školy, je cestou rozvoje nadání žáka i napojení na odborníky vysokoškolských pracovišť.

HMP dlouhodobě podporuje nadané žáky také prostřednictvím grantových programů a Nadačního fondu Cesta ke vzdělání.

Věkové složení žáků

Věková skupina odpovídající středoškolské úrovni vzdělávání je 15 – 19 let. To platí zejména pro denní formu vzdělávání. Střední školy v Praze, podobně jako v ostatních krajích, navštěvují i žáci mladší. Nejpočetněji byli zastoupeni 16letí a 17letí. V ostatních formách vzdělávání je nejpočetněji zastoupena skupina 25letých a starších.

• Tab. č. 27: Věkové složení žáků středních škol všech zřizovatelů

věk	11letí a mladší	12letí	13letí	14letí	15letí	16letí	17letí	18letí	19letí	20letí	21letí	22– 24letí	25letí a starší
Denní forma vzdělávání: 56 901													
počet	1 022	1 790	2 129	2 281	6 671	11 363	11 103	10 605	6 155	1 703	769	853	458

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2015/2016 – výkonové ukazatele (D1.1.10.1)

Žáci dojíždějící z jiných krajů

Na pražských středních školách se vzdělává značný počet žáků žijících v jiných krajích (nejvíce ve Středočeském kraji) – viz následující tabulka.

• Tab. č. 28: Žáci dojíždějící z jiných krajů

kraj	jihočeský	jihomoravský	karlovarský	vysočina	královéhradecký	liberecký	moravskoslezský	olomoucký	pardubický	plzeňský	středočeský	ústecký	zlínský	Celkem
Počet žáků celkem	242	128	170	156	196	264	129	96	158	214	12 746	765	76	15 340
z toho nově přijatí	96	35	45	42	75	95	39	25	56	62	3 814	147	19	4 550

Zdroj: SML MHMP – pozn. Údaje jsou pouze orientační, některé subjekty nedodaly potřebné podklady

Vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin

Základním předpokladem pro úspěšné vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin je jejich přijetí ostatními žáky a začlenění do kolektivu, čemuž napomáhá jako významný prvek výše zmíněná multikulturní výchova.

Školy monitorují průběh vzdělávacího procesu u žáků-cizinců, zaměřují se na komparaci dosažených výsledků s výsledky českých žáků a projevy jejich chování ve výuce. U žáků-cizinců je patrná tendence po asimilaci, snaha neodlišovat se a aktivní zapojení do práce ve skupinách.

Vyučující respektují v maximální možné míře individuální tempo (především při osvojování českého jazyka). Těmto žákům je také často poskytována individuální péče, ke které patří např. častější konzultace s vyučujícími či možnost konzultací v některém ze světových jazyků.

Podíl žáků-cizinců dle statistických údajů neustále stoupá spolu s počtem zemí, z nichž pocházejí. Nejčastěji pocházejí ze zemí: Ruská federace, Ukrajina a Vietnam. Vlastní zkušenosti škol jsou spíše pozitivní, školy nezaznamenaly žádné významné problémy.

Žáci podle státní příslušnosti

Na středních školách v hl. m. Praze se ve školním roce 2015/2016 vzdělávalo 3 900 žáků – cizích státních příslušníků, tj. 6,17 % z celkového počtu žáků. Je to o 287 žáků více než ve školním roce 2014/2015, kdy se na středních školách v hl. m. Praze vzdělávalo 3 613 žáků – cizích státních příslušníků.

• Tab. č. 29: Žáci podle státní příslušnosti

příslušnost	celkem	ČR	Slovensko	ostatní státy EU 28	ostatní státy Evropy	ostatní státy světa
Žáci	63 257	59 332	444	225	2 253	978
podíl v %	100	93,80	0,70	0,40	3,56	1,55

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2015/2016 – výkonové ukazatele (D1.1.11.1)

Jazykové vzdělávání a jeho podpora

Jazykové vzdělávání je na školách organizováno v rámci povinných vyučovacích předmětů, rozšiřuje se nabídka volitelných předmětů zaměřených na jazykové schopnosti a dovednosti a využívány jsou i disponibilní hodiny školního vzdělávacího programu. Rada HMP svým usnesením č. 394 ze dne 16. 3. 2010 schválila tzv. „Metropolitní program podpory středoškolské jazykové výuky“, jehož cílem je podpora a rozšíření jazykové výuky na školách zřizovaných hl. m. Prahou. Ve školním roce 2015/2016 poskytla celkem 76 školám, které se do programu zapojily, finanční prostředky v celkové výši 30 mil.

KČ. Většinou se jedná o navýšení vyučovacích hodin AJ nebo NJ formou konverzace, kde působí také rodilí mluvčí.

• Tab. č. 30: Žáci učící se cizí jazyk – denní forma vzdělávání

příslušnost	celkem	AJ	NJ	ŠJ	FJ	RJ	IJ	jiný evropský	jiný	Latina
Žáci	56 102	55 441	22 792	7 586	5 610	2 665	281	0	126	1 748
podíl v %	100	98,82	40,63	13,52	10,00	4,75	0,50	0,00	0,22	3,12

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2015/2016 – výkonové ukazatele (D1.1.7.1)

Dále se školy aktivně účastní např. různých soutěží v cizích jazycích a olympiád. Významný vliv má také pořádání zahraničních studijních, poznávacích a výměnných pobytů. Dalšími motivačními nástroji jsou např. vlastní cizojazyčné knihovny, návštěvy divadelních představení v cizích jazycích apod. Žáci mají možnost si první a druhý cizí jazyk vybrat z možností: anglický jazyk, německý jazyk, francouzský jazyk, španělský jazyk, ruský jazyk a latina (většinou jako nepovinný).

Příklady podpory jazykového vzdělávání

- *Gymnázium na Pražačce – mezinárodní spolupráce na projektu Evropská škola v německém Bielefeldu, účast na seminářích např. v Bad Marienbergu. Škola je též zapojena do mezinárodního projektu wrilab2 (internetová jazyková laboratoř, která pomáhá studentům osvojit si dovednosti písemného projevu ve čtyřech jazycích – němčině, češtině, italštině a slovinštině). Škola spolupracuje s německou sekcí tohoto projektu na vytváření a testování jednotlivých lekcí.*
- *Gymnázium Jana Keplera, Praha 6, Parlářova 2 – škola pravidelně nabízí talentovaným žákům stipendijní pobyty v zahraničí (např. na školách v Anglii a Malajsii). Žáci vyšších stupňů gymnázia se zúčastňují mnoha mezinárodních akcí.*
- *Gymnázium, Praha 6, Nad Alejí 1952 - škola se účastní Metropolitního programu podpory jazykového vzdělávání. Pravidelně se v odpoledních hodinách pořádají konverzační setkání (Coffee Talk, Pub talk). Studenti jsou připravováni na vykonávání jazykových cambridgeských zkoušek.*
- *Střední odborná škola, Praha 5, Drtinova 3/498 – škola vyučuje čtyři cizí jazyky (anglický, německý, ruský a francouzský jazyk). Motivující pro žáky jsou besedy a návštěvy významných osobností ze zahraničí. Dále praxe v zahraničí a účast na mezinárodních projektech.*
- *Střední zdravotnická škola, Praha 10, Ruská 91 – žáci se účastní jazykových kurzů v anglicky hovořících zemích s pobytem v rodinách a odborných stážích v německy mluvících zemích.*
- *Střední průmyslová škola elektrotechnická, Praha 10, V Úžlabině 320 – součástí výuky je divadelní představení v anglickém jazyce. Pořádá se celoškolská soutěž v anglickém jazyce. Škola je v rámci projektu Pilotní škola Drive partnerskou školou vydavatelství Fraus, s.r.o. Některé třídy jsou zapojeny do mezinárodní spolupráce prostřednictvím platformy eTwinning.*
- *Střední škola hotelnictví a gastronomie International, s.r.o. – výuka je podpořena projekcí filmů nebo dokumentů v daném jazyce. Pracuje se s multimediálními výukovými programy a internetem. Využívá se samostatné práce, která je zaměřena na gastronomii nebo cestovní ruch. Škola pokračovala v projektu „Vnitřní certifikace“ z odborné slovní zásoby pro žáky oboru Kuchař-číšník a oboru Gastronomie.*
- *Vyšší odborná škola uměleckoprůmyslová a Střední uměleckoprůmyslová škola, Praha 3, Žižkovská nám. 1300/1 – ve škole je vyučován volitelně anglický a německý jazyk. Výuka je dělena na řadu skupin podle pokročilosti žáků a studentů. Ti jsou také motivováni možností účasti na zahraničních zájezdech, plenérových pobytech v zahraničí a exkurzemi i možností studia zahraniční literatury a periodik v knihovně školy. Výuka cizích jazyků je ve čtvrtém ročníku navýšena o jednu hodinu na základě Metropolitního programu podpory středoškolské jazykové výuky.*

- *Gymnázium Jaroslava Heyrovského, Praha 5, Mezi Školami 2475 – žáci se učí minimálně dvěma cizím jazykům - anglickému jazyku a druhému jazyku z nabídky: německý, francouzský a španělský jazyk. V sekundách, terciích a kvartách se dva cizí jazyky vyučují díky podpoře Metropolitního programu MHMP. Za zdokonalením v cizím jazyce vybraní studenti vycestovali v rámci poznávacích výjezdů do Španělska a Velké Británie.*
- *Střední průmyslová škola sdělovací techniky, Praha 1, Panská 856/3 – na všech oborech byl vyučován anglický jazyk. Žáci Technického lycea se vyučovali i druhý cizí jazyk – německý či ruský. Škola je zapojena do Metropolitního programu podpory jazykového vzdělávání. Motivací ke studiu cizího jazyka byl výměnný pobyt v Belgii a poznávací zájezdy do Anglie, Německa a Rakouska. Význam anglického jazyka pro odborné uplatnění si žáci ověřovali i při studiu CISCO Academie. Dalším způsobem motivace je projekt „Studenti sobě“, kdy si studenti v cizím jazyce předávají mimořádné cestovatelské zážitky. Žáci, kteří se učili německý jazyk, se účastní i akcí pořádaných Goethe institutem.*

Mezinárodní spolupráce škol, zapojení škol do rozvojových programů

Nejvíce využívanou mezinárodní spoluprací pražských škol jsou výměnné pobyty, jejichž význam spočívá především v ukotvení cizojazyčných znalostí v reálném prostředí a v možnostech poznání jiných školských systémů. Výměnné pobyty se realizují dle jazykového zaměření školy, nejčastěji v okolních evropských zemích, Velké Británii, Francii a ve Španělsku.

Podobný záměr a cíl, ovšem v kratším časovém horizontu, mají zahraniční zájezdy či výlety, které jednotlivé školy pořádají. V neposlední řadě je nutno zmínit zapojení škol do humanitárních programů, v nichž účast žáků nabývá kromě rozměrů vzdělávacích také mnohem hlubších, etických: žáci dobrovolně a bez osobního prospěchu pořádají sbírky oblečení, účastní se projektů Adopce na dálku apod.

Ve školním roce 2015/2016 byl realizován rozvojový program vyhlášený MŠMT na Podporu odborného vzdělávání. Programem byly podpořeny víceoborové třídy a málopočetné třídy vybraných technickým nehumanitních oborů potřebných na trhu práce. Jejich výběr byl projednán se sociálními partnery jednotlivých škol, včetně Hospodářské komory České republiky na jednání dne 1. 4. 2015, při jejich výběru se vycházelo z Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy 2012 – 2016 a také připravovanému Dlouhodobému záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy 2016 – 2020 a přihlíželo se k potřebám trhu práce, k efektivnímu využívání prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu a pravidlům rozvojového programu. Celkem bylo zapojeno 12 škol a za období 1 – 7 měsíce 2016 bylo čerpáno 10,5 mil. Kč.

Za všechny školy lze uvést několik příkladů:

- *Gymnázium a Hudební škola hlavního města Prahy, základní umělecká škola, Praha 3, Komenského náměstí 400/9 - festival studentských orchestrů Dubai. Spolupráce s Gymnáziem Adalberta Stifters Linz.*
- *Střední škola automobilní a informatiky, Praha 10, Weilova 4 – mezinárodní výměnné stáže Maďarsko, Turecko, Polsko.*
- *Střední odborná škola pro administrativu Evropské unie, Praha 9, Lipí 1911 – spolupráce se španělskou střední odbornou školou v Mostolés u Madridu. Škola získala v rámci projektu „Jedeme na praxi do EU“ grant na realizaci 29 odborných stáží ve Velké Británii a Irsku. V rámci projektu „Přeshraniční odborná spolupráce 2015 - 2016“ grant na 6 odborných stáží v Německu.*
- *Gymnázium, Praha 6, Nad Alejí 1952 – projekt Czechago – cílem projektu bylo spojit pomocí výtvarného projektu „Umění bez hranic“ studenty tří škol: Gymnázia Nad Alejí, Walter Payton College Prep. a České školy T.G. Masaryk. Projekt PALETA – zaměřený na humanitární pomoc,*

dárcovství a dobrovolnictví. Název „Paleta“ vyjadřuje ústřední motto celého projektu: „Život není jenom černý nebo bílý. Každý by měl mít šanci si vybrat svůj odstín.“

- *Střední zdravotnická škola, Praha 10, Ruská 91 – škola je zapojena do projektu Erasmus+ partnerství, kdy participuje společně s německými a tureckými kolegy na téma: Léčba ran a dekubitů. Projekt Erasmus+ KA1 pod názvem “Specifika ošetrovatelské a nutriční péče u seniorů v zahraničí”. Školu navštívilo 22 tureckých skupin, pro které byly připraveny odborné semináře za využití přednáškové činnosti pedagogů školy.*
- *MICHAEL – Střední škola a Vyšší odborná škola reklamní a umělecké tvorby – škola aktivně spolupracuje v rámci evropských projektů – Finanční mechanismy EHP/Norska – s norskou školou ve městě Ski, v procesu je např. projekt NOMA – KA1 – odborné vzdělávání, na kterém škola spolupracuje s Portugalskem, Španělskem, Finskem, Slovenskem, Velkou Británií a Lotyšskem. Žáci školy a pedagogové měli možnost při stážích poznat nároky na studovaný obor v zahraničí.*
- *Střední odborná škola civilního letectví, Praha – Ruzyně, Praha 6 – Ruzyně, K Letišti 278 – dohoda o spolupráci s americkou firmou Bell Helicopter.*
- *Střední odborná škola, Praha 5, Drtinova 3/498 – škola spolupracuje s Mezinárodním mauthausenským výborem, účast na mezinárodním projektu AZUBI Europa, CROCUS na téma holocaust. Návštěva střední školy podobného typu na Maltě v Naxxaru.*
- *Střední škola dostihového sportu a jezdeckví, Praha 5, U Závodiště 325/1 – v rámci projektu Leonardo da Vinci stáž 8 žáků z Maďarska a 3 žáků ze Slovenska. Mezinárodní žákovské dostihy (Česko – Slovensko – Maďarsko) v České republice, mezinárodní žákovské dostihy v Maďarsku a na Slovensku.*
- *Střední průmyslová škola elektrotechnická, Praha 10, V Úžlabině 320 – eTwinning – mezinárodní projektová činnost prostřednictvím informačních a komunikačních technologií a je součástí mezinárodní komunity evropských škol v rámci portálu eTwinning. Realizace autorských projektů – projekt Let's culture – byl zaměřen na kulturní poznávání Francie. Škola je zapojena do programu Cisco Academy a připravuje žáky pro získání certifikátů kurzů IT Essentials a CCNA a nabízí žákům i integrované kurzy NDG Linux Essentials a NDG Introduction to Linux.*
- *Anglo-německá obchodní akademie a.s. – spolupráce s partnerskou školou s Berufliche Oberschule Bayreuth – 14denní výměnný pobyt. Spolupráce se společností AISEC v rámci projektu EDISON, intenzivní spolupráce s Česko-německými fondy budoucnosti. Dobrovolný závazek k praktické činnosti ve prospěch European Action on Drugs (EAD) – Evropská komise spravedlnosti.*
- *Gymnázium, Praha 7, Nad Štolou 1 - účast na mezinárodním projektu EDISON za účasti zahraničních stážistů z Kanady, Hong Kongu, Ukrajiny, Gruzie, Číny a Filipín; účast žáků školy na Česko-německém setkání mládeže v rámci projektu Památná místa nacistické nucené práce ve střední Evropě.*
- *Gymnázium, Praha 10, Omská 1300 – projekt MUN (Model United Nations), který simuluje práci OSN – např. účast na konferenci v britském Croydonu.*
- *Gymnázium, Praha 10, Přípotoční 1337 – výměnné pobyty se španělskou partnerskou školou v Galicii*
- *Střední odborná škola stavební a zahradnická, Praha 9, Učňovská 1 – spolupráce a účast žáků na výjezdních akcích do partnerských škol v Nizozemí (zahradnické obory vzdělání), Finsku (stavební a dřevařské obory vzdělání), Německa (stavební obory vzdělání) a Velké Británie. V rámci evropského programu ERASMUS+ ve školním roce 2015/2016 proběhly skupinové výjezdy žáků stavebních učebních oborů do Španělska (Granada). Škola dále spolupracuje se školami a institucemi v Rakousku, Slovensku, Polsku a Turecku.*

Úspěšnost škol v mimoškolních aktivitách

Žáci pražských středních škol se dlouhodobě umísťují na předních příčkách tematicky zaměřených soutěží, festivalů či olympiád celostátního i mezinárodního rozsahu. Vysoký motivační kvocient představuje umístění na předních místech, především v mezinárodní soutěži, jelikož dochází ke zvýšení prestiže školy i žáka, pro něhož je účast, či dokonce vítězství výborným doporučením a vizitkou pro případné studium na vysoké škole či pro praktické využití v odborných oborech.

Za všechny školy lze uvést několik příkladů:

- *Gymnázium Jana Keplera, Praha 6, Parléřova 2 - 1. místo Mezinárodní olympiáda v informatice – mezinárodní kolo, 1. místo Lingvistická olympiáda – mezinárodní kolo, 1. místo Česká lingvistická olympiáda, 1. místo na Mistrovství ČR SŠ v orientačním běhu – smíšené družstvo,*
- *Gymnázium Jaroslava Heyrovského, Praha 5, Mezi Školami 2475 - 2. místo v národním finále astronomické olympiády, 1. místo v krajském kole olympiády v německém jazyce,*
- *Smíchovská střední průmyslová škola, Praha 5, Preslova 25 – 1. místo Elektrotechnická olympiáda; celosvětová MOS Championship v Dallas – 10. Místo,*
- *Gymnázium, Praha 5, Nad Kavalírkou 1 – dvojnásobná účast v mezinárodním kole matematické olympiády, 1. – 2. místo v krajském kole zeměpisné olympiády, dvojnásobné první místo v Bobříkovi informatiky v České republice, dvojnásobné první místo v Prezentiádě v Praze,*
- *Střední průmyslová škola sdělovací techniky, Praha 1, Panská 856/3 – Pohár vědy – 2. místo v mezinárodním finále, SOČ – obor elektrotechnika, elektronika a telekomunikace – 1. místo, Mladá kamera Uničov – filmový festival – 3. místo v kategorii studentských filmů,*
- *Gymnázium a Hudební škola hlavního města Prahy, základní umělecká škola, Praha 3, Komenského náměstí 400/9 - Allianz Junior Music Camp – „Lang Lang International Music Foundation New York, USA 2015 – Jan Čmejla byl vybrán z 300 účastníků ze 49 států světa porotou z fondu „ Lang Lang International Foundation“ na mistrovský kurz s klavíristou Lang Langem v rámci týdenního pobytu na „Allianz Junior Music Camp“, III. ročník soutěžní přehlídky v oboru hoboj a fagot „Letní fagotová akademie“ 1. místo hoboj I. kategorie, 1. místo hoboj II. kategorie, 1. místo fagot I. kategorie, 1. místo fagot II. kategorie,*
- *Gymnázium, Praha 9, Chodovická 2250 – 1. místo v německém jazyce v kategorii II.B, 1. místo ve výtvarné soutěži s tématem Jak jsem se octnul v pohádce, aneb Staňte se součástí pohádkového světa Jiřího Trnky.*
- *Gymnázium, Praha 9, Špitálská 2 – 1. místo v Olympiádě v českém jazyce, 1. místo v ČR v soutěži Fyzikální náboj, 1. místo v Astronomické olympiádě, v Matematické olympiádě, již po čtvrté získalo gymnázium ocenění Nejúspěšnější škola ve vzdělávacích soutěžích a olympiádách v Praze 9,*
- *Gymnázium, Praha 6, Nad Alejí 19 – 1. místo v biologické olympiádě (krajské kolo), 1. místo v soutěži v cizích jazycích – španělský jazyk (krajské i ústřední kolo),*
- *VOŠ a Střední škola zdravotnická, Praha 4, 5. Května – 1. místo v soutěži Sollertia projekt Řemeslo žije!*
- *Střední průmyslová škola elektrotechnická, Praha 10, V Úžlabině 320 - žák oboru Informační technologie získal Mimořádnou cenu společnosti SAP za práci Domácí meteorostanice s webovým rozhraním, 1. místo – Informatika-Řízení modelové železnice – krajské kolo*
- *Mensa gymnázium o.p.s. – 1. místa - v krajském kole Logické olympiády, v okresním kole Matematické olympiády,*

- *Gymnázium Na Pražačce, Praha 3, Nad Ohradou 23 – 1. místo v celostátním kole soutěže „Němčina pro bystré hlavy (odměnou studijní pobyt v SRN), 1. místo ve znalostní části celostátní soutěže „Co víš o energetice“,*
- *Střední odborná škola stavební a zahradnická, Praha 9, Učňovská 1 – 1. místo v celostátní soutěži Měď 2016 (obor Instalatér), 1. místo VIP porota v soutěži Polabský motýl (obor Zahradník)*

Další důležité aktivity škol

V současném pojetí pedagogických teorií školy nemohou být pouhým poskytovatelem vzdělávání, ale musí reagovat na další potřeby svých žáků, rodičů a členů místní komunity. Školy se stávají centry kultury, sportovního vyžití a setkávání.

Mezi významné školní aktivity patří:

Dny otevřených dveří, které jsou jednou z hlavních každoročních prezentačních akcí jednotlivých škol a zároveň možností seznámit zájemce a případné budoucí návštěvníky školy (ovšem i jejich rodiče) s náplní oborů vzdělání a s prostředím školy.

Školy zřizované hlavním městem Prahou se účastní každoroční přehlídky středních škol „Schola Pragensis“, kde pomocí stánků či panelů prezentují zaměření školy, vyučované obory a pokud to obor umožňuje, jsou prezentovány výrobky žáků.

Významné události v životě škol jsou jedinečnou příležitostí prezentace samotné školy, jejich tradic a úspěchů, které je věnována náležitá pozornost.

Školy se snaží rozšiřovat nabídku mimoškolních aktivit a nabídnout tak žákům smysluplné trávení volného času. Zájmové kroužky, které doplňují výuku a jsou různého zaměření – divadelně, hudebně, výtvarně, jazykově či odborně. Patří mezi ně například Kluby mladých diváků, keramika, školní sbory, šachový kroužek apod.

Za všechny školy lze uvést několik příkladů:

- *Gymnázium Jana Keplera, Praha 6, Parlářova 2 – zapojení do projektu Johns Hopkins University v USA – CTY (The Center for Talented Youth),*
- *Gymnázium Milady Horákové, Praha 4, Na Planině 1393/13 – filmový klub GMH – projekce filmů, které zachycují život v totalitních režimech 20. Století,*
- *Gymnázium, Praha 9, Špitálská 2 – vydává studentský časopis ŠPIT,*
- *Gymnázium, Praha 6, Nad Alejí 1952 – gymnázium získalo titul „Světová škola“ (projekt Světová škola, téma projektu: Rodina je základ. Projekt je zaměřen na aktivní řešení problémů s globálním přesahem),*
- *Střední zdravotnická škola, Praha 10, Ruská 91 – škola pořádá odborné konference určené pro pedagogy a zaměstnance školy (např. Ošetřovatelská péče v odlišných kulturách,*
- *Gymnázium na Pražačce – škola je zapojena do mezinárodního projektu wrilab2 (internetová jazyková laboratoř, která pomáhá studentům osvojit si dovednosti písemného projevu ve čtyřech jazycích – němčině, češtině, italštině a slovinštině). Škola spolupracuje s německou sekcí tohoto projektu na vytváření a testování jednotlivých lekcí,*
- *Střední odborná škola stavební a zahradnická, Praha 9, Učňovská 1 - organizace soutěže Flora Pragensis 2015 – každoroční soutěž pro žáky zahradnických oborů vzdělání na území HMP,*
- *Gymnázium Oty Pavla – školní pěvecký sbor Columbella a jeho koncerty, organizace celostátního fotografického projektu PHOTOBASE prostřednictvím soutěže PHOTOCOMPETITION i letních škol PHOTOCAMP jako nadstandardní neformální vzdělávání. Každoroční exkurze do Střediska ekologické výchovy v Krkonoších v rámci ekologické a environmentální výchovy.*

- *VOŠ textilních řemesel a SUŠ textilních řemesel, Praha 1, U půjčovny 9 – čestné uznání Hospodářské komory ČR – udělení školety a Osvědčení HK ČR čtyřem žákům za vysokou úroveň praktické přípravy ve školním roce 2015/16, Čestné uznání – Kruhy na vodě – Bratislava – mezinárodní soutěž uměleckého řemesla, užitého umění a designu, inspirovaného tradiční výrobou a lidových uměním Slovenska.*
- *Řada škol se na jaře 2016 zapojila do projektů s tematikou Karla IV. u příležitosti oslav 700 let od jeho narození.*

Multikulturní výchova

Multikulturní výchova je průřezovým tématem školních vzdělávacích programů pro předměty společensko-vědního základu, vycházející ze stále samozřejmějšího předpokladu poznávání a setkávání se s minoritními skupinami obyvatel. K multikulturní výchově dávají podněty sami žáci především díky skutečnosti, že většinu pražských škol navštěvují cizí státní příslušníci. V rámci předmětů ZSV, Dějepis, ČJ a literatura, cizí jazyky žáci-cizinci seznamují své spolužáky s kulturními tradicemi své země, s jazykovými zajímavostmi, náboženstvím, literaturou a hudbou. Většina žáků-cizinců nemá problém s českou kulturou a stylem života a začlenili se bez problémů do školní komunity.

Cílem multikulturní výchovy je seznamovat (nejen) české žáky s možnými diferenciacemi, vést je k pochopení a toleranci pro odlišnosti, rozšiřovat jejich kulturní povědomí a spolu s ním i občanské kompetence a znalosti.

Prevence rizikového chování

Primární prevence je jedním z nejúčinnějších a také z nejlevnějších prostředků intervence v oblasti negativního působení sociálně-patologických jevů na děti a dospívající. Školy si její důležitost uvědomují, a proto je na preventivní působení kladem v rámci výchovně - vzdělávacího procesu velký důraz.

Pedagogové chápou preventivní program (dále jen „PP“) jako součást každodenního života školy, který je zaměřen na komplexní a všestranný rozvoj osobnosti, pravidelné a dlouhodobé působení, aktivní přístup a komunikaci mezi učiteli a žáky. Proto jsou okruhy PP často součástí ŠVP a nalézáme ho u průřezových témat, v základech společenských věd, biologii, chemii a dalších předmětech. Důraz je kladen na spolupráci s rodiči, školními psychology a výchovnými poradci a na podporu vzdělávání školních metodiků prevence. Rozšiřuje se nabídka mimoškolních aktivit, aby žáci aktivně trávili volný čas.

K naplňování primárně preventivního programu se využívají jak interní možnosti (adaptační pobyty, třídnické hodiny, působení v hodinách, dotazníková šetření z oblasti rizikového chování apod.), tak externí spolupráce s organizacemi a institucemi zabývajícími se otázkami PP.

Nejčastěji jsou využívány besedy žáků s odborníky, exkurze do léčeben, spolupráce s Policií ČR, Městskou Policií hl. m. Prahy a neziskovými organizacemi. Navazování spolupráce s neziskovým sektorem, který školám poskytuje odborné, kontinuální a dlouhodobé primárně preventivní programy, se v současné době ukazuje jako jeden z účinných prostředků prevence.

V souvislosti s projevem šikany, kterou provádělo několik žáků Střední průmyslové školy, Praha 10, Na Třebešíně 2299 vůči jednomu pedagogickému pracovníkovi, bylo zřizovatelem školy podniknuto několik opatření vedoucích k okamžité nápravě vážného stavu. Šikana, která se projevila na Střední průmyslové škole, Praha 10, Na Třebešíně 2299, se stala prostřednictvím sdělovacích prostředků celospolečenským tématem. Zřizovatel školy neprodleně po obdržení informace o neřešení šikany ve škole a jejím bagatelizování podnikl veškeré zákonné kroky vedoucí k nápravě. V rámci řešení celospolečenského problému šikany, provedl zřizovatel další kroky vedoucí zejména k prevenci proti tomuto rizikovému chování žáků nejen na výše uvedené škole, ale jako preventivní opatření na dalších školách. Během řešení neutěšeného stavu na Střední průmyslové škole, Praha 10,

Na Třebešíně 2299 zřizovatel a škola úzce spolupracovaly s odborníky z Centra sociálních služeb – Pražského centra primární prevence a také s oddělením prevence odboru zdravotnictví, sociální péče a prevence MHMP.

Environmentální výchova a výchova k udržitelnému rozvoji

Environmentální výchova se nejčastěji realizuje v rámci průřezových témat školních vzdělávacích programů, nicméně jsou této výchově věnovány i hodiny biologie, chemie, zeměpisu a dalších předmětů. Důraz je kladen na propojení ekonomických, environmentálních, ale i právních ukazatelů udržitelného rozvoje. Školy se snaží probouzet u svých žáků zájem o životní prostředí naplňováním zásad šetrného přístupu, např. instalováním kontejnerů na tříděný odpad, úpravou svého blízkého okolí, zateplováním budov či šetřením s energiemi.

V rámci environmentální výchovy se žáci s úspěchem zapojují do mezinárodních a celorepublikových projektů.

Výchova k udržitelnému rozvoji je dobře aplikovatelná ve výuce odborných předmětů (Surovinová základna, Využití zdrojů energie, Úspory energií, Nové technologie, apod.). Žáci se seznamují s vizí o rovnováze lidského a ekonomického blahobytu s kulturními tradicemi a respektem pro přírodní zdroje Země, s odpovědností vůči budoucím generacím. V předmětu Ekonomie se zdůrazňuje, že samotný ekonomický užitek a tvorba zisku je nedostačující, pokud se nebere zřetel na udržení postačující životní úroveň budoucích generací.

Podpora odborného vzdělávání na území hl. m. Prahy

Rada hlavního města Prahy schválila svým usnesením č. 1430 ze dne 17. 6. 2014 dokument **Podpora odborného vzdělávání na území hlavního města Prahy v letech 2014 – 2017** (dále jen „Podpora OV“). Na základě tohoto dokumentu byly spuštěny aktivity, kterými jsou podpořeny konkrétní obory vzdělání ve Vašich středních školách.

Veškeré aktivity Podpory OV vychází z kampaně na podporu odborného školství oborů vzdělání s výučním listem ŘEMESLO ŽIJE! a z projektu OPPA ŘEMESLO ŽIJE! II, respektive z Plánu podpory učňovského školství a řemesel v hlavním městě Praze v letech 2010 – 2013, který schválilo Zastupitelstvo hl. m. Prahy svým usnesením č. 35/42 ze dne 26. 3. 2010.

Podpora OV byla vytvořena na základě opakovaných požadavků mnohých středních škol. Nový dokument koncepčně nenavazuje na ne zcela nerealizovanou podporu odborného školství PATER – NOSTER. Zavádí však některé nové prvky, jako jsou: motivační stipendijní program pro vybrané obory vzdělání anebo zahrnutí tzv. Projektových dnů do Podpory OV a rozšíření těchto dnů také na školy, které poskytují vzdělání s výučním listem.

Celková výše prostředků, které jsou k dispozici na realizaci aktivit Podpory OV, je 10 mil. Kč.

Cílem je efektivní využití všech prostředků, které budou v rámci rozpočtu odboru školství a mládeže MHMP v kalendářním roce pro Podporu OV vyhrazeny a k dispozici.

Hlavním cílem Podpory OV není vytváření nových koncepcí podpory a strategií rozvoje odborného vzdělávání na území hl. m. Prahy, ale podpora, udržení a rozvoj aktivit, které byly realizovány v minulém období a které se setkaly s kladným ohlasem aktivních účastníků dotčených škol a které přispěly a přispívají ke zkvalitnění výuky a zvyšování prestiže odborného vzdělávání. Aktivity uvedené v dokumentu byly dále vyhodnoceny v rámci rozpočtu odboru školství, mládeže a sportu MHMP jako udržitelné na období let 2014 - 2017, než bude případně možné zpracovat a financovat obdobný projekt, v podobném rozsahu a záběru, jako byl projekt OPPA ŘEMESLO ŽIJE! II.

Cílem je také udržet v povědomí veřejnosti, žáků středních odborných škol, ale také sociálních partnerů škol hesla „Řemeslo žije!“ a „Odbornost žije!“.

Ne všechny aktivity jsou určeny pro všechny školy nebo všechny obory vzdělání. Každá aktivita Podpory OV má vymezený okruh podporovaných oborů vzdělání. Vzhledem k omezené výši finančních prostředků je také omezena možnost opakovaného čerpání finančních prostředků.

Představení jednotlivých aktivit:

Projektové dny – aktivita má podporovat spolupráci středních škol a základních škol, podpořit zájem žáků 9. tříd o odborné vzdělávání, důraz je kladen na faktické odborné činnosti, které střední škola zorganizuje pro potenciální uchazeče, žáky základní školy.

Semináře, workshopy a exkurze – zkvalitnění výuky žáků středních škol prostřednictvím intenzivního kontaktu s odborníky z profesní praxe.

TOP kemp – vzdělávací aktivita zaměřená na získání a prohloubení nadstandardních dovedností žáků formou jejich přímé účasti při výrobních operacích v partnerském podniku.

Sollertia – soutěž pro zkvalitnění výchovně-vzdělávacího procesu za přímé účasti podnikatelských subjektů a dalších organizací.

Imatrikulace 1. ročníků žáků s výučním listem – aktivita, jejímž cílem je zvýšení společenské prestiže oborů vzdělání s výučním listem a jejímž úkolem je poukázat na společenskou potřebnost řemeslných profesí.

Podpora technického vybavení škol – aktivita ke zvýšení kvality vzdělávacího procesu na odborných školách, modernizaci vybavení odborných učeben či dílen pro odborný výcvik.

Podpora vzdělávání pedagogů, učitelů odborného výcviku a učitelů odborných předmětů – krátkodobá vzdělávací aktivita, která prostřednictvím individuálně vybraných vzdělávacích programů umožní aktualizovat znalost výrobního prostředí firem, seznámit se s novými technologiemi a materiály, získat přístup a motivaci k dalšímu odbornému vzdělávání.

Stipendijní systém – aktivita zaměřená na podporu málopočetných oborů vzdělání s výučním listem a na motivaci žáků ke studiu těchto oborů.

Základní dokumenty pro jejich rozsáhlost lze stáhnout pod zde uvedeným odkazem na webovém portálu školství:

<http://skoly.praha-mesto.cz/Pro-skoly/Podpora-odborneho-vzdelavani/Zakladni-dokumenty>

Odborné dovednostní soutěže SOLLERTIA ve školním roce 2015/2016:

Hlavním principem dovednostních soutěží Sollertia je přímé porovnání výkonu žáků a odborníka z praxe, tzv. vyzývatele, v závěrečném kole, kde jsou všem nastavena stejná pravidla a žáci se posuzují za stejný soutěžní úkol podle stejných kritérií jako vyzvateľ. Díky tomu je možné objektivně zjistit úroveň získaných vědomostí a dovedností žáka v porovnání s profesionálem v oboru.

Nejlepší žák z každého oboru, který dosáhne alespoň 66% výsledku vyzývatele, je oceněn čestným titulem SOLLERS (z lat. ZRUČNÝ) a stříbrnou medailí ze 42 gramů ryzího stříbra. Tímto principem se od dovednostních soutěží Sollertia inspirovaly i další řemeslné soutěže po celé republice. Hlavní město Praha v roce 2016 soutěži SOLLETRIA nechalo vydat ochrannou známku. Zároveň započalo s přípravou pravidel pro zcela nové mezinárodní dovednostní asymetrické soutěže SOLLERTIA.

Dovednostní soutěže Sollertia mají za cíl rozšířit přímou účast podniků jako budoucích zaměstnavatelů na obsahu výuky a na hodnocení výsledků žáka, a to zejména v praktickém vyučování. Zapojení odborníků z reálné praxe obohatí a rozšíří praktickou výuku odborných předmětů a propojí vazby mezi podniky a školami.

Ve školním roce 2015/2016 byly realizovány následující soutěže SOLLERTIA:

• Tab. č. 31: Výsledky soutěží SOLLERTIA

Truhlář škola pověřena organizací: Střední odborné učiliště, Praha 4, Ohradní 57			
Jméno a příjmení	Škola	Výsledek v %	Pořadí
Jiří Veselý	Střední škola technická, Praha 4, Zelený pruh	109,1	1.
Jan Tomášek	Střední škola umělecká a řemeslná	105,4	2.
Martin Reiser	Střední odborná škola stavební a zahradnická, Praha 9, Učňovská 1	100,3	3.
Jan Hamouz	Střední odborné učiliště, Praha 4, Ohradní 57	96,6	4.
David Zitta	VYZYVATEL	100	X

Malíř – Lakýrník škola pověřena organizací: Střední odborná stavební a zahradnická, Praha 9, Učňovská 1			
Jméno a příjmení	Škola	Výsledek v %	Pořadí
Pavel Vocílka	Střední odborná škola stavební a zahradnická, Praha 9, Učňovská 1	95	1.
Petr Jarolímek	Střední odborná škola stavební a zahradnická, Praha 9, Učňovská 1	90	2.
Karel Hladík	Střední škola technická, Praha 4, Zelený pruh	69	3.
Jan Zeman	VYZYVATEL	100	X

Mechanik opravář motorových vozidel

škola pověřena organizací: Střední škola automobilní a informatiky

Jméno a příjmení	Škola	Výsledek v %	Pořadí
Martin Dušek	Střední škola automobilní a informatiky	94,40	1.
Jakub Anděl	Střední odborné učiliště, Praha 4, Ohradní 57	78,02	2.
Zbyněk Čermák	Střední škola technická, Praha 4, Zelený pruh	76,72	3.
David Chaloupka	Střední škola – Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179	73,28	4.
Patrik Peer	Střední odborné učiliště, Praha Radotín	72,84	5.
Filip Želivský	VYZYVATEL – firma TUKAS	100	X

Strojní mechanik - Zámečník

škola pověřena organizací: Střední škola elektrotechniky a strojírenství, Praha 10, Jesenická 1

Jméno a příjmení	Škola	Výsledek v %	Pořadí
Patrik Whitte	Střední odborné učiliště, Praha 4, Ohradní 57	110,11	1.
Václav Srp	Střední škola technická, Praha 4, Zelený pruh	97,75	2.
Filip Vrchotický	Střední odborná škola stavební a zahradnická, Praha 9, Učňovská 1	79,78	3.
Petr Nohava	VYZYVATEL – firma Petr Nohava	100	X

Elektrikář

škola pověřena organizací: Střední škola – Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179

Jméno a příjmení	Škola	Výsledek v %	Pořadí
František Zídek	Střední škola – Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179	113	1.
Freddie Procházka	Střední škola elektrotechniky a strojírenství, Praha 10, Jesenická 1	98	2.
Tadeáš Miňha	Střední škola technická, Praha 4, Zelený pruh	93	3.
Aleš Škorpil	VYZYVATEL	100	X

Kadeřník

škola pověřena organizací: Střední odborné učiliště kadeřnické, Praha 8, Karlínské náměstí 8/225

Jméno a příjmení	Škola	Výsledek v %	Pořadí
Kristýna Bradáčová	Gymnázium bratří Čapků a PČSSOU s.r.o. Trhanovské nám. 8/129102 00 Praha 10 Hostivař	82	1.
Nikola Svašková	Střední odborné učiliště kadeřnické, Praha 8, Karlínské náměstí 8/225	80	2.
Monika Jackanich	Metropolitní odborná střední umělecká škola, Tábořská 350/32, Praha 4	71	3.

Kuchař škola pověřena organizací: Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Praha – Čakovice, Ke Stadionu 623			
Jméno a příjmení	Škola	Výsledek v %	Pořadí
David Procházka	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Praha – Čakovice, Ke Stadionu 623	99	1.
Marek Severin	Střední odborné učiliště gastronomie, Praha 10, U Krbu 521/45	79	2.
Ing. Filip Sajler	VYZYVATEL	100	X

Cukrář škola pověřena organizací: Střední odborné učiliště gastronomie, Praha 10, U Krbu 521/45			
Jméno a příjmení	Škola	Výsledek v %	Pořadí
Michal Mandys	Střední odborné učiliště gastronomie, Praha 10, U Krbu 521/45	94	1.
Karel Krecbach	Střední škola gastronomická a hotelová s.r.o., Vrbova 1233/34, Praha 4-Braník	93	2.
Karolína Kocincová	VYZYVATEL	100	X

Financování Podpory OV v roce 2015

V roce 2016 byly v rámci rozpočtu vyčleněny (v kap. 04) finanční prostředky na realizaci Podpory OV v celkové výši 11 870 tis. Kč. Z této sumy byly zapojeným školám zaslány finanční prostředky na realizaci jednotlivých aktivit Podpory OV prostředky ve výši 9 321,9 tis. Kč.

Příspěvky byly školám schvalovány na základě jejich žádosti. Žádostem bylo ve velké části školám vyhověno. Výjimku tvoří aktivita č. 6 – Podpora technického vybavení, o kterou je mezi školami velký zájem, a kde se v rámci požadavků škol sešly v žádostech požadavky na příspěvky ve výši 22 633,2 tis. Kč, přičemž po posouzení a vyhodnocení žádostí, které byly předkládány na základě speciální výzvy odboru školství a mládeže MHMP, bylo vyhověno žádostem škol v celkové výši 4 369,0 tis. Kč.

Přibližně 2 280 tis. Kč bylo využito pro financování dalších aktivit, které souvisí s Podporou OV – jednalo se zejména o příspěvky školám, které realizovaly odborné soutěže či odborné stáže a další vzdělávací aktivity. **Stipendijní program Podpory OV**

Velmi úspěšnou aktivitou Podpory OV je realizace stipendijního programu. Program je velmi kladně hodnocen zapojenými školami. Ve školním roce 2015/2016 se v 1. pololetí programu zúčastnilo 268 žáků, kterým bylo vyplaceno 1 348 tis. Kč. Ve druhém pololetí školního roku 2015/2016 bylo ve stipendijním programu zapojeno 253 žáků s celkovými náklady na stipendia ve výši 1 324 tis. Kč.

• Tab. 32: Přehled poskytnutých příspěvků v rámci realizace aktivit Podpory OV v roce 2016

Aktivity Podpory OV	5 195 300,00 Kč
CELKEM VČETNĚ STIPENDIÍ	7 867 300,00 Kč
Z TOHO STIPENDIA	2 672 000,00 Kč
IMATRIKULACE	263 250,00 Kč
Marketingové aktivity - Machři roku	1 000 000,00 Kč
Marketingové aktivity - SUSO	191 000,00 Kč
CELKEM VŠECHNY AKTIVITY	9 321 550,00 Kč

II.4 Konzervatoře

Vzdělávání v konzervatoři rozvíjí znalosti, dovednosti a další schopnosti žáků získané v základním a v základním uměleckém vzdělávání, poskytuje všeobecné vzdělání a připravuje žáky pro výkon náročných uměleckých nebo umělecko-pedagogických činností v oborech hudba, tanec, zpěv a hudebně dramatické umění. Úspěšným ukončením vzdělávacího programu v konzervatoři se dosahuje těchto stupňů vzdělání:

- střední vzdělání s maturitní zkouškou
- vyšší odborné vzdělání v konzervatoři

Na území hl. m. Prahy působí 8 konzervatoří. Hl. m. Praha zřizuje 4 příspěvkové organizace, které vykonávají činnost konzervatoře. Z toho jedna vykonává i činnost vyšší odborné školy. Jsou to:

- Taneční konzervatoř hlavního města Prahy, Praha 1, Křížovnická 7
- Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1
- Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41
- Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka, se sídlem Praha 4 - Braník, Roškotova 4

Ve školním roce 2015/2016 studovalo na pražských konzervatořích 1 670 žáků.

• Tab. č. 33: Konzervatoře – denní forma vzdělávání

zřizovatel	školy			žáci	Nově přijatí do 1. ročníku	absolventi za šk. r. 2013/2014
	celkem	z toho v délce				
		6 let	8 let			
kraj	4	3	1	1 107	-	-
soukromý	3	1	2	485	-	-
MŠMT	1	1	-	78	-	-
celkem	8	5	4	1 670	270	149

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2015/2016 – výkonové ukazatele, statistický výkaz o konzervatoři (DK2, DK5)

V pražských konzervatořích (zřizovaných HMP) studuje velké množství žáků, kteří mají trvalý pobyt v jiném kraji. Podíl dojíždějících činí téměř 66,29 % z celkového počtu žáků. Nejvíce je ze Středočeského kraje – 17,54 %.

• Tab. č. 34: Žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – zřizovatel HMP – denní forma vzdělávání

kraj	Jihočeský	Jihomoravský	Karlovarský	Vysočina	Královéhradecký	Liberecký	Moravskoslezský	Olomoucký	Pardubický	Plzeňský	Středočeský	Ústecký	Zlínský	Celkem
Počet žáků celkem	92	35	37	51	70	79	47	35	66	54	293	67	39	965
z toho nově přijatí	17	2	3	3	11	15	8	10	15	18	62	13	4	181

Zdroj: SML MHMP

Věkové složení a žáci podle státní příslušnosti

Největší zastoupení v konzervatořích mají žáci 19letí, 20letí a 21letí. Žáci 11letí a mladší jsou spíše výjimkou.

• Tab. č. 35: Věkové složení žáků

věk	11letí a mladší	12letí	13letí	14letí	15letí	16letí	17letí	18letí	19letí	20letí	21letí	22– 24letí	25letí a starší
počet	0	23	38	32	41	86	168	137	155	171	163	137	127
%	0	1,38	2,28	1,29	2,46	5,17	10,10	8,23	9,31	10,28	9,80	8,23	7,63

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2015/2016 – výkonové ukazatele (DK7.2)

Kvalita pražských konzervatoří je známa i v zahraničí, proto se na školách vzdělávají také žáci a studenti z celého světa. U konzervatoří zřizovaných HMP tradičně nejvíce studujících pochází ze Slovenska (31), Ruska (21), Ukrajiny (16) a Běloruska (5). Výjimkou nejsou ani žáci a studenti z Japonska, Albánie, Číny, Thaj-wanu, Bulharska, Rakouska a jiných států Evropy, Asie a Afriky.

• Tab. č. 36: Žáci podle státní příslušnosti

příslušnost	celkem	ČR	Slovensko	ostatní státy EU 28	ostatní státy Evropy	ostatní státy světa
Žáci	1660	1513	38	16	74	19
podíl v %	x	91,14	2,28	0,96	4,45	1,14

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2015/2016 – výkonové ukazatele (DK11.1)

Hodnocení vzdělávání Českou školní inspekcí

Ve školním roce 2015/2016 byla provedena kontrola na 1 škole se zaměřením na hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou. Průběh a výsledky vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacím programům v odborném vzdělávání byly hodnoceny na výborné úrovni, ve všeobecně vzdělávacích předmětech na očekávané úrovni.

Ověřování výsledků vzdělávání

Školy ověřují výsledky vzdělávání během celého školního roku především využitím hospitačních činností, koncertní činností žáků a jejich účastí v domácích i mezinárodních soutěžích.

V obecně vzdělávacích předmětech se ověřování realizuje standardními interními metodami. Dále školy využívají Maturity nanečisto, testování SCIO – především v českém jazyce, anglickém jazyce a matematice.

Jazykové vzdělávání a jeho podpora

Školy udržují kontakty s obdobně zaměřenými školami v zahraničí a účastní se workshopů a seminářů se zahraničními osobnostmi (případně se podílejí na jejich přípravě a realizaci). Žáci vystupují na mezinárodních festivalech a přehlídkách, účastní se mezinárodních soutěží.

Dále se školy zapojily do Metropolitního programu podpory středoškolské jazykové výuky a využívaly při výuce rodilých mluvčích.

- *Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1 – povinně se vyučuje anglický nebo německý jazyk (vyučují i rodilí mluvčí), nepovinně francouzský; v oboru klasický zpěv je odborným jazykem italský jazyk.*
- *Taneční konzervatoř hlavního města Prahy, Praha 1, Křížovnická 81/7 – vyučuje se angličtině a francouzštině, která je současně jazykem odborným (baletní názvosloví). Motivací pro výuku jsou četné zahraniční kontakty v rámci aktivit školy.*

- Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41 – vyučuje se anglický a latinský jazyk, škola využila možnosti zvýšené hodinové dotace výuky angličtiny ve všech ročnících. Motivační k výuce jsou zahraniční stáže, workshopy se zahraničními pedagogy i společná výuka se zahraničními studenty.
- Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka, se sídlem Praha 4 - Braník, Roškotova 4 – povinně se vyučuje 1 cizí jazyk (anglický) dalším jazykem je francouzský; udržování kontaktů s obdobně zaměřenými školami v zahraničí; žáci a studenti se účastní mezinárodních festivalů a vystoupení; příprava a účast na workshopech a seminářích se zahraničními osobnostmi.

• Tab. č. 37: Vyučující cizích jazyků – zřizovatel HMP

zřizovatel		kraj	soukromník
počet učitelů cizích jazyků celkem		21	21
v tom	s odbornou kvalifikací (dle zákona o ped. prac.)	17	13
	bez odborné kvalifikace (dle zákona o ped. prac.)	1	3
	rodilí mluvčí	3	5

Zdroj: SML MHMP

Mezinárodní spolupráce, zapojení škol do rozvojových programů

- Taneční konzervatoř hlavního města Prahy, Praha 1, Křížovnická 7 – dlouhodobá spolupráce s obdobnými vzdělávacími institucemi v Evropě – Státní baletní škola Bytom, Taneční konzervatorium Evy Jaczovej Bratislava, Národní baletní akademie Budapešť, Královská konzervatoř v Haagu, Státní baletní škola ve Varšavě. Uskutečňují se společné koncerty a vystoupení.
- Konzervatoř Duncan, centre, Praha 4, Branická 41 – spolupráce se zahraničními tanečními školami ze Švédska, Holandska, Velké Británie, Německa, USA, Portugalska, Slovenské republiky, Belgie, Mexika a Itálie. Škola je zapojena do projektů: International Visegrad Fund – Mezinárodní choreografická soutěž o cenu Jarmily Jeřábkové, ERASMUS+, Erasmus + INCLUSIVE Dance and Movement Practise, the Transferable Skills of the Dance Artist,
- Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka, Praha 4 – Braník, Roškotova 4/1692 – zapojení do projektu East West European Jazz Orchestra TWINS 2015 (Německo), spolupráce s Glen Buschmann Jazz Akademií a Technickou univerzitou Dortmund, uskutečňují se společné koncerty.

Úspěšnost v mimoškolních aktivitách

- Taneční konzervatoř hlavního města Prahy, Praha 1, Křížovnická 7 – obsazení 1. – 3. místa ve 4. mezinárodní baletní soutěži Plzeň 2015, ocenění laureátky soutěže v Mezinárodní baletní soutěži Pointe Štětín 2016.
- Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka, Praha 4 – Braník, Roškotova 4/1692 – 1. – 3. ceny v soutěžích na celostátní i mezinárodní úrovni (klavír, flétna, zpěv, Big Band). Ceny Thálie 2015 – muzikál – ocenění žákyně za mimořádný jevištní výkon pro rok 2015, 1. cena a ocenění absolutní vítěz žákyně v Mezinárodní klavírní soutěži Piano Seasons in Prague, Certifikát výjimečného zpěvu žákyně v soutěži Hlas Dvojky 2016. Na klavírních soutěžích byly získány rovněž Ceny nejlepšího pedagoga.
- Konzervatoř Duncan, centre, Praha 4, Branická 41 – 1. místo žákyně v literární soutěži Literáti z naší čtvrti, získali i ocenění vítěz Ceny Jarmily Jeřábkové za rok 2015.
- Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti – obsadila řadu 1. - 3. cen v celostátních i mezinárodních soutěžích (interpretační, skladatelské, pěvecké, klavírní, akordeonové, houslové, harfové, v soutěžích dechových nástrojů – flétna, trombón, trubka, klarinet), Poděbradské dny poezie 2016 – Cena publika, cena Českého rozhlasu, Cena Slovenského rozhlasu, Cena Divadelního ústavu Bratislava, ceny vydavatelství a jiné.

Další důležité aktivity škol

Školy organizují workshopy a semináře za účasti různých osobností z celého světa, které mají vliv na sociokulturní rozvoj žáků a studentů. K rozvoji multikulturního povědomí a citění přispívají také žáci-cizinci, kteří na konzervatořích v hojně míře studují.

- *Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1 – ve spolupráci či na žádost různých organizací a institucí jsou organizována koncertní a scénická vystoupení při různých slavnostních příležitostech a společenských akcích. Pokračoval cyklus výchovných pořadů pro školy a cyklus „Podvečerní doteky múz“ pro společnost UNICORN.*
- *Konzervatoř Duncan, centre, Praha 4, Branická 41 – organizace tanečního vystoupení na vyhlášení laureátů ceny Gratias Tibi 2016, účast na Tanečním Workshopu v Itálii a dalších odborných workshopech, přednáškách a seminářích,*
- *Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka, Praha 4 - Braník, Roškotova 4 – účast na odborných seminářích, workshopech, pořádání koncertů v Praze i jiných městech ČR, koncerty na akci „Naladte se v metru“,*
- *Taneční konzervatoř hlavního města Prahy, Praha 1, Křížovnická 7 – organizace setkání evropských baletních škol v rámci oslav 70. výročí školy, pořádání představení pro širokou veřejnost v Praze, regionálních divadlech i v zahraničí (Japonsko, Čína, Kolumbie, Německo, Holandsko, Francie).*

Spolupráce se zaměstnavateli, profesními organizacemi a dalšími partnery

- *Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1 – spolupráce s Filharmonií Hradec Králové, byly realizovány výměnné koncerty s New York University in Prague, vystoupení ve zdravotnických a sociálních zařízeních, organizován cyklus koncertů v uměleckoprůmyslové škole na Praze 3.*
- *Konzervatoř Duncan, centre, Praha 4, Branická 41 – spolupráce s divadly Ponec, Archa, se Spolkem Tušení, Dětským sborem La Folia, Konzervatoří Jana Deyla a dalšími.*
- *Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka, Praha 4 – spolupráce s profesionálními pražskými i mimopražskými divadly (Fórum Karlín, divadlo Ponec divadlo Royal, Divadlo J. K. Tyla Plzeň, Nová scéna Bratislava) instrumentálními tělesy a pěveckými sbory (Orchestr OFO, Pražský smíšený sbor).*
- *Taneční konzervatoř hlavního města Prahy, Praha 1, Křížovnická 7 – dlouhodobá spolupráce s Národním divadlem, taneční katedrou HAMU, Tanečním sdružením ČR, aj.*

Prevence rizikového chování

V konzervatořích se při prevenci rizikového chování zaměřují především na tvůrčí aktivitu žáků a spolupráci s rodiči, kteří jsou zváni na žákovská a studentská představení a zapojování do různých aktivit konzervatoří. Dále jsou žáci pravidelně seznamováni s rizikovými jevy v rámci základů společenských věd, pedagogiky a psychologie – přednášky a akce zaměřené proti drogám, alkoholu a kouření, na zdravý životní styl.

- *Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka, Praha 4 – organizace přednášky výživové poradkyně zaměřené na prevenci poruch příjmu potravy spojené s besedou hosta se zkušeností vyléčené anorexie.*
- *Konzervatoř Duncan, centre, Praha 4, Branická 41 – organizace přednášky na téma drogy, gamblerství a šikana. Týden prevence s filmy Mallory a Katka s následnými debatami se zástupci neziskových organizací,*
- *Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1 – projektové práce v jednotlivých ročnících zakončené prezentací před třídou a diskusí k dané problematice. Proběhla beseda na téma drogová problematika a legislativa.*

Environmentální výchova, popř. výchova k udržitelnému rozvoji

Environmentální výchova je profilové téma, které se prolíná zejména základy společenských věd, kineziologií, biologií a taneční technikou. Tematika se vyskytuje v rámci školních projektů. Základy ekologické výchovy konzervatoře uplatňují především v praxi (třídění odpadu, úprava bezprostředního okolí školy apod.).

- *Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka, Praha 4 - Braník, Roškotova 4 – realizuje aktivity zaměřené na zdravý životní styl a třídění odpadů,*
- *Konzervatoř Duncan, centre, Praha 4, Branická 41 – k tématu globální oteplování zhlédnutí dokumentárního filmu Nebe a led, účast na přednášce o porušování lidských práv v Číně.*

Multikulturní výchova

Je především vyučována v rámci občanské nauky a pedagogiky. Školy organizují workshopy a semináře za účasti různých osobností z celého světa, které mají vliv na sociokulturní rozvoj žáků a studentů. K rozvoji multikulturního povědomí a cítění přispívají také žáci-cizinci, kteří na konzervatořích v hojné míře studují.

- *Konzervatoř a Vyšší odborná škola Jaroslava Ježka, Praha 4 - Braník, Roškotova 4 – zhlédnutí dokumentárních filmů v rámci projektu Jeden svět, návštěva divadelního představení "Já, Francois Villon", návštěva „Výstavy Epopeje“ účast na „Semináři pro žáky-cizince“.*
- *Konzervatoř Duncan, centre, Praha 4, Branická 41 – uskutečňují se pravidelné půlroční zahraniční stáže žáků, škola zve na semináře pravidelně zahraniční pedagogy a umělce, zhlédnutí představení Home Visit Europe, zhlédnutí dokumentárních filmů v rámci projektu Jeden svět s následnými besedami.*

II.5 Vyšší odborné vzdělávání

Vyšší odborné vzdělávání rozvíjí a prohlubuje znalosti a dovednosti studentů získané ve středním vzdělávání a poskytuje všeobecné a odborné vzdělání a praktickou přípravu pro výkon náročných činností. Studium je určeno absolventům všech typů středních škol, kteří své studium ukončili maturitní zkouškou. Délka vyššího odborného vzdělávání je podle školského zákona v denní formě 3 roky včetně odborné praxe, u zdravotnických oborů vzdělání až 3,5 roku.

Většina vyšších odborných škol na území hl. m. Prahy vznikla a existuje podobně jako v celé České republice při středních školách. Ve školním roce 2015/2016 působilo v hl. m. Praze celkem 37 vyšších odborných škol (17 zřizovaných hl. m. Prahou, 14 z nich vykonává činnost střední školy a 1 činnost konzervatoře, pouze 2 jsou samostatné vyšší odborné školy), ve kterých studovalo 4 322 studentů v denní formě vzdělávání (6 041 studentů včetně ostatních forem vzdělávání – dále jen „OFV“).

Do 1. ročníku bylo nově přijato 1 770 studentů (2 434 včetně OFV). Studium ve školním roce 2014/2015 ukončilo 881 studentů (1 240 včetně OFV). Na území hl. m. Prahy se rovněž nachází jedna vyšší odborná škola policejní, zřizovaná Ministerstvem vnitra.

Přehled o školách, studijních skupinách a počtech studentů podává následující tabulka.

• Tab. č. 38: Vyšší odborné vzdělávání – školy, skupiny, studenti

		denní forma vzdělávání - počty				ostatní formy vzdělávání - počty		
zřizovatel	počet škol	skupin	studentů	nově přijatí do 1. ročníku	absolventi za 2013/2014	studentů	nově přijatí do 1. ročníku	absolventi za 2014/2015
celkem	37	229	4 322	1 770	881	1 719	664	359

Zdroj: MŠMT, Statistické výkazy za rok 2015/2016 (E1.3.2, E1.2.1)

Hodnocení vzdělávání Českou školní inspekcí

Soukromá vyšší odborná škola zdravotnická MEDEA, s. r. o., Na Chodovci 2700/54, 141 00 Praha 4 – kontrola vedení dokumentace školy podle ustanovení § 28, odst.1, písm. a) – i) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění, v kontrolovaném období bylo ověřeno, že škola vede dokumentaci v souladu s právní normou a v potřebné kvalitě (č.j. ČŠI 590/08-01)

Oborová struktura vyšších odborných škol

Nejpočetněji zastoupenou skupinou oborů vyšších odborných škol v denní formě vzdělávání byla skupina 75 – Pedagogika, učitelství a sociální péče s 875 studenty (školy HMP 717 studentů), následovala skupina 53 – Zdravotnictví se 769 studenty (školy HMP 500 studentů) a skupina 82 – Umění a užité umění s 642 studenty (školy HMP 342). Nejméně zastoupeny byly: skupina 74 - Tělesná kultura, tělovýchova a sport s 8 studenty, skupina 61 – Filozofie, teologie s 18 studenty a 39 – Speciální a interdisciplinární obory s 41 studenty. Tato skupina oborů se vyučuje pouze na VOŠ zřizované HMP. Některé skupiny oborů se naopak na školách zřizovaných HMP nevyučují vůbec, např. 61 – Filozofie, teologie, 65 – Gastronomie, hotelnictví a turismus.

- **Tab. č. 39: Oborová struktura podle skupin oborů – VOŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a VOŠ zřizované HMP – denní vzdělávání**

kód oboru	skupina oborů	počet škol poskytujících vzdělání v oboru		počet studentů		nově přijatí studenti do 1. ročníku		absolventi za šk. rok 2014/15 celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
23	Strojírenství a strojírenská výroba	1	1	58	58	25	25	15	15
26	Elektrotechnika, telekom. a výp. technika	3	2	76	76	38	38	37	28
29	Potravinářství a potravinářská chemie	1	1	26	26	18	18	13	13
36	Stavebnictví, geodézie a kartografie	1	1	63	63	28	28	17	17
37	Doprava a spoje	2	1	93	78	35	35	31	22
39	Speciální a interdisciplinární obory	1	1	41	41	23	23	0	0
53	Zdravotnictví	5	2	769	500	333	217	202	126
61	Filozofie, teologie	1		18		8		1	
63	Ekonomika a administrativa	5	2	378	301	163	130	79	70
64	Podnikání v oborech, odvětví	3		223		73		36	
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	4		389		143		50	
68	Právo, právní a veřejnosprávní činnost	2	1	210	94	96	49	47	24
72	Publicistika, knihovnictví a informatika	3	1	448	167	172	64	41	15
74	Tělesná kultura, tělovýchova a sport	1		8		8		0	
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	5	2	875	717	351	291	194	171
82	Umění a užité umění	8	5	647	342	256	129	118	59
	celkem	x	x	4322	2463	1770	1047	881	560

Zdroj: Statistické výkazy za rok 2015/2016

V ostatních formách vzdělávání byla nejpočetněji zastoupena také skupina 75 - Pedagogika, učitelství a sociální péče se 410 studenty, u VOŠ zřizovaných hl. m. Prahou rovněž s 287 studenty. Nejméně zastoupena byla skupina: 74 Tělesná kultura, tělovýchovná a sport se 12 studenty. Některé skupiny oborů, např. skupina 26 – Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika a 29 Potravinářství a potravinářská chemie, nebyly ve školách zřizovaných HMP vůbec otevřeny.

- **Tab. č. 40: Oborová struktura podle skupin oborů – VOŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a VOŠ zřizované HMP - ostatní formy vzdělávání**

kód oboru	skupina oborů	počet škol poskytujících vzdělání v oboru		počet studentů		nově přijatí studenti do 1. ročníku		absolventi za šk. rok 2014/15 celkem	
		Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP	Σ	HMP
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výpočetní technika	2		23		8		8	
39	Speciální a interdisciplinární obory	1	1	22	22	0	0	19	19
53	Zdravotnictví	4	1	424	207	157	69	65	24
61	Filozofie, teologie	2		120		48		0	
63	Ekonomika a administrativa	2	1	212	179	78	78	48	26
64	Podnikání v oborech, odvětví	2		66		18		6	
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	1		23		4		1	
68	Právo, právní a veřejnosprávní činnost	2	1	136	67	59	36	24	8
72	Publicistika, knihovnictví a informatika	2		84		22		0	
74	Tělesná kultura, tělovýchova a sport	1		12		5		0	
75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	5	2	410	287	191	140	93	93
82	Umění a užité umění	1	1	5	5	0	0	0	0
	celkem	x	x	1537	767	590	323	264	170

Zdroj: Statistické výkazy za rok 2015/2016

Změny oborové struktury VOŠ

V průběhu školního roku 2015/2016 došlo podobně jako u středních škol ke změnám v oborové struktuře z důvodu rozšíření vzdělávací nabídky nebo překlopení oboru.

• Tab. č. 41: Přehled o nových oborech vzdělání na jednotlivých školách

kód oboru	název oboru	škola	důvod
74-41-N/02	Wellness specialista	Vyšší odborná škola ČUS, s.r.o.	rozšíření vzdělávací nabídky škola, udělení akreditace
26-47-N/20	Interaktivní grafika a vizualizace	VOŠ a SŠ slaboproudé elektrotechniky, Praha 9, Novovysočanská 48	rozšíření vzdělávací nabídky škola, udělení akreditace
72-42-N/02 forma	Publicistika, denní	VOŠ publicistiky, se sídlem Praha 1, Opatovická 160/18	vzdělávací program navazuje na vzdělávání program schválený v roce 2010
74-41-N/01	Wellness - Balneo	Akademie tělesné výchovy a sportu PALESTRA – Vyšší odborná škola, spol. s r.o. – akreditován 1. 6. 2014	rozšíření nabídky na základě zájmu uchazečů

Zdroj: SML MHMP

• Tab. č. 42: Přehled o zrušených oborech vzdělání na jednotlivých školách

kód oboru	název oboru	škola	důvod
-	-	Žádné ve sledovaném období.	-

Zdroj: SML MHMP

Akreditované vzdělávací programy

Každá vyšší odborná škola žádá o akreditaci vlastního vzdělávacího programu na MŠMT a akreditační komise rozhoduje, zda příslušný vzdělávací program schválí pro výuku na konkrétní škole. Akreditace vzdělávacího programu se uděluje na dobu rovnající se nejvýše dvojnásobku délky vzdělávání v denní formě studia. Platnost akreditace lze i opakovaně prodloužit.

- *Vyšší odborná škola textilních řemesel a Střední umělecká škola textilních řemesel, Praha 1, U Půjčovny 9 – denní forma oboru vzdělání Konzervování a restaurování textilií byla nahrazena kombinovanou formou vzdělávání.*
- *Soukromá vyšší odborná škola umění a reklamy s.r.o., Praha 4 Pošepného nám. 2022 - vzdělávací program Reklamní tvorba 82-41-N/12 byl akreditován s účinností od 1. 9. 2010 do 31. 8. 2016. Rozhodnutím MŠMT ČR ze dne 7. dubna 2014 byla platnost akreditace prodloužena do 31. prosince 2017, Dne 9. dubna 2015 udělilo MŠMT akreditaci s platností od 1. září do 31. 8. 2021 vzdělávacímu programu 82-41-N/12 Reklamní tvorba.*
- *Vyšší odborná škola herecká, s.r.o. – V roce 2016 byla podána žádost o akreditaci změny ve vzdělávacím programu Hereckví a moderování a to o doplnění 1 volitelného předmětu Filmová výchova a prostor kina. Akreditace změny byla úspěšná a nový volitelný předmět byl zařazen do výuky od 1. 9. 2016.*
- *VOŠ a SŠ slaboproudé elektrotechniky, Praha 9, Novovysočanská 48 – nově akreditován vzdělávací program 26-47-N/20 Interaktivní grafika a vizualizace, v denní formě vzdělávání.*
- *Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební, Praha 1, Dušní 17 – akreditační komise MŠMT ČR schválila vzdělávací program Příprava a realizace staveb. Ve sledovaném období probíhalo studium v 1. až 3. ročníku a vzdělávání ukončilo 16 studentů, z toho 7 s vyznamenáním.*

Nově byl do rejstříku škol a školských zařízení zapsán vzdělávací program Pozemní stavby – téměř nulové budovy a studium probíhalo v 1. ročníku.

- Akademie tělesné výchovy a sportu PALESTRA – Vyšší odborná škola, spol. s r. o., se sídlem Praha 9, Slovačikova 400/1 – ve školním roce 2015/2016 došlo ke změně vzdělávacího programu Management sportu – dálková forma vzdělávání na Management sportu – kombinovaná forma vzdělávání, s účinností od 1. 7. 2016.

Věkové složení studentů

Věková skupina odpovídající vyššímu odbornému vzdělávání je 19 – 21 let, vyšší odborné školy v hl. m. Praze navštěvují i mladší a starší studenti. Nejvyšší je zastoupení 21 letých (1 065). Podrobný přehled podává následující tabulka. V tomto přehledu je zahrnuta i policejní VOŠ.

• Tab. č. 43: Věkové složení studentů VOŠ

věk	mladší 18 let	19letí	20letí	21letí	22letí	23letí	24letí	25– 29letí	30– 34letí	35– 39letí	40letí a starší
všechny formy vzdělávání: 6 040											
počet	8	413	926	1 065	1 050	585	375	732	264	283	339
denní forma vzdělávání: 4 322											
počet	8	405	873	996	928	486	261	300	24	24	17
ostatní formy vzdělávání: 1 718											
počet	0	8	53	69	122	99	114	432	240	254	322

Zdroj: MŠMT, Statistické výkazy za rok 2015/2016 (E2.5)

Na vyšších odborných školách v hl. m. Praze se ve školním roce 2015/2016 vzdělávalo 341 studentů – cizích státních příslušníků, tj. 5,65 % z celkového počtu studentů.

• Tab. č. 44: Studenti podle státní příslušnosti

příslušnost	Česká republika	Slovensko	ostatní státy EU 28	ostatní evropské státy	ostatní státy světa
studenti	5 696	101	11	161	68
podíl v %	94,35	1,67	0,18	2,67	1,13

Zdroj: MŠMT, Statistické výkazy za rok 2015/2016 (E2.7.1)

Mezinárodní spolupráce škol, zapojení škol do rozvojových programů

V oblasti mezinárodní spolupráce mají vyšší odborné školy již vybudovanou tradici. Většina z nich se zapojuje do mezinárodních programů.

- Vyšší odborná škola informačních služeb, Praha 4, Pacovská 4/350 - škola je zapojena do projektu Erasmus+ - formou dlouhodobé stáže nebo semestrální studijní stáže mohli studenti navštívit Španělsko, Finsko, Maltu, atd. pracovali v malých a středně velkých muzeích a galeriích nebo např. v univerzitní knihovně, škola realizovala 4 zaměstnanecké mobility – 2 výukové (Záhřeb) a 2 školící (Turecko), z partnerských organizací škola přijala 3 hostující učitele a zaměstnance za účelem školení.
- Vyšší odborná škola sociálně právní, Praha 10, Jasmínová 37a – škola je členem Evropské asociace škol sociální práce a udržuje pravidelný kontakt s mezinárodní asociací dobrovolníků CIF, škola spolupracuje se zahraničními školami a vzdělávacími instituty stejného zaměření a tradičně uskutečňuje studijní výjezdy do zahraničí. (Anglie, Francie, Slovensko, Rakousko, Belgie), návštěvy ze zahraničí – školu v rámci projektu Erasmus+ navštívili dvě studentky z Finska a studenti a pedagogové z partnerské školy z Francie, škola se zúčastnila společného projektu s

belgickou partnerskou školou z města Gent. Téma projektu bylo *Liveability of the town*. Byly dohodnuty prohlídky v různých neziskových organizacích a veřejných institucích např. Seniorský Dům Elišky Purkyňové, Centrum zahrada, K-Centrum P-5, atd.

- Soukromá vyšší odborná škola umění a reklamy s.r.o., Praha 4 Pošepného nám. 2022 - Fakulta umění a designu, Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, Aplikovaná a reklamní fotografie - Spolupráce na obrazových projektech vytipovaných automobilů pro časopis Auto 7. Vzniklé pictorialy jsou příkladnou ukázkou originální reklamní tvorby.
- Soukromá vyšší odborná škola zdravotnická MEDEA, s. r. o. – zahraniční stáže ve zdravotnických zařízeních se zaměřením podobným našemu vzdělávacímu programu. Zaměřujeme se na německy, anglicky a italsky hovořící země,
- Vyšší odborná škola herecká, s.r.o. – spolupráce s Teatr Mumerus – Dohoda o spolupráci na projektech Visegrádské čtyřky a Súkromné konzervatorium Nitra – spolupráce na divadelních festivalech, výměna zkušeností.

Spolupráce škol se sociálními a dalšími partnery

Vyšší odborné školy úzce spolupracují s profesními organizacemi a zaměstnavateli v rámci svého zaměření, čímž svým studentům poskytují možnost využít teoretické znalosti načerpané během studia v praktickém životě.

- Vyšší odborná škola sociálně právní, Praha 10, Jasmínová 37a – dlouhodobá aktivní spolupráce s Asociací vzdělavatelů v sociální práci-škola se účastní jednání, dlouholetý aktivní člen Asociace vyšších odborných škol, škola opakovaně pořádá „Setkání se sociálními partnery“ – se zástupci spolupracujících odborných pracovišť. Spolupracuje s neziskovými a státními zařízeními z resortu MPSV, MS, MV, MZ a MŠMT apod.,
- VOŠ a Střední škola zdravotnická, Praha 4, 5. Května – spolupráce s ostatními školami s obory vzdělání Diplomovaný nutriční terapeut: SZŠ a VOZŠ Merhautova 15 v Brně, SZŠ a VOZŠ, Jeremenkova 2 v Ostravě...atd. Spolupráce s 1. Lékařskou fakultou UK v Praze, Sekce nutričních terapeutů při České asociaci sester,
- Soukromá vyšší odborná škola umění a reklamy s.r.o., Praha 4 Pošepného nám. 2022 – Institut digitální fotografie v Praze – spolupráce při vytváření workshopů digitálnímu designu fotografií (MgA. Marian Beneš) a věnovaných studiové fotografii s orientací na produktovou oblast (Vojtěchovský). Foto Video Škoda – přednášky z řad odborníků firmy, praxe studentů školy na odborných pracovištích firmy Foto Video Škoda, výstavy fotografií v galerii Foto Video Škoda.

Další důležité aktivity škol

Vyšší odborné školy se pravidelně prezentují na výstavě Schola Pragensis, pořádají dny otevřených dveří pro zájemce o studium a úzce spolupracují s univerzitami a vysokými školami.

- VOŠ a Střední škola zdravotnická, Praha 4, 5. Května- různé vzdělávací a sportovní kurzy, (např. kurz zimní horské služby, vodní záchranná služba), škola je prezentována na akci Schola Pragensis,
- Vyšší odborná škola informačních služeb, Praha 4, Pacovská 4/350 – škola pořádá odborné exkurze
- Vyšší odborná škola sociálně právní, Praha 10, Jasmínová 37a – škola realizovala projekt s podporou poskytnutých grantů v rámci „Celoměstských programů podpory vzdělávání na území hl. m. Prahy pro rok 2015“ – projekt pod názvem „Odborný newsletter sociálně právní práce a sociální pedagogiky.“, prezentace školy na výstavě škol Schola Pragensis, pořádání odborných konferencí (např. téma: Most moci a bezmoci IV – Primární prevence ohrožení rodiny), seminářů, kurzů a exkurzí (např. Věznice Mírov, Věznice Kuřim, Fond ohrožených dětí Klokánek, Dům naděje,...), v rámci doplňkové činnosti pokračoval prodej skript vydaných v předchozích letech VOŠSP,

- *Vyšší odborná škola ČUS, s.r.o. – kroužky, kurzy (Seznamovací kurz, Letní turistický kurz), školící činnost (školení sportovních instruktorů)*

Výchova k udržitelnému rozvoji

Na VOŠ jsou studenti vedeni adekvátním způsobem k odpovědnému přístupu každého jedince k životnímu prostředí, k pochopení souvislostí mezi lidskými aktivitami v oblasti výroby, spotřeby, likvidace zboží a lokálními i globálními ekologickými problémy.

Problematika se prolíná mnoha předměty např.: Ošetřovatelství, Výchova ke zdraví, Psychologie, Zdravotnická etika.

Studenti se účastní exkurzí, odborných seminářů, přednášek zaměřených na problematiku udržitelného rozvoje a dalších aktivit týkajících se této oblasti.

Podpora jazykového vzdělávání

Školy vyučují nejčastěji jeden cizí jazyk (angličtinu), v některých případech i další jazyky (podle četnosti němčinu, francouzštinu, španělštinu, latinu). Studenti pokračují ve studiu jazyků v návaznosti na SŠ, většinou se zaměřením dle příslušné odbornosti.

II.6 Vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami (ve školách zřizovaných hl. m. Prahou)

Hl. m. Praha ve školním roce 2015/2016 zřizovalo celkem 38 právních subjektů vykonávajících činnost školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve sledovaném období nebyla zřízena, zrušena ani sloučena žádná škola samostatně zřízená pro tyto děti a žáky. V případě, kdy je to možné a pominou důvody začlenění žáků do speciálního vzdělávání, se školy snaží začlenit tyto žáky zpět do škol hlavního vzdělávacího proudu. Tab. č. 45 podává přehled o jednotlivých druzích škol, jejichž činnosti uvedených 38 právních subjektů vykonává.

• Tab. č. 45: Počet škol zřizovaných HMP

právní subjekty	z toho subjekty:	MŠ	ZŠ	SŠ	konzervatoře
38*		15	32	12	-

* Počet právních subjektů celkem není součtem počtů škol podle jednotlivých druhů třídění, protože školy mohou realizovat svou činnost souběžně v různých druzích vzdělávání.

Zdroj: SML MHMP

Změny oborové struktury u středních škol

Od školního roku 2015/2016 byla nově zapsána střední škola u Základní školy, Praha 10, Vachkova 941, s oborem vzdělání 78-62-C/01 Praktická škola jednoletá.

Tab. č. 46 nabízí přehled počtu dětí a žáků ve školách samostatně zřízených pro děti a žáky se zdravotním postižením (tzv. speciálních školách) podle druhu zdravotního postižení. V předškolním vzdělávání převažují dlouhodobě vady řeči. V základním vzdělávání jsou nejčastěji do speciálních škol zařazeni žáci s mentálním postižením, s vývojovými poruchami učení a s postižením více vadami. Ve středním vzdělávání je nejvíce poskytováno vzdělávání žákům s mentálním postižením a vývojovými poruchami učení.

• Tab. č. 46: Počet dětí a žáků podle typu zdravotního postižení ve speciálních školách k 30. 9.2015

zdravotní postižení	Celkem	MŠ	ZŠ	SŠ
	děti/žáci	děti	žáci	žáci
z toho: celkem:	3870	386	2465	1019
mentální	1269	13	874	382
zrakové	77	6	25	46
sluchové	147	15	84	48
vady řeči	464	192	264	8
tělesné	116	2	38	76
svícevadami	528	79	331	118
autismus	323	52	223	48
vývojové poruchy učení	701	27	395	279
vývojové poruchy chování	245		231	14

Komentář k tabulce: Speciální školy včetně OU. Pokud má žák více než jeden druh zdravotního postižení, je tento žák uveden v tabulce pouze jednou. V tabulce nejsou zahrnuty počty dětí a žáků ve školách při zdravotnických zařízeních a přípravných třídách.

Zdroj: MŠMT – sběr dat v regionálním školství – sumáře ze statistických výkazů škol

Školy zřizované hl. m. Prahou při zdravotnických zařízeních

Hlavní město Praha zřizuje celkem 5 škol při zdravotnických zařízeních:

- Základní škola a Mateřská škola při Všeobecné fakultní nemocnici, Praha 2, Ke Karlovu 2
- Základní škola a Mateřská škola při Thomayerově nemocnici, Praha 4, Vídeňská 800
- Základní škola a Mateřská škola při FN Motol, Praha 5, V Úvalu 1
- Základní škola při Psychiatrické nemocnici Bohnice, Praha 8, Ústavní 91
- Základní škola a Mateřská škola při Nemocnici Na Bulovce, Praha 8, Budínova 2

Vzdělávání dětí a žáků hospitalizovaných v nemocnicích zajišťují dále:

- Základní škola praktická a Praktická škola Karla Herforta, fakultní škola Pedagogické fakulty UK, Praha 1, Josefská 4,
- Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Praha 10, Chotouňská 476.

Průměrné počty žáků v základním vzdělávání v těchto školách ve školním roce 2015/2016 činily podle statistik 287 žáků, z toho 125 žáků 1. stupně a 162 žáků 2. stupně. Ve věku předškolního vzdělávání prošlo školami při zdravotnických zařízeních 147 dětí.

Přípravný stupeň základní školy speciální

Přípravný stupeň základní školy speciální je součástí základních škol speciálních. Poskytuje přípravu na vzdělávání dětem se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami nebo s autismem. Přípravný stupeň základní školy speciální byl ve školním roce 2015/2016 zřízen na následujících školách:

- Základní škola speciální, Praha 10, Starostrašnická 45
- Základní škola, Praha 10, Vachkova 941

Ve školách samostatně zřízených pro děti a žáky se zdravotním postižením na území hl. m. Prahy se vzdělávají také děti a žáci s trvalým pobytem mimo hl. m. Prahu, největší počet je s ohledem na polohu hl. m. Prahy ze Středočeského kraje.

• **Tab. č. 47: Děti a žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – školy zřizované HMP**

kraj	Jihočeský	Jihomoravský	Karlovarský	Vysočina	Královéhradecký	Liberecký	Moravskoslezský	Olomoucký	Pardubický	Píseňský	Středočeský	Ústecký	Zlínský	Celkem
Počet žáků celkem	18	6	4	8	11	19	8	6	3	39	509	36	1	668
z toho nově přijatí	8	3	0	2	3	9	6	3	1	8	115	10	0	168

Zdroj: SML MHMP – výroční zprávy škol (pozn.: Bez škol při zdravotnických zařízeních.)

Školní vzdělávací programy

Ve školním roce 2015/2016 se na školách vyučovalo podle školních vzdělávacích programů, které školy zpracovaly na základě rámcových vzdělávacích programů. Školy upravily své ŠVP dle potřeby, aby co nejefektivněji reagovaly na potřeby dětí a žáků a zohledňovaly jejich speciální vzdělávací potřeby.

Na speciálních školách se vyučovalo podle těchto vzdělávacích programů:

- Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání – RVP PV
- Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání + příloha upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením – RVP ZV a RVP ZV-LMP
- Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělávání základní škola speciální – RVP ZŠS
- Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělávání praktická škola - RVP PRŠ
- Rámcový vzdělávací program pro gymnázia – RVP G
- Rámcové vzdělávací programy pro odborné vzdělávání – RVP OV

Dle potřeby jsou pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami vytvářeny individuální vzdělávací plány, které vycházejí ze vzdělávacích programů školy. Vzdělávání ve třídách přípravného stupně probíhalo podle ŠVP pro přípravný stupeň ZŠ speciální, který respektuje vývojové zvláštnosti dětí s těžším stupněm mentálního postižení a zvláště postižením více vadami před nástupem k povinnému vzdělávání. Základní školy praktické, na kterých se vyučuje paralelně podle RVP ZV-LMP a RVP ZV, sledují cíl vybavit žáky s LMP souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná, vytvořit základ pro vstup do života a pracovního procesu.

Ověřování výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání na školách samostatně zřízené pro žáky se zdravotním postižením jsou průběžně hodnoceny standardními metodami (známkováním a slovním hodnocením) žakovských prací, výstupů z projektů apod., v závislosti na druhu a stupni zdravotního postižení s ohledem na možnosti každého dítěte. Výsledky vzdělávání žáků jsou těžko měřitelné a porovnatelné s jinými školami, protože spektrum postižení a znevýhodnění je široké, pokud je to možné, některé školy volí srovnávací ověřování znalostí žáků v paralelních ročnících.

Při ověřování výsledků vzdělávání školy využívají standardizované testy a hodnotící škály, testy vytvořené svými předmětovými komisemi, sady vlastních evaluačních testů pro výstupní hodnocení na 1. a 2. stupni. Základní školy využívají i způsob elektronického testování iSET, (např. Gymnázium, Střední odborná škola, Základní škola a Mateřská škola pro sluchově postižené, Praha 2, Ječná 27 ověřuje výsledky vzdělávání ve spolupráci s pracovníky SPC včetně vyhodnocení IVP. Psycholog školy provedl test profesní orientace u závěrečných ročníků základní a střední školy.)

Výsledky inspekční činnosti provedené ČŠI

Inspekční činnost České školní inspekce byla provedena ve školním roce 2015/16 na těchto školách:

název školy	inspekční zpráva č. j.
Základní škola a Střední škola, Praha 4, Kupeckého 576	ČŠIA-2637/15-A
Základní škola a Mateřská škola při Nemocnici Na Bulovce, Praha 8,	ČŠIA-2568/15-A
Základní škola praktická a Základní škola speciální Lužiny, Praha 5, Trávníčkova 1743	ČŠIA-2146/15-A
Mateřská škola speciální, Praha 8, Drahaňská 7	ČŠIA-1924/15-A
Základní škola při Psychiatrické nemocnici Bohnice, Praha 8, Ústavní 91	ČŠIA-732/16-A
Základní škola a Mateřská škola, Praha 8, Za Invalidovnou 3	ČŠIA-2371/15-A
Základní škola, Praha 5, Pod Radnicí 5	ČŠIA-1995/15-A
Základní škola Vokovice, se sídlem Vokovická 32/3, 166 00 Praha 6	ČŠIA - 2552/15-A
Základní škola, Praha 5, nám. Osvoboditelů 1368	ČŠIA-1733/16-A
Základní škola a Mateřská škola při FN Motol, Praha 5, V Úvalu 84	ČŠIA-1814/16-A

Při kontrolách nebylo zjištěno závažné porušení právních předpisů. Případné dílčí nedostatky byly odstraněny.

Kurzy na doplnění základního vzdělání nebo základů vzdělání

Kurzy na doplnění základů vzdělání nebyly ve školním roce 2015/2016 organizovány.

Pedagogická asistence

Ve vzdělávacím systému hl. m. Prahy se stále zvyšuje tendence vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v běžných mateřských, základních a středních školách. Ve školách samostatně zřízených pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami zřizovaných hl. m. Prahou pracovalo ve školním roce 2015/2016 **celkem 172,6 úvazků asistentů pedagoga**.

- **Tab. č. 48: Počty úvazků AP ve školách samostatně zřízených pro děti a žáky se zdravotním postižením zřizovaných HMP (přepočtený počet)**

název školy	asistent pedagoga školní rok 2014/2015	asistent pedagoga školní rok 2015/2016
Jedličkův ústav a Mateřská škola a Základní škola a Střední škola, se sídlem Praha 2, V Pevnosti 4	17,88	23,8
Základní škola pro zrakově postižené, Praha 2, nám. Míru 19	4,85	6,9
Základní škola Zahradka, Praha 3, U Zásobní zahrady 8	1,50	2,0
Gymnázium, SOŠ, Základní škola a Mateřská škola pro sluchově postižené, Praha 2, Ječná 27	2,80	3,7
Mateřská škola speciální, Praha 4, Na Lysinách 6	1,00	1,0
Základní škola, Praha 4, Ružinovská 2017	9,60	9,1
Základní škola a Střední škola waldorfská, se sídlem Praha 4, Křejského 1501	6,73	6,3
Střední škola a Mateřská škola Aloyse Klara, se sídlem Praha 4, Vídeňská 28	15,78	15,6
Základní škola a Střední škola pro žáky se SPCH, se sídlem Praha 5, Na Zlíchově 19	10,50	12,7
Mateřská škola speciální Sluníčko, Praha 5, Deylova 3	4,25	4,5
Gymnázium pro zrakově postižené a SOŠ pro zrakově postižené, Praha 5, Radlická 115	1,03	1,9
Střední škola, Základní škola a Mateřská škola pro sluchově postižené, Praha 5, Výmolova 169	7,50	7,5
Základní škola, Praha 5, nám. Osvoboditelů 1368	0,50	0,5
Základní škola praktická a Základní škola speciální Lužiny, Praha 5, Trávníčkova 1743	13,40	14,5
Základní škola, Praha 5, Pod Radnicí 5	3,68	6,5
Základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení, Praha 6, U Boroviček 1	3,83	3,8
Základní škola Vokovice, se sídlem Praha 6, Vokovická 3	4,45	5,2
Základní škola logopedická a Základní škola praktická, Praha 8, Libčická 399	3,55	3,4
Mateřská škola speciální, Základní škola praktická a Základní škola speciální, Praha 9, Bártlova	10,40	12,7
Základní škola, Praha 10, Práčská 37	3,60	3,8
Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Praha 10, Chotouňská 476	0,65	0,7
Základní škola Tolerance, Praha 9, Mochovská 570	4,30	4,4
Základní škola speciální, Praha 10, Starostrašnická 45	2,00	2,0
Základní škola speciální a Praktická škola, Praha 6, Rooseveltova 8	0,38	0,6
Základní škola logopedická a Mateřská škola logopedická, Praha 10, Moskevská 29	1,00	0,5
Základní škola, Praha 10, Vachkova 941	3,78	3,8
Základní škola, Praha 4, Boleslavova 1	2,00	2,0
Mateřská škola speciální, Praha 8, Štíbrova 1691	6,00	8,0
Základní škola a Mateřská škola, Praha 8, Za Invalidovnou 3/579	1,13	2,4
Střední škola a Základní škola, Praha 4, Kupeckého 576	1,85	2,8
celkem	160,38	172,6

Zdroj: SML MHMP

Jazykové vzdělávání a jeho podpora

V části základních škol samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením se vzhledem k jejich výrazným speciálním potřebám vyučovalo pouze jen jeden cizí jazyk (anglický), obdobná je i situace u některých oborů středních škol, kde školní vzdělávací programy jsou uzpůsobeny postižení žáků, zvýšenou hodinovou dotací pro jeden cizí jazyk, druhý cizí jazyk není vyučován. K těmto školám patří Střední škola a Mateřská škola Aloyse Klara, která motivuje žáky k výuce jazyků i prostřednictvím výjezdů do zahraničí. Druhý jazyk je často nabízen. Specifická situace je ve školách zaměřených na vzdělávání dětí a žáků se sluchovým postižením.

Ve *Střední škole, Základní škole a Mateřské škole pro sluchově postižené, Praha 5, Výmolova 169* žáci přirozeně začínají se dvěma jazyky, a to českým jazykem a českým znakovým jazykem, který je pro neslyšící děti jazykem mateřským. Při výuce se vychází ze zásad bilingvismu, s oběma jazyky se pracuje souběžně. Od 4. ročníku je přibíráán anglický jazyk.

Na *Gymnáziu, Střední odborné škole, Základní škole a Mateřské škole pro sluchově postižené, Praha 2, Ječná 27*, jsou vyučovány dva cizí jazyky - anglický a německý. Probíhá vzájemné setkávání žáků s partnerskými školami v Německu i výměnné pobyty.

Z údajů škol, které uvedly počty vyučujících cizí jazyky, vyplývá, že na speciálních školách nevyučují cizí jazyky rodilí mluvčí. Na některých školách jsou pedagogičtí pracovníci motivováni ke studiu cizích jazyků vytvářením podmínek k návštěvě kurzů, zejména úpravou rozvrhu tak, aby zvolené kurzy mohli navštěvovat, školy spolupracují se školami v zahraničí a vzájemně se navštěvují, zapojují se do mezinárodních projektů.

Mezinárodní spolupráce škol, zapojení do rozvojových a mezinárodních projektů, aktivity škol

Mnohé ze škol se zapojily do rozvojových a mezinárodních programů, spolupracovaly s různými partnery a vyvíjely rozmanité aktivity. Část škol se jako každoročně zapojila do rozvojových programů MŠMT, jako např. „Kompenzační učební pomůcky pro žáky se zdravotním postižením v roce 2016“. Školy vzdělávající děti a žáky s těžkým nebo kombinovaným postižením nerealizují velké projekty, organizují dny otevřených dveří, akce pro děti a jejich rodiče, akce pro veřejnost, příp. výlety a školy v přírodě.

Speciální školy zřizované HMP spolupracují se všemi dostupnými partnery a organizacemi, umožňují konání praxí studentů vysokých a vyšších odborných škol, dále spolupracují s úřady státní a veřejné správy, vysokými školami, se školami jiných zřizovatelů. Některé školy se zaměřují na spolupráci s organizacemi, které pomáhají začlenění osob se zdravotním postižením do společnosti a do budoucího pracovního prostředí.

Vybrané aktivity škol:

- *Střední škola a Mateřská škola Aloyse Klara je dlouhodobě aktivní při zapojování do grantových projektů hl. m. Prahy, realizovala projekty zaměřené na další vzdělávání pedagogických pracovníků školy, zvyšování finanční gramotnosti u žáků školy s mentálním postižením, zvyšování sociálních kompetencí žáků se SVP, projekty na podporu vzdělávání žáků se sluchovým a zrakovým postižením. Škola byla úspěšná i v programech MŠMT - na podporu odborného vzdělávání v oboru Čalouník nebo v programu na vybavení školy kompenzačními pomůckami a speciálně pedagogického centra diagnostickými nástroji. Z mezinárodních programů se realizuje 5 projektů v rámci Erasmu.*
- *Střední škola, Základní škola a Mateřská škola pro sluchově postižené, Praha 5, Výmolova 169 - se pravidelně prezentuje na filmových festivalech (např. Film Deaf Festival 2015, dramatický kroužek úspěšně prezentuje své „Tiché představení“. K pravidelným aktivitám školy každoročně pořádaná jazyková soutěž určená žákům se sluchovým postižením z pražských středních škol „Ulitoolympiáda“. Škola se pravidelně prezentuje na Schole Pragensis.*

- *Gymnázium pro zrakově postižené a střední odborná škola pro zrakově postižené, Praha 5, Radlická 115 – pokračovala ve spolupráci s partnerskou Spojenou školou internátnou z Levoče a Zavodem za slepo i slabovidno mladino Ljubljany. Z velkého množství aktivit, které škola uspořádala a kterých se její žáci účastní, je vybráno několik příkladů. Škola uspořádala ve spolupráci s Těsnopisným ústavem 9. ročník celostátní soutěže v psaní na klávesnici pro žáky se zrakovým postižením, které se zúčastnili i žáci z běžných škol, pokračoval další ročník Butovického veršobraní. Škola pořádala turnaj v goalballu, do kterého se opět zapojili i žáci integrovaní v běžných školách, v rámci oslav 60. výročí založení školy byly uspořádány mezinárodní sportovní dny pro zrakově postižené. Škola se pravidelně prezentuje na Schole Pragensis.*
- *Základní škola pro zrakově postižené, Praha 2, nám. Míru 19 – získala finanční prostředky z celoměstských grantových programů HMP. Byly zahájeny čtyři projekty zaměřené na DVPP a podporu žáků se zrakovým postižením integrovaných v běžných školách. Programy získaly akreditaci MŠMT. V rámci programu Erasmus škola realizovala ve spolupráci s PedF UK seminář pro zahraniční studenty o speciálním vzdělávání v ČR, dále projekt AISEC-DEISON zaměřený na mezikulturní vzdělávání na základních školách, při kterém se žáci školy setkali se zahraničními studenty a seznámili se se životem v zemích, odkud pocházeli. Škola úzce spolupracuje s nadačním fondem českého rozhlasu – Světluškou, úzce spolupracuje se společnostmi zabývajícími se kompenzačními pomůckami pro nevidomé a zrakově postižené.*
- *Základní škola praktická a Základní škola speciální Lužiny, Praha 5, Trávníčkova 1743 – Školní družina se každoročně zapojuje do česko-slovenského projektu „Záložka spojuje školy“. Žáci školy se zúčastnili mnoha soutěží různých zaměření. Největšího úspěchu opět dosáhli ve výtvarné oblasti, kde získali dvě 3. místa v soutěži „Stopy Karla IV na území Čech, Moravy a Slezska od středověku až po současnost“ (UNESCO), 1. místo v soutěži „Karel IV. očima dětí“ (Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského), 2. místo v celorepublikové soutěži „Školní časopis roku 2015“. Velmi dobře si žáci vedli i ve sportovních soutěžích pražských speciálních škol, kde obsazovali medailová místa. Od dubna 2016 mají žáci ZŠ speciální možnost účastnit se canesterapie.*
- *Základní škola a Střední škola, Praha 2, Vinohradská 54 – nabízí pestrou nabídku kroužků zájmové činnosti pro žáky školy. Zorganizovány byly čtyři kurzy: adaptační, lyžařský, turistický a cykloturistický. Ve sportovních celostátních soutěžích získali žáci školy sedm 1. míst (3 v plavání, 1 v cyklistice, 3 v atletice), dalších pět 2. míst (plavání a atletika) a tři 3. místa (plavání, cyklistika a atletika).*
- *Gymnázium, Střední odborná škola, Základní škola a Mateřská škola pro sluchově postižené, Praha 2, Ječná 27 – spolupráce s katedrou speciální pedagogiky v Mnichově a s partnerskými školami v Německu, se ZŠ Benecko, s Nadačním fondem TÓN, se společností Tichý svět. V Celostátních sportovních hrách sluchově postižených získali několik 2. – 3. míst.*
- *Základní škola, Praha 5, nám. Osvoboditelů 1368 uspořádala 7. ročník celopražské soutěže Cross-cup Radotín. Žáci jsou zapojeni do projektu „Zdravý životní styl“. Probíhá dlouhodobá spolupráce s Jabokem – Vyšší odbornou školou sociálně pedagogickou a teologickou a v oblasti prevence sociálně patologických jevů s dalšími sociálními partnery.*
- *Základní škola pro žáky se specifickými poruchami učení, Praha 6, U Boroviček 1 spolupracuje v rámci mezinárodního programu UNPLUGGED pro žáky šestých ročníků s Klinikou Adiktologie 1. lékařské fakulty UK. Pokračuje dlouhodobá spolupráce s Domovem svatého Karla Boromejského a sdružením Prev –Centrum, o.s., Praha 6.*
- *Základní škola speciální a Praktická škola, Praha 6, Rooseveltova 8 spolupracuje s dánskými pedagogy z města Aarhus, dlouhodobá spolupráce s agenturou Rytmus – od klienta k občanovi, o.p.s. v rámci Tranzitního programu. Škola organizuje benefiční koncerty, účastní se Festivalu Slunce v paláci Akropolis.*

- *Základní škola, Praha 10, Práčská 37 – každoročně pořádá (nepřetržitě již od roku 1995) Přehlídku sborového zpěvu žáků speciálních škol a Vánoční zpívání, kterých se účastní pěvecké soubory z pražských i mimopražských speciálních škol.*
- *Základní škola, Praha 4, Boleslavova 1 – žáci se již tradičně účastnili různých umělecky zaměřených soutěží, žák školy obsadil druhé místo v celostátní literární soutěži „Romano Suno“, škola dlouhodobě spolupracuje s nízkoprahovým volnočasovým klubem „Lečhe Čhave“, který realizuje pro žáky školy řadu akcí.*
- *Základní škola, Praha 4, Ružinovská 2017 – škola poskytuje již 12. rokem podporu svým absolventům formou každotýdenního setkávání a zapojila se do projektu One World, Many Voices, škola dlouhodobě pracuje v oblasti environmentální výchovy, je držitelem označení Ekoškola a s partnerskou ekoškolou v Táboře v letošním roce uspořádala celoškolský projekt Recykliáda.*
- *Mateřská škola speciální, základní škola praktická a základní škola speciální, Praha 9, Bártlova 83 – škola realizuje společně s běžnou základní školou ZŠ Stolyňská projekt „Setkávání“, při kterém se žáci běžné ZŠ stávají pomocníky a dobrovolníky při společných akcích či akcích pro žáky ZŠ speciální a 1. stupně základní školy praktické.*

Vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin

Dětem a žákům se státní příslušností jinou než ČR či jiného etnika je věnována individuální péče, aby co nejrychleji překonali nejen jazykovou bariéru a začlenili se tak do nového prostředí. Děti a žáci z vrstevnické skupiny jsou zároveň vedeni k toleranci kulturních odlišností a respektu k ostatním dětem bez ohledu na jejich národní příslušnost. ŠVP podporuje u všech rovné příležitosti přístupu ke vzdělávání. Vzdělávání cizinců a příslušníků národnostních menšin je jedním z klíčových úkolů přípravných tříd základních škol. Školy připravují děti na úspěšné zahájení školní docházky. Některé školy využívají úspěšně při procesu začleňování žáků – cizinců služby asistentů pedagoga.

II.7 Jazykové vzdělávání

Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky hl. m. Prahy, Praha 1, Školská 15 je jedinou jazykovou školou zřizovanou hl. m. Prahou. Nabízí řadu jazykových kurzů, z nichž větší část má charakter zájmového studia.

Vzdělávání v jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky může být ukončeno státní jazykovou zkouškou základní, státní jazykovou zkouškou všeobecnou a státní jazykovou zkouškou speciální.

• Tab. č. 49: Žáci – státní jazyková zkouška

žáci		v tom žáci, kteří složili státní jazykovou zkoušku					
		základní		všeobecná		speciální	
celkem	vlastní	celkem	vlastní	celkem	vlastní	celkem	vlastní
203	49	59	18	77	24	67	7

Zdroj: Statistické výkazy 2015/2016

Ve školním roce 2015/2016 škola organizovala následující kurzy jazyků: anglický, arabský, čínský, francouzský, holandský, italský, latinský, německý, portugalský, ruský, španělský, švédský a český.

Dále škola pořádá mezinárodně certifikované zkoušky na všech úrovních - anglický jazyk: Cambridge Certificate, německý jazyk: Goethe zkoušky, švédština: Swedex; z češtiny A1 pro trvalý pobyt.

Škola rovněž zřizuje i firemní kurzy, při kterých učitelé dochází do firem a podniků za účelem výuky angličtiny, němčiny, francouzštiny, španělštiny, ruštiny a čínštiny.

Každou druhou sobotu se konají v budově školy dálkové kurzy arabštiny, čínštiny, ruštiny, portugalsštiny a latiny.

• Tab. č. 50: Počty kurzů a žáků podle jednotlivých cizích jazyků a některých typů kurzů

	anglický		francouzský		německý		ruský		španělský		italský		ostatní	
	kurzy	žáci	kurzy	žáci	kurzy	žáci	kurzy	žáci	kurzy	žáci	kurzy	žáci	kurzy	žáci
základní	10	69	10	58	7	42	4	15	5	32	7	36	11	59
střední	15	104	9	52	7	42	1	4	3	19	1	5	9	52
přípravné	16	131	2	12	4	24	2	8	0	0	2	11	0	0
konverzační	2	14	1	6	1	8	2	7	1	6	0	0	0	0
speciální	9	37	4	7	2	12	0	0	3	6	2	4	0	0

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2015/2016 – výkonové ukazatele (K3.2.1, K3.3.1, K3.4.1, K3.5.1, K3.6.1)

Kromě uvedených kurzů pořádala jazyková škola ještě kurzy českého jazyka, v 8 základních kurzech se vzdělávalo 56 žáků, ve 2 středních kurzech 14 žáků, ve 3 přípravných kurzech ke státní jazykové zkoušce 17 žáků a v 1 speciálním kurzu 8 žáků.

• Tab. č. 51: Jednoleté jazykové kurzy (pomaturitní studium)

Žáci celkem	v tom v kurzech			v tom studující jazyk			
	základní	střední	ostatní	anglický	francouzský	německý	ostatní
1 080	186	584	310	1 003	13	36	18

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2015/2016 – výkonové ukazatele (K3.9.1)

Celkový počet žáků se v jednoletých jazykových kurzech oproti školnímu roku 2014/2015 zvýšil o 246 žáků. Nárůst žáků zaznamenaly zejména kurzy anglického jazyka, kde celkově přibýlo 243 žáků oproti předchozímu školnímu roku.

Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky hl. m. Prahy, Praha 1, Školská 15 organizuje i řádné pomaturitní studium na základě Rozhodnutí MŠMT ČR o jednoletém pomaturitním jazykovém kurzu.

Tyto kurzy byly pořádány s dotací 20 hodin týdně. Většina žáků těchto kurzů se připravovala na složení státní jazykové zkoušky základní, všeobecné nebo mezinárodní certifikát z příslušného jazyka.

Aktivity jazykové školy

Jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky hlavního města Prahy je celostátním tvůrcem testů pro SJZ všech 3. stupňů ze všech cizích jazyků vyučovaných jazykovými školami s právem státní jazykové zkoušky v ČR, a jejich distributorem /pouze 1x za 2 roky vytváří jednotné testy SJZ, a to pouze z angličtiny a němčiny a střídá se s brněnskou Jazykovou školou s právem státní jazykové zkoušky.

Zajišťuje kurzy a zkoušku z českého jazyka na úrovni A1, v souladu s novelou zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a změně některých zákonů, pro získání trvalého pobytu na území ČR a vydává Osvědčení o vykonání jazykové zkoušky.

Zajišťuje kurzy a podílí se na tvorbě zkoušek a metodiky výuky češtiny pro cizince ve spolupráci s dalšími jazykovými školami a s Výzkumným ústavem pedagogickým.

Kontrolní činnost

V roce 2016 byla provedena inspekční činnost Českou školní inspekcí s výsledkem: bez nálezu.

Mezinárodní spolupráce

Učitelé orientálních jazyků spolupracují s Orientálním ústavem AVČR a Česko – japonskou společností, Akademií věd ČR. Učitelé španělštiny spolupracují s Instituto Cervantes a Filozofickou fakultou UK, učitelé francouzštiny spolupracují s pracovníky Britis Council, Akcent International House Pratur, Cambridge ESOL. Učitelé češtiny se pravidelně účastní workshopů ALTE.

Spolupráce právnické osoby s partnery

Učitelé jsou členy asociací zaměřených na jazyky.

Spolupráce se Soudní komorou tlumočnicků ČR, Národním ústavem pro vzdělávání, Školským poradenským zařízením a zařízením pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, MŠMT, Ministerstvem vnitra.

Škola je členem poradního sboru skupiny regionálního školství MŠMT pro oblast jazykového vzdělávání v jazykové škole s právem státní jazykové zkoušky.

V rámci projektu Vývoj a metodické koncepte testovacího nástroje jazykového vzdělávání se podílí na vypracování testových otázek a textů ze 4 jazyků na několika úrovních.

Spolupráce s vydavatelstvími a nakladatelstvími Devar, Pearson, Fraus a Macmillan.

Další vzdělávání realizované právnickou osobou

Jazykové kurzy v řadě podniků a organizací, včetně důležitých státních úřadů. Organizace odborných kurzů angličtiny pro pedagogy.

Další aktivity, prezentace

V termínu 26. – 28. 11. 2015 probíhal veletrh vzdělávání Schola Pragensis, kde měla škola informační stánek, u kterého se zájemci mohli informovat o jazykovém vzdělávání, státních jazykových zkouškách a mezinárodních certifikátech.

II.8 Základní umělecké a zájmové vzdělávání

II.8.1 Základní umělecké vzdělávání

Základní umělecké školy (dále jen „ZUŠ“) poskytují základy uměleckého vzdělání ve čtyřech oborech: hudebním, výtvarném, tanečním a literárně dramatickém. Tento typ vzdělávání má významný podíl na formování osobnosti žáků, rozvíjí jejich individuální schopnosti a talent, vytváří a formuje jejich umělecké vnímání a citění. Průběh a výsledky vzdělávání v ZUŠ, jeho personální a materiální zajištění, hodnotí Česká školní inspekce. Ve školním roce 2015/2016 proběhla kontrola ČŠI v sedmi ZUŠ. ČŠI zjistila ve sledovaných oblastech pouze drobná pochybení.

ZUŠ zpravidla organizují všechny typy vzdělávání: přípravné, základní I. a II. stupně, rozšířené a studium pro dospělé. Pro přijetí žáka je nutné úspěšné vykonání talentové zkoušky. Úkolem ZUŠ je podchytit a dále rozvíjet talent žáků od předškolního věku až po dospělé, odborně je vzdělávat a také připravovat k dalšímu studiu na středních školách uměleckého zaměření, konzervatořích, vyšších odborných nebo vysokých školách uměleckého, popř. pedagogického směru. Ve školním roce 2015/2016 bylo z žáků, kteří se připravovali na ZUŠ, přijato na umělecké školy k dalšímu studiu 161 žáků, z toho 49 na vysoké školy.

Na území hl. m. Prahy je vytvořena fungující a dopravně dobře dostupná síť ZUŠ. Potřebná hustota sítě ZUŠ je v souladu s Dlouhodobým záměrem vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy doplněna řadou jejich odloučených pracovišť. Ke změnám v počtu ZUŠ v Praze ve sledovaném školním roce nedošlo, jejich počet je dlouhodobě stabilní. U dvou ZUŠ byla navýšena cílová kapacita škol a nově zřízena byla i dvě odloučená pracoviště těchto škol.

Školy různých zřizovatelů vytvářejí vyváženou vzdělávací nabídku. Působí zde celkem 36 ZUŠ, z toho 26 zřizovaných hl. m. Prahou, 2 zřizované MČ, 1 zřizovaná MŠMT, 5 škol soukromých zřizovatelů a 2 školy církevní.

• Tab. č. 52: Zastoupení oborů v ZUŠ

ZUŠ podle vyučovaných oborů					
počet oborů	4	3	2	1	celkem
počet ZUŠ	19	9	5	2	35

Zdroj: SML MHMP

Největší zájem mezi žáky je tradičně o hudební obor, který ve školním roce 2015/2016 navštěvovalo 67,8% z celkového počtu žáků ZUŠ, následuje obor výtvarný (18,46%) a taneční (9,2 %). Nejméně žáků (4,2 %) navštěvovalo literárně dramatický obor.

• Tab. č. 53: Počty žáků ZUŠ všech zřizovatelů v jednotlivých oborech ve školním roce 2013/2014

	obor				
	hudební	výtvarný	taneční	liter. dramatický	celkem
počet žáků	17 191	4 631	2 223	1 004	25 049
počet žáků v %	68,6	18,5	8,9	4,0	100

Zdroj: Výkaz o ZUŠ S – 24-01 k 30. 9. 2015

Vývoj počtu žáků v ZUŠ byl ve školních letech 2006/2007 až 2015/2016 vcelku stabilní. Nabídka tohoto typu vzdělávání je pro cílovou skupinu v převážné míře 6 – 15letých přitažlivá. Přestože ve školním věku jsou nyní slabší populační ročníky, mírně stoupá procento dětí zapojených do základního uměleckého vzdělávání.

• Tab. č. 54: Počty žáků ZUŠ v letech 2006/2007 až 2015/2016

školní rok	06/07	07/08	08/09	09/10	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16
počet žáků	23 136	23 623	24 060	24 517	24 756	24 515	24 815	24 856	24 936	25 049
počet žáků v%	103,0	105,2	107,2	109,2	110,3	109,2	110,5	110,7	111,1	111,56

Zdroj: Statistické výkazy 2006/2007 – 2015/2016

• Tab. č. 55: Počty žáků ZUŠ v Praze ve školním roce 2015/2016 dle zřizovatelů

zřizovatel	počet ZUŠ	počet žáků	% z celkového počtu
Hlavní město Praha	26	21 563	86,1
Městské části	2	831	3,3
Soukromník	5	2 210	8,8
Církev	2	445	1,8
celkem	35	25 049	100

Zdroj: Statistické výkazy 2015/2016

V ZUŠ se vzdělávají především žáci základních a středních škol, v menším počtu děti předškolního věku a dospělí. Zastoupení žáků ve studiu pro dospělé činilo 1,8 % z celkového počtu žáků ZUŠ. Pokračuje trend nárůstu žáků s cizí státní příslušností (ze 154 ve šk. r. 2001/2002 na 1 105 ve šk. r. 2015/2016).

Zvýšený počet dětí, které mají zájem o studium, zaznamenávají zvláště školy v rozvíjejících se částech města, např. Černý Most, Stodůlky, Prosek atd.

Za vzdělávání žáků v ZUŠ se stanoví úplata. Výše příspěvku je stanovena v souladu s vyhláškou č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání, ředitelem školy, který může, zejména ze sociálních důvodů, osvobodit žáka od placení příspěvku zčásti nebo zcela. Tím je zabezpečena přístupnost tohoto typu vzdělávání i pro děti ze sociálně slabších rodin.

Školní vzdělávací programy

Vyučování podle vlastních ŠVP jednotlivých ZUŠ bylo zahájeno 1. 9. 2012.

Mezinárodní spolupráce, zapojení do rozvojových programů

Žáci pražských ZUŠ se zúčastnili přehlídek, festivalů a koncertů v mnoha evropských i mimoevropských zemích nebo přivítali mladé umělce z ciziny v Praze (např., Itálie, Japonsko, Německo, Litva, Polsko, Rakousko, Slovensko, Srbsko, Sjedinené arabské emiráty, USA). Při těchto akcích prezentovali nejen práci svou a svých učitelů, ale i naše město a naši zemi. Základní umělecké školy často pořádají společné koncerty s orchestry partnerských zahraničních škol před zraky diplomatů, honorárních konzulů a velvyslanců. Žáci některých škol se účastnili výměnných pobytů (např. Rakousko, Francie – malba v plenéru).

Příklady zahraniční spolupráce:

- *Základní umělecká škola, Praha 1, U Půjčovny 4* – účast na festivalu kytar a mandolín ve francouzském Remiremontu,
- *Základní umělecká škola Adolfa Voborského, Praha 4, Botevova 3114* – spolupráce s partnerskými školami ze Slovenska a Itálie (Scuola Comulae di Musica Ruda),
- *Základní umělecká škola Charlotty Masarykové, se sídlem Praha 6, Půlkruhová 99* – uskutečnily se Mezinárodní mistrovské interpretační kurzy „Masterclass 2014“,

- *Základní umělecká škola, Praha 8, Taussigova 1150* – společný koncert s orchestrem partnerské školy v kraji Auvergne, žáci rovněž vystoupili v Burgundsku a na Korsice, během zájezdu žáci výtvarného oboru připravili výstavu svých prací, která se uskutečnila v Galerii Nora na Praze 2,
- *Základní umělecká škola, Praha 10 – Hostivař, Trhanovské náměstí 8* – výjezd učitelů ZUŠ do partnerské školy v rakouském Welsu, účast žáků na kytarovém festivalu ve Wrocaw; návštěva partnerské školy v chorvatském Labinu.

Úspěšnost v soutěžích, prezentace na veřejnosti

Organizaci krajských kol celostátních soutěží a přehlídek každoročně vyhlašovaných MŠMT zajišťuje v hl. m. Praze odbor školství a mládeže MHMP prostřednictvím pověřených škol. Finanční prostředky na zabezpečení soutěží poskytuje krajům MŠMT, jejich výše však reálné náklady organizátorů soutěží dlouhodobě nepokrývá.

Školy každoročně pořádají nespočet třídních, společných a reprezentativních koncertů a přehlídek hudebního a tanečního oboru, několik festivalů a řadu souhrnných výstav výtvarného oboru. Dne 1. června 2016 se na Staroměstském náměstí v Praze uskutečnil druhý ročník celodenního hudebního maratonu pražských základních uměleckých škol, nad kterým převzala záštitu radní HMP paní Ing. Mgr. Irena Ropková a náměstek primátorky HMP pan Petr Dolínek. V době od 10 do 22 hodin se v centru hlavního města představila hudební a taneční tělesa nejrozličnějších velikostí, žánrového zaměření i uměleckých stylů ze ZUŠ zřizovaných hl. m. Prahou.

Spolupráce škol s partnery

Spolupráce ZUŠ s městskými částmi, ve kterých sídlí, je tradičně velmi dobrá. Školy pořádají mnoho veřejných akcí, koncertů, přehlídek a výstav, často ve spolupráci s městskými částmi (přímo i v prostorách radnic), dále akce pro školy všech stupňů včetně mateřských, ale i domovy důchodců apod. Školy také spolupracují s místními kulturními středisky, pobočkami Městské knihovny, Domy dětí a mládeže, církvemi. Při většině škol působí občanská sdružení, která se podílejí např. na pořádání zahraničních akcí, soustředění během prázdnin a další činnosti škol. Některé školy spolupracují s charitativními organizacemi a účinkují na jejich akcích (Nadace Klíček, Adra, Domov Sue Ryder atd.). Školy také spolupracují s uměleckými tělesy (např. Česká filharmonie, Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK, Pražská komorní filharmonie), organizacemi (Český rozhlas, Česká televize, HAMU, JAMU, Památník Lidice, Sdružení výtvarníků Karlova mostu, Jedličkův ústav, VŠ uměleckoprůmyslová a další) a partnerskými ZUŠ v celé republice i v zahraničí.

Podpora talentů

Podpora talentů je hlavním cílem vzdělávání v základních uměleckých školách, žáci se pravidelně zúčastňují nejen celostátních, ale i mezinárodních soutěží, přehlídek a festivalů. Na zahraniční prezentaci využívají školy i grantové programy vyhlašované hl. m. Prahou.

AKADEMIE UMĚNÍ A KULTURY PRO SENIORY

Hlavní město Praha realizuje od 1. 10. 2015 síť Akademie umění a kultury pro seniory HMP v 6 základních uměleckých školách zřizovaných HMP. Jedná se o prostor pro mezigenerační solidaritu a komunikaci, jenž občanům v seniorském věku umožňuje smysluplné a aktivní naplnění volného času specificky zaměřeným studiem, které vhodně naplňuje jejich potřeby, a to jak psychické (tvořivost, seberealizace, uplatnění), tak potřeby sociální (navázání nových kontaktů s vrstevníky podobných zájmů). Projekt poskytuje odborné studium ve všech uměleckých oborech (hudební, výtvarný, taneční a literárně-dramatický), a je realizován v prostorách již existujících základních uměleckých škol, které jsou personálně i materiálně zabezpečeny.

Výroční zpráva pilotního ověřování Akademie umění a kultury HMP pro seniory HMP ze dne 31. 5. 2016 sumarizuje a vyhodnocuje první rok existence tohoto projektu. Ve studijním roce 2015/2016 Akademii umění a kultury pro seniory HMP navštěvovalo 425 studentů ve věkovém

průměru 68,5 let. Z celkového počtu se anonymního dotazníkového šetření účastnilo 204 seniorů (studentů). Na otázku, zda se naplnila očekávání studentů, odpovědělo 183 respondentů ano, 21 částečně ano a 0 ne. Na otázku, zda jsou spokojeni s prostředím, ve kterém výuka probíhá, je 162 respondentů velmi spokojeno, 42 spokojeno a 0 nespokojeno. Na otázku, zda studenti obdrželi před začátkem nebo během studia dostatek potřebných informací, je 192 respondentů velmi spokojeno, 9 částečně spokojeno a 3 nespokojeni. Dotazníkové šetření obsahovalo i řadu otevřených otázek, např. týkající se plnění očekávání, s nimiž senioři vstupovali do studia. Většinou se opakují hlavní cíle: nasedět doma, být aktivní, cvičit mozek a paměť, tvořit a mít z toho radost, plnit si sny, setkat se se zajímavými lidmi a získat nové přátele. Drtivá většina respondentů je se svými lektory z odborného i osobnostního zřetele velmi spokojena, ba i nadšena. Výrazně kladné odpovědi potvrzují pozitivní dopad na cílovou skupinu. Senioři (studenti) tento projekt hodnotí výsostně pozitivně jak z hlediska odborného, tak společenského. Je nesporné, že Akademie umění a kultury pro seniory HMP přináší radost, seberealizaci a novou kvalitu života. Senioři (studenti) tak projevují svou chuť do života a odvahu učit se novým věcem.

II.8.2 Zájmové vzdělávání

Systém vzdělávacích aktivit ve volném čase na území hl. m. Prahy

Ze sociologických studií vyplývá, že volný čas hraje a bude hrát v životě člověka významnou roli, a to zejména v oblasti tvorby a rozvoje jeho zdraví, kultivace a socializace. Aktivita ve volném čase významně přispívají k regeneraci tvořivých sil, jsou nedílnou složkou společenského i individuálního života a součástí aktivního životního stylu. Rozvíjí individuální předpoklady, sociální vztahy ve skupině, nadání a talent jednotlivců. Kromě upevňování zdraví plní i funkci výchovnou, rekreační a minimalizují negativní vlivy.

Z uvedeného důvodu se hl. m. Praha dlouhodobě podílí na tvorbě podmínek pro udržení a rozvoj aktivit ve volném čase v různých směrech a na různé úrovni. Na základě dlouhodobé podpory města vznikl funkční systém zájmového vzdělávání, sportu a rekreačních činností s odborným i všeobecným zaměřením, který zajišťují především nestátní neziskové organizace (NNO) a příspěvkové organizace hl. m. Prahy (domy dětí a mládeže). Uvedené organizace přináší v rámci nabídky aktivit výchovný a vzdělávací prvek.

Hlavním cílem je naučit mladou generaci hodnotně využívat svůj volný čas. Dílčími cíli jsou rozvoj aktivit pro neorganizovanou mládež nad 13 let, rozvoj komunikace a spolupráce mezi jednotlivými složkami tohoto systému, podpora spolupráce mezi odborníky ze státní i nestátní sféry (oblast volného času dětí a mládeže, sportovní aktivity v tělovýchovných jednotách a sportovních klubech, protidrogová problematika, oblast prevence kriminality a národnostních menšin). V souladu se směřováním větší části mládeže nad 13 let v posledních 20 letech od organizovaných, tradičních a kolektivních aktivit ke krátkodobému individuálnímu prožitku je nutné koncipovat systém části nabídky volnočasových aktivit tak, aby oslovil a zaujal i tuto cílovou skupinu. Silnou stránkou aktivit pro věkovou skupinu 13 – 20 let může být jejich výjimečný obsah nebo výjimečná osobnost lektora, organizátora či vedoucího a výkonnostní rozvoj.

Charakteristika sportu a volného času dětí a mládeže v Praze

Volnočasové aktivity probíhají formou realizace zálib a zájmů na základě vlastní volby podle svých možností v souladu s širokým spektrem příležitostí jak v kolektivu, tak individuálně. Obsahují pravidelné výchovné, vzdělávací a rekreační činnosti pro děti a mládež s talentem i bez dané míry talentových dispozic. Jedná se o činnosti v kroužcích, kurzech a oddílech se zaměřením na pohybové aktivity, tanec, sport, divadlo, zpěv, hudbu, jazyky, přírodovědu, chovatelství, výtvarné, keramické a technické činnosti, turistiku. Zároveň obsahují nabídku jednorázových akcí, mezi které lze zařadit zejména prázdninové tábory a soustředění, turnaje, soutěže, divadelní a hudební představení,

tematické akce, festivaly, víkendové výjezdy, přednášky, besedy, apod. a otevřených aktivit pro neorganizované děti a mládež formou volnočasových „otevřených“ klubů.

Pod označení sport lze zahrnout všechny formy tělesných činností, které ať již prostřednictvím organizované účasti ve sportovních klubech, tělovýchovných jednotách nebo individuální formou, si kladou za cíl projevení či zdokonalení tělesné i psychické kondice, rozvoj společenských vztahů nebo dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních. Jedná se o kolektivní a individuální sporty, všechny formy tance, turistiky a lyžování, aerobik, plavání, posilování, cyklistiku, běh a chůzi.

Charakteristika zájmového vzdělávání v hl. m. Praze

Na území hl. m. Prahy je vytvořena dobře fungující a dopravně dostupná síť 15 DDM, z nichž 13 zřizuje hlavní město Praha a dva jsou zřizovány městskými částmi Praha 13 - Stodůlky a Praha 20 - Horní Počernice. Díky jejich rozmístění včetně odloučených pracovišť v různých částech města je zajištěna nabídka na 48 pracovištích zájemcům v celé metropoli s dostupností i na okrajové oblasti. DDM dále provozují 18 venkovních otevřených volnočasových areálů. Mimo území města je zajišťována nabídka ubytování a táborových činností v 8 turistických základnách a 4 školách v přírodě.

V pravidelné zájmové činnosti pražských DDM došlo ve školním roce 2015/2016 k výraznému nárůstu počtu účastníků do 26 let oproti loňskému školnímu roku o 2 421 především v rámci nově nastavované spolupráce se školami. Největší zájem je dlouhodobě především o sportovní, taneční a výtvarné aktivity. Dále převažuje zájem o dramatické a divadelní aktivity, chovatelství a technické obory. Věkovou skupinou nad 13 let je aktuálně výrazně využívána nabídka parkouru, lezení po stěně, jojování, počítačové grafiky, natáčení krátkých filmů a robotiky. Rovněž u jednorázových akcí došlo k nárůstu počtu účastníků o více jak 43 tis. a počtu pořádaných akcí o 493 oproti loňskému školnímu roku. Mezi největší akce pražských DDM lze zařadit 7. ročník velké modelářské show „Dětský modelářský den“ na modelářském letišti Sobínka s návštěvností více jak 1 000 účastníků doplněné o vystoupení, exhibice, tvořivé dílny, soutěže, skákací park a aquazorbing, včetně noční leteckomodelářské show, 12. ročník akce „Zastávka volný čas - Vypich“ s nabídkou širokého spektra volnočasových aktivit pro děti včetně doprovodného divadelního vystoupení s návštěvností 1 900 účastníků a „Rodinný den“ s nabídkou volnočasových aktivit pro děti i rodiny s dětmi včetně doprovodných hudebních a divadelních vystoupení s návštěvností přes 2 000 účastníků. Návštěvnost nad 1 000 účastníků byla rovněž zaznamenána na Dětském dnu na Praze 2, Vltavanských čarodějnicích v areálu Vltavanů Braníku nebo na akci Dost slušnej den. Velmi velkou popularitu získal i divadelní a hudební festival ANTIDEPKA pořádaný na Praze 2. Oblíbené jsou i akce pro menší skupiny do cca 20 dětí převážně s tanečním zaměřením s přenocováním v DDM tzv. „nocovky“. V průběhu letních prázdnin 2016 byl realizován další ročník společného projektu DDM „Léto pražských dětí“ s atraktivním programem. Projekt nabízí výjezdové pobytové a putovní tábory, příměstské tábory, prázdninové kluby pro neorganizované děti a mládež, otevřené venkovní víceúčelové areály při DDM a jednorázové prázdninové akce. Nejžádanější byly týdenní výjezdové pobytové tábory, příměstské tábory a tábory pro předškoláky. V rámci tohoto projektu došlo k výraznému nárůstu o 5 558 dětí. Trvale roste i návštěvnost venkovních volnočasových areálů. Naopak výrazně klesá návštěvnost volnočasových klubů v sídlištních lokalitách. Veřejnost i školy využívají dopravní hřiště na Praze 6. Velmi oblíbené jsou i nedělní pohádky v Divadle Na Cikorce v Modřanech. Dětský dramatický soubor Ty-já-tr, provozující svou činnost v divadélku Radar, nastudoval ve školním roce 8 nových představení. Během roku se zúčastnil mnoha divadelních festivalů a přehlídek. Zvláště úspěšné byly inscenace Poručík z Inishmoru a Dokonalá svatba. Obě byly nominovány z celostátní přehlídky amatérského divadla Divadelní piknik Volyně 2016 do programu Jiráskova Hronova. V rámci nabídky aktivit pro mládež nad 15 let se pražské DDM zapojují do programu DofE - cena vévody z Edinburghu. Jedná se o mezinárodní program určený k osobnostně sociálnímu rozvoji mladých lidí. Účastníci mají zároveň možnost získat finanční podporu pro své rozvojové aktivity a stát se součástí mezinárodní komunity. DDM Praha 2 je dlouhodobým koordinátorem činnosti Pražského parlamentu dětí a mládeže.

V souvislosti s cílenou propagací nabídky se výrazně rozvíjejí především internetové stránky jednotlivých organizací v souladu s aktuálními trendy včetně společného portálu pražských DDM www.volnycaspraha.cz. V rámci celopražských propagačních akcí realizovaly pražské DDM na začátku školního roku tradiční akci Zastávka volný čas, která byla doplněna sérií lokálních akcí realizovaných během jednoho dne v různých městských částech. V rámci propagace nabídky činností se DDM opakovaně zúčastňují festivalu volnočasových aktivit na náplavce Ratolestfest.

• **Tab. č. 56: Souhrnný přehled počtu činností a účastníků v pražských DDM ve školním roce 2014/2015**

Typ činností	Počet aktivit	Počet účastníků
Pravidelná činnost	2 749	23 788
Příležitostné akce	8 204	307 400
Spontánní aktivity	2 069	142 812
Soutěže a přehlídky	983	102 245
Prázdninové akce (tábory)	461	25 104
Celkem	14 466	601 349

Zdroj: SVC MHMP

• **Tab. č. 57: Vývoj počtu účastníků v DDM zřizovaných HMP v letech 2007 – 2015**

Typ činnosti	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16
Pravidelná činnost	20 401	22 271	20 265	21 344	21 363	20 835	20 835	21 367
Příležitostná činnost	190 158	152 194	176 840	165 194	150 193	171 302	171 302	264 368
Spontánní činnost	153 935	131 930	135 426	145 001	144 173	142 422	142 422	147 739
Soutěže	32 670	68 101	52 115	76 304	93 827	94 800	94 800	96 696
Prázdninové akce	10 885	34 331	17 746	15 687	14 072	12 862	12 862	19 552
Celkem	408 049	408 827	402 392	423 530	426 827	442 221	442 221	555 712

Zdroj: SVC MHMP

Nestátní neziskové organizace

Systém volnočasových aktivit na území hl. m. Prahy významně doplňují nestátní neziskové organizace (NNO). Mezi ně spadají především spolky a obecně prospěšné společnosti. Přímo výchovně vzdělávací a rekreační činnost s dětmi a mládeží s širokým spektrem aktivit vykonávají jak jednotlivé základní články (oddíly) tradičních organizací s celostátní působností (Junák s členskou základnou v Praze nad 3 500 dětí a mládeže, Pionýr, Sdružení hasičů, Česká tábornická unie, Kondor, Mladí ochránci přírody, ČSOP, Klub českých turistů, Liga lesní moudrosti s členskou základnou 100 – 2000 dětí a mládeže v Praze), tak i menší lokální organizace s členskou základnou 20 – 100 dětí a mládeže (Chmelnický dětský klub, Turisticko tábornický oddíl Srub, Počítačový klub Kapsa, Asociace turistických oddílů mládeže, Výtvarný spolek Hruška, dětské pěvecké sbory Jiskřička, Prázata, Svítání a dalších více jak 100 organizací). V rámci nabídky otevřených aktivit nabízejí NNO jak akce pro veřejnost (výtvarné dílny, divadelní představení, karnevaly, dny dětí, prázdninové tábory, sportovně zaměřené akce a další), tak formu nízkoprahových klubů (Proxima sociale, Salesiánské středisko mládeže, Prev-centrum, YMCA, Sdružení na pomoc dětem s handicapem, Jahoda a další).

NNO jsou zakládány především za konkrétním účelem s obecně prospěšným cílem. U těchto organizací je struktura pracovníků odlišná od školských zařízení. Organizace s větší členskou základnou mají většinou centrální aparát, kde pracují placení pracovníci, ale běžnou činnost s dětmi a mládeží zajišťují dobrovolníci ve svém volném čase. U řady lokálních organizací pracují kromě dobrovolníků především externí pracovníci (např. při pořádání táborů, kurzů) za odměnu. V posledních letech dochází k výraznému úbytku „stálých“ dobrovolných pracovníků. Jakákoliv podpora těmto organizacím slouží k snížení nákladů a tím i k snížení poplatku účastníků.

NNO s velkou členskou základnou mají své vlastní vzdělávací systémy, mnohé z nich vychází z tradičních modelů a hierarchie organizace, ale uplatňují se v nich i moderní metody a formy práce s dětmi a mládeží. Řada lokálních organizací využívá pro vzdělávání nabídku akreditovaných kurzů MŠMT realizovaných DDM. V rámci spolupráce města s neziskovými organizacemi se rozvíjejí projekty zaměřené na mladou generaci nad 13 let. Jedná se o nabídku hudebních a výtvarných akcí a aktivit a akcí zaměřených na pohybové aktivity a žonglování.

Spolupráce s nestátními neziskovými organizacemi

Hl. m. Praha spolupracuje s NNO v několika rovinách. Především se jedná o komunikaci při zajištění agendy grantové podpory v rámci každoročně vypisovaných programů pro oblast volného času dětí a mládeže. K další komunikaci dochází na úrovni základních článků při pravidelných dohlídkách přímé práce v klubovnách a dalších prostorech pro činnost, na akcích a táborech. Další rovinou je monitorování aktuální situace v NNO a vývoje v souladu s aktuálními trendy v oblasti volného času dětí a mládeže. Získané informace jsou následně vyhodnocovány a využity v rámci finanční i metodické podpory města. Ze znalosti organizací a jejich potřeb s ohledem na jejich různorodé zaměření vychází i aktuální nastavení jednotlivých grantových programů.

Mezinárodní spolupráce

Neziskové organizace se sportovním, pěveckým či tanečním zaměřením se zúčastňují různých mezinárodních festivalů, přehlídek, závodů a soutěží. Další formou je pořádání táborů a zájezdů do zahraničí (putování po horských oblastech a slovenských řekách, pobyty v přímořských oblastech, lyžařské zájezdy do Rakouska a Itálie apod.). Neziskové organizace se rovněž podílejí i na zajišťování mezinárodních seminářů, přijímají zahraniční pracovníky činné v oblasti volného času dětí a mládeže a studenty v rámci krátkodobých pobytů či stáží.

Podpora talentů

Kromě aktivního využití volného času pro široké spektrum dětí a mládeže podporuje hl. m. Praha i aktivity talentovaných jedinců na výkonnostní úrovni. Práce s talentovanými dětmi a mládeží je realizována především formou cílené pravidelné činnosti v pěveckých, dramatických a tanečních souborech, v rámci hudebních a výtvarných aktivit (výuka hry na hudební nástroje, příprava k talentovým zkouškám na výtvarné školy), ve sportovních oddílech, klubech a tělovýchovných jednotách. Vyústěním uvedených aktivit je účast na soutěžích a závodech. Výsledky v jednotlivých soutěžních oblastech potvrzují trvale vysokou úroveň pražských účastníků jak v celorepublikové, tak v mezinárodní konkurenci. Mezi největší úspěchy v tanečních soutěžích lze zařadit 2. místo v kategorii choreographed Dance show Latin - velké skupiny - mládež a dospělí choreografie Explosion na Mistrovství světa - WADF v Liberci, 3. místo v kategorii plesová předtančení - mládež a dospělí choreografie Blues Shina, 1. místo v rumbě, sambě, cha-cha a jive na Mistrovství západní Evropy v Amsterdamu tanečníků z DDM Praha 2. Největším úspěchem tanečníků akrobatického rokenrolu DDM Praha 7 ve formacích je získání titulu Mistrů světa a titul Mistři Evropy. Během roku nasbíraly formace DDM mnoho medailí z dalších pohárových soutěží. Celkem obsadily 45 medailových pozic. V akrobatickém rokenrolu získali v párech žáci titul Mistrů ČR. Na celorepublikových soutěžích s mezinárodní účastí vybojovaly roztleskávačky z DDM Praha 7 jedno 1. místo, dvě 2. místa a tři 3. místa. Na Mistrovství ČR získaly jedno 2. místo a dvě 3. místa. Chlapci z florbalových kroužků vybojovali na mistrovství České republiky 2 tituly mistrů ČR v kategoriích starších žáků a dorostenců.

Organizaci krajských kol celostátních předmětových a sportovních soutěží a přehlídek každoročně vyhlašovaných MŠMT zajišťuje odbor sportu a volného času MHMP prostřednictvím jednotlivých DDM. Finanční prostředky na zabezpečení soutěží poskytuje krajům MŠMT, jejich výše však dlouhodobě nepokrývá reálné náklady organizátorů. Proto další finanční prostředky poskytuje hl. m. Praha v rámci grantové podpory v oblasti vzdělávání a sportu.

Naplnění dlouhodobého záměru

V rámci grantové politiky hl. m. Praha každoročně vyhlašuje Celoměstské programy podpory volného času dětí a mládeže a program Partnerství při akcích v oblasti volného času dětí a mládeže. Na oblast volného času dětí a mládeže bylo v roce 2016 uvolněno z rozpočtu hl. m. Prahy 35 mil. Kč. Hl. m. Praha zároveň vytváří všeobecně dostupný informační systém o nabídce volnočasových aktivit „Praha volnočasová“ a metodické vedení v rámci systému volnočasových aktivit pro děti a mládež.

II.9 Školská zařízení

Školská zařízení poskytují služby a vzdělávání, které doplňují nebo podporují vzdělávání ve školách nebo s ním přímo souvisejí, nebo zajišťují ústavní a ochrannou výchovu anebo preventivně výchovnou péči. Druhy školských zařízení: školská zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, školská poradenská zařízení, školská zařízení pro zájmové a další vzdělávání, školská účelová zařízení, výchovná a ubytovací zařízení, zařízení školního stravování a školská zařízení pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči.

II.9.1 Školská poradenská zařízení

Školská poradenská zařízení zajišťují pro děti, žáky a studenty a jejich zákonné zástupce a pro školy a školská zařízení informační, diagnostickou, poradenskou a metodickou činnost, poskytují odborné speciálně pedagogické a pedagogicko-psychologické služby, preventivně výchovnou péči a napomáhají při volbě vhodného vzdělávání dětí, žáků nebo studentů a přípravě na budoucí povolání. Školská poradenská zařízení spolupracují s orgány sociálně-právní ochrany dětí a orgány péče o mládež a rodinu, zdravotnickými zařízeními, popřípadě s dalšími orgány a institucemi. Jedná se o:

- pedagogicko-psychologické poradny
- speciálně pedagogická centra

Školní rok 2015/2016 se pro školská poradenská zařízení nesl v duchu příprav na novelu školského zákona přinášející zásadní změny v oblasti společného vzdělávání, včetně novel souvisejících podzákonných norem.

Pedagogicko-psychologické poradny

Hl. m. Praha zřizovalo ve školním roce 2015/2016 celkem 7 pedagogicko-psychologických poraden (dále jen „PPP“). Kromě toho působí na území hl. m. Prahy ještě jedna soukromá a jedna církevní pedagogicko-psychologická poradna.

PPP - služby klientům

Poradenské služby PPP jsou ve školách a školských zařízeních poskytovány dětem, žákům, studentům, jejich zákonným zástupcům, školám a školským zařízením. Činnost PPP je zakotvena ve školském zákoně a navazujících vyhláškách.

Standardními činnostmi PPP jsou:

- komplexní nebo zaměřená psychologická a speciálně pedagogická diagnostika,
- psychologická a speciálně pedagogická intervence,
- informační a metodická činnost, příprava podkladů pro vzdělávací opatření, dokumentace apod.

Odborné služby jsou poskytovány formou individuální nebo skupinové psychologické a speciálně pedagogické péče. Jedná se především o činnosti:

- diagnostika školní zralosti, práce s dětmi předškolního věku s nerovnoměrným vývojem, s obtížemi v adaptaci,
- diagnostika speciálních vzdělávacích potřeb u dětí, žáků a studentů,

- psychologická a speciálně pedagogická diagnostika jako podklad pro integraci žáků,
- kariérové poradenství pro žáky základních a středních škol,
- diagnostika sociálního klimatu třídních kolektivů,
- poradenské nebo terapeutické vedení rodin s dítětem nebo žákem,
- poradenské konzultace pedagogickým pracovníkům a zákonným zástupcům dětí a žáků,
- poskytování metodické podpory výchovným poradcům a školním metodikům prevence,
- metodická pomoc při tvorbě preventivních programů škol,
- spolupráce se školami a školskými zařízeními,
- spolupráce se školními psychology a školními speciálními pedagogy
- vypracování odborných posudků a návrhů podpůrných nebo vyrovnávacích opatření pro školy a školská zařízení, včetně posudků pro účely uzpůsobení podmínek pro konání maturitní zkoušky,
- prostřednictvím metodika prevence zajišťuje prevenci sociálně patologických jevů, realizaci preventivních opatření a koordinaci školních metodiků prevence,
- poskytuje poradenské služby žákům se zvýšeným rizikem školní neúspěšnosti aj.
- poskytuje služby při potížích výchovného charakteru, narušení osobnostního vývoje (úzkostné stavy apod.) napříč všemi věkovými kategoriemi (3 – 26 let)
- individuální terapie, logopedické a speciálně pedagogické nápravy, práce s předškoláky

PPP se věnují i dalším aktivitám, mezi které patří přednášková činnost, semináře, kurzy, programy pro děti a žáky. PPP se tak zapojují do projektů v rámci rozvojových programů.

PPP - pomoc pedagogickým pracovníkům

Pedagogicko-psychologické poradny poskytují na základě vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, v platném znění, poradenství pedagogickým pracovníkům formou různých služeb a aktivit:

- poradenské konzultace a doporučení pedagogickým pracovníkům vzdělávajícím děti a žáky, kterým je poskytována individuální nebo skupinová diagnostická a intervenční péče poradny (tzv. intervence ve škole pro žáky),
- poskytování odborných konzultací pedagogickým pracovníkům v oblasti péče o děti předškolního věku, žáky základní škol a žáky středních škol, jejichž školní vzdělávání vyžaduje zvláštní pozornost,
- poskytování odborných konzultací pedagogickým pracovníkům základních a středních škol v souvislosti s integrací žáků se zdravotním postižením a s vytvářením a naplňováním individuálních vzdělávacích plánů pro tyto žáky,
- metodická pomoc při tvorbě preventivních programů škol,
- metodické vedení práce výchovných poradců a školních metodiků prevence v základních a středních školách,
- školicí aktivity, besedy, přednášky pro výchovné poradce, školní metodiky prevence a další pedagogické pracovníky,
- na žádost pedagogických pracovníků se pracovníci PPP účastní výchovných komisí na školách, provádí různá šetření, jsou přítomni při vyučování z důvodu upřesnění diagnostiky žáků,
- podílí se na otevírání přípravných tříd i stabilizaci mikrotříd pro děti školsky oslabené,
- práci se třídami, sociometrii, depistáže dětí s SPU
- screeningová šetření na mateřských školách, účast na zápisech do základních škol

PPP - péče o nadané děti a žáky

Pedagogicko-psychologické poradny zřizované hlavním městem Prahou poskytují v rámci péče o nadané děti a žáky tyto služby:

- psychologickou a pedagogickou diagnostiku nadaných dětí a žáků,

- péči o nadané žáky s poruchami učení a poruchami chování,
- péči o nadané děti a žáky ve spádových školách pedagogicko-psychologických poraden,
- doporučení k integraci do běžných základních škol a spolupráci s těmito školami,
- konzultační činnost s rodiči před nástupem výukově úspěšných dětí do jazykových škol a víceletých gymnázií,
- odbornou pomoc při výběru škol včetně vysokoškolského studia
- metodickou pomoc při sestavování individuálního studijního plánu s ohledem na rozvoj kompetencí žáka v konkrétních oblastech,
- konzultace a spolupráce se školami, pedagogickými pracovníky a rodiči,
- pořádání seminářů a besed pro pedagogické pracovníky a rodiče nadaných dětí a žáků,
- spolupráci s MŠMT a organizacemi zabývajícími se nadanými dětmi a žáky.

Krajskou koordinátorkou péče o nadané děti a žáky je PhDr. Pavla Picková (ppickova@ppppraha.cz). Zastřešující organizace je Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 1, 2 a 4. Krajským koordinátorem péče o nadané za skupinu speciálních pedagogů je PaedDr. Šárka Kučerová ze ZŠ, Praha 2, Na Smetance 1 (poradna.smetanka@seznam.cz).

PPP - zapojení poraden do rozvojových programů

Všechny PPP zřizované HMP se ve sledovaném období zapojily do dvou rozvojových programů MŠMT: „Navýšení počtu pedagogických pracovníků ve ŠPZ“ a „Vybavení ŠPZ diagnostickými nástroji“.

Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 1, 2 a 4 se zapojila do rozvojového programu MŠMT „Na podporu školních psychologů a školních speciálních pedagogů ve školách a metodiků-specialistů ve školských poradenských zařízeních v roce 2015“ zajištěním metodiček-specialistek, které koordinovaly práci školních psychologů a školních speciálních pedagogů pražských škol zapojených do rozvojového programu.

Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 3 a 9 se zapojila v oblasti primární selektivní prevence rizikového chování do projektu TANDEM a dotačního programu Grantový program hlavního města Prahy pro oblast primární prevence ve školách a školských zařízeních na rok 2016.

Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 5 se zapojila do projektu specifické primární prevence MHMP „Zdravé město Praha 2015“ a „Zdravé město Praha 2016“, dále do programu MŠMT na podporu aktivit v oblasti primární prevence rizikového chování na rok 2016. Poskytovali metodickou podporu v rámci grantových řízení MŠMT a MHMP školám v Praze 5.

Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 7 a 8 realizovala v rámci Grantového programu HMP pro oblast primární prevence ve školách a školských zařízeních projekt „Dokáží to“, který byl určen pro rizikovou skupinu dětí ml. školního věku ze ZŠ v Praze 7 a 8, které mají potíže se zdravým sebeprosazením ve třídě, sebedůvěrou a uplatněním v dětském kolektivu v důsledku vývojové poruchy chování či na základě dalších osobnostních či somatických handicapů.

• Tab. č. 58: Počty klientů ve školním roce 2015/2016

	MŠ	ZŠ - 1. st.	ZŠ - 2. st. (vč. nižšího st. 6-8letého G a taneční konzerv.)	SŠ	konzervatoře	VOŠ	z rodin, školsky nezařazení	celkem
PPP pro Prahu 1,2 a 4	1 506	1 388	1 188	1 425	20	20	30	5 577
PPP pro Prahu 3 a 9	1 076	1 343	981	681	0	5	35	4 121
PPP pro Prahu 5	1 413	1 696	1 338	705	0	0	14	5 166
PPP pro Prahu 6	566	815	683	223	0	1	9	2 297
PPP pro Prahu 7 a 8	489	1 034	614	436	2	2	26	2 603
PPP pro Prahu 10	1 252	1 131	594	369	0	0	11	3 357
PPP pro Prahu 11 a 12	582	778	580	100	0	1	22	2 063
Celkem	6 884	8 185	5 978	3 939	22	29	147	25 184

Zdroj: MŠMT: Statistické výkazy 2015/2016

Speciálně pedagogická centra (SPC)

Ve školním roce 2015/2016 fungovalo na území hl. m. Prahy 14 SPC zřizovaných hl. m. Prahou, dvě SPC zřizovaná MŠMT, jedno SPC zřizovaná MČ a tři soukromá SPC.

SPC - poskytované služby

Speciálně pedagogické centrum poskytuje poradenské služby při výchově a vzdělávání žáků se zdravotním postižením, dětí s hlubokým mentálním postižením, v odůvodněných případech také při výchově a vzdělávání žáků se zdravotním znevýhodněním. V příloze č. 2 vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, v platném znění, jsou vymezeny standardní činnosti center – společné a speciální (centrum poskytuje služby žákům s vadami řeči, se zrakovým, sluchovým, tělesným, mentálním postižením, poruchami autistického spektra, žákům hluchoslepým a žákům s více vadami, jejich zákonným zástupcům, školám a školským zařízením vzdělávajícím tyto žáky).

II.9.2 Školská výchovná a ubytovací zařízení

Školská výchovná a ubytovací zařízení zajišťují dětem, žákům a studentům podle účelu, k němuž byla zřízena, vzdělávání, sportovní a zájmové činnosti v době mimo vyučování, celodenní výchovu, ubytování a stravování, popřípadě zotavovací pobyty dětí a žáků ve zdravotně příznivém prostředí bez přerušení vzdělávání. Školská výchovná a ubytovací zařízení mohou provozovat svou činnost i ve dnech pracovního volna nebo v období školních prázdnin.

Domovy mládeže

Domov mládeže poskytuje žákům středních škol a studentům vyšších odborných škol ubytování, výchovně vzdělávací činnost navazující na výchovně vzdělávací činnost středních a vyšších odborných škol, zajišťuje jim stravování a vede je k plnohodnotnému využívání volného času formou zájmových aktivit.

Na území hlavního města Prahy fungovalo ve školním roce 2015/2016 dvacet dva domovů mládeže. Jejich celková kapacita činila 2 397 lůžek, využívaná kapacita byla 2 198 osob. Naplněnost činila téměř 92 %. Z toho 16 domovů mládeže zřizuje Hlavní město Praha, z nichž 12 domovů mládeže je součástí středních škol a 4 domovy mládeže poskytovaly ubytování jako samostatné právní subjekty.

Internáty

Internát poskytuje dětem a žákům škol samostatně zřízených pro děti a žáky se zdravotním postižením a dětem přípravného stupně základní školy ubytování a výchovně vzdělávací činnost navazující na výchovně vzdělávací činnost těchto škol a školských zařízení a zajišťuje těmto dětem a žákům školní stravování. Ve školním roce 2015/2016 bylo v rejstříku škol a školských zařízení zapsáno v hlavním městě Praze 13 internátů, z nichž hlavní město Praha zřizovalo 8 internátů a ubytování poskytovalo 6 internátů s cílovou kapacitou 283 lůžek. Skutečná obsazenost lůžek činila 206 lůžek. Ubytování žákům a studentům škol a školských zařízení poskytly ještě 3 internáty zřizované MŠMT a 2 internáty zřizované církví. Celková kapacita lůžek u 13 internátů hlavního města Prahy činila 517 lůžek a využívaná kapacita byla 363 osob. Ve školním roce 2015/2016 nepokračoval trend poklesu zájmu o ubytování v internátech a naplněnost dosahovala přibližné hodnoty 70%.

• Tab. č. 59: Školská výchovná a ubytovací zařízení (všichni zřizovatelé)

typy školských výchovných a ubytovacích zařízení	počet	lůžková kapacita	počet ubytovaných celkem	Počet nevybavených žádostí o umístění	naplněnost v %
Domovy mládeže	22	2 357	2 198	144	92
Internát	13	517	363	0	70

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2015/2016 – výkonové ukazatele

Naplněnost domovů mládeže je na rozdíl od internátů značně vysoká a činila 92,0 %. Domov mládeže a školní jídelna, Praha 6 - Dejvice, Studentská 10 a Domov mládeže a školní jídelna, Praha 9, Lovosická 42 zajišťují provoz o zimních, jarních i hlavních prázdninách.

II.9.3 Zařízení školního stravování

Školský zákon stanoví právnickým osobám vykonávajícím činnost školy nebo školského zařízení povinnost zajistit školní stravování všem dětem mateřských škol, žákům základních škol a nezletilým žákům středních škol po dobu jejich pobytu ve škole nebo školském zařízení.

Školní stravování na území hl. m. Prahy bylo ve školním roce 2015/2016 zabezpečováno školními jídelnami zřizovanými nejen hl. m. Prahou, ale i jednotlivými MČ hl. m. Prahy, dále soukromými zřizovateli a církvemi. Hl. m. Praha zřizuje jídelny při školách, pouze jedna je zřízena jako samostatný právní subjekt.

Zařízení školního stravování mohou kromě školního stravování zajišťovat závodní stravování pro zaměstnance škol a školských zařízení a za úplatu stravovací služby i pro další osoby.

Školní stravování je financováno ze tří zdrojů. Potraviny včetně DPH hradí strávníci, mzdové náklady jsou hrazeny ze státních prostředků a náklady věcné režie z prostředků zřizovatele.

K 30. 9. 2015 zabezpečovalo školní stravování v hl. m. Praze 679 zařízení školního stravování. Z toho bylo 158 školních jídelen – výdejen a 8 vývařoven – kuchyní bez jídelny. Největší počet představovaly jídelny – 490, tj. zařízení, která mají jak kuchyň, tak jídelnu. K pravidelnému stravování bylo zapsáno 235 552 strávníků, z toho 200 196 dětí, žáků a studentů a 35 356 ostatních pravidelně stravovaných, stravování je zajištěno i pro 23 806 zaměstnanců škol a školských zařízení. Školní stravování zajišťovalo na území hl. m. Prahy 3 912 fyzických osob (z toho 650 vedoucích školních jídelen a 1 665 kuchařů), v přepočtu na plně zaměstnané to bylo 3 476 zaměstnance. Zdroj dat: Statistická ročenka MŠMT 2015/2016 (J1.1, J1.2.1 a J1.6).

Zkvalitňování školního stravování

Kvalitnější stravování dětí ve školních jídelnách je jednou z dlouhodobých priorit HMP. Proto již v roce 2015 byl iniciován vznik pozice na SML MHMP – metodika školního stravování, který má na starost aktivity vedoucí ke zlepšení dosavadní situace.

V HMP byla již delší dobu vnímána absence odborných a aktuálních informací v oblasti školního stravování v souvislosti s implementací dietního stravování. Hlavní snahou HMP je zjistit potřeby a problémy, které trápí pracovníky ve školních jídelnách, a dle toho stanovit metodickou podporu. Školní stravování pomáhá formovat stravovací návyky žáků a studentů, a proto je důležité této problematice věnovat zvýšenou pozornost.

V rámci odborných seminářů pro pracovníky školních jídelen bylo uskutečněno dotazníkové šetření, které proběhlo mezi řediteli škol a školských zařízení. Po jeho vyhodnocení bude stanoven další směr působení. Doposud semináře poukázaly na to, že je nutné podporovat nejen komunikaci mezi zařízeními školního stravování navzájem, ale také komunikaci a šíření dobré praxe mezi jednotlivými řediteli a zřizovateli.

Samostatné dotazníkové sondy na vybraných školách organizovala již v roce 2014 Asociace zřizovatelů školních jídelen. Výsledky tohoto průzkumu poukazují na to, že pro mnohé děti je školní stravování jedinou formou teplého jídla za celý den a odkrývají nevyhovující stravovací návyky v rodinách.

Aktivity HMP ocenila i předsedkyně Asociace zřizovatelů školních jídelen Kateřina Cajthamlová.

V rámci školního stravování dochází k upevňování důležitých vzorců chování, které se týkají nejenom výživových zvyklostí a chuťových preferencí, ale celkového životního stylu, který si pak strávníci odnášejí do života.

Zařízení školního stravování v hl. m. Praze podle zřizovatele podle stavu k 30. 9. 2015		
Zřizovatel	Zařízení školního stravování	Strávníků
MČ	418	149 183
HMP	69	26 524
soukromník	112	56 542
církev	13	2 402
CELKEM	612	234 651

Poznámka:

- pod zařízení školního stravování jsou zahrnuty školní jídelny (šj), šj - výdejny a šj - vývařovny (v rámci školních zařízení a také samostatné)

- uvedeny počty zapsaných stravovaných. Za zapsaného stravovaného se považuje ten, kdo je přihlášen ve vykazujícím zařízení k pravidelnému odběru alespoň jednoho hlavního nebo doplňkového jídla. Nepatří sem jednorázová stravování ani účastníci mimořádných akcí.

DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ REALIZOVANÉ SML MHMP

V průběhu měsíců leden – únor 2016 bylo realizováno 9 seminářů pro vedoucí školních jídelen jednotlivých městských částí pro celkový počet 590 osob.

Dotazníkového šetření se do konce června 2016 zúčastnilo 223 zařízení školního stravování.

II.9.4 Školská účelová zařízení

Školská účelová zařízení podle účelu, k němuž byla zřízena, napomáhají školám a školským zařízením při jejich činnosti, zajišťují materiálně technické služby, poradenské, informační nebo ekonomicko-administrativní služby, poskytují odborné, studijně pracovní, knihovnické a informační služby pro žáky, studenty, popřípadě zaměstnance, zajišťují praktické vyučování a výchovu mimo vyučování nebo vytvářejí podmínky pro praktické vyučování žáků a jejich zájmovou činnost.

Školní knihovna

Školní knihovna poskytuje odborné, studijně pracovní, knihovnické a informační služby pro děti, žáky, studenty, popřípadě pedagogické pracovníky škol a školských zařízení. V hl. m. Praze bylo ve školním roce 2015/2016 celkem 333 školních knihoven, které evidovaly 404 708 výpůjček. Knihoven využilo 127 962 uživatelů. Celkem knihovna obsahovaly 1 763 067 knihovních jednotek – z toho bylo evidováno 1 584 036 knih. Zdroj dat: Statistická ročenka MŠMT 2015/2016.

II.9.5 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání

Školská zařízení pro zájmové vzdělávání zajišťují podle účelu, k němuž byla zřízena, výchovné, vzdělávací, zájmové, popřípadě tematické rekreační akce, zajišťují osvětovou činnost pro žáky, studenty a pedagogické pracovníky, popřípadě i další osoby. Kromě zájmových zařízení uvedených v kapitole II.8 poskytují zájmové vzdělávání žákům školní družiny a školní kluby.

Školní družiny

Školní družiny poskytují zájmové vzdělávání žákům prvního stupně základní školy. K pravidelné denní docházce mohou být přijati i žáci druhého stupně základní školy, žáci nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia nebo odpovídajících ročníků osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře, pokud nejsou přijati k činnosti školního klubu.

Školní kluby

Školní kluby poskytují zájmové vzdělávání žákům druhého stupně základní školy, žákům nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia nebo odpovídajících ročníků osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře. Účastníkem může být i žák prvního stupně základní školy, který není přijat k pravidelné denní docházce do školní družiny.

• Tab. č. 60: Školní družiny a školní kluby – počet zapsaných účastníků

zřizovatel	školní družiny - počty			školní kluby - počty	
	družin	oddělení	zapsaných účastníků	klubů	zapsaných účastníků
Obec	192	1 412	39 154	54	3 358
Kraj	28	92	1 080	6	301
Soukromý	25	68	1 676	4	349
Církev	9	32	712	6	1 003
MŠMT	2	4	43	1	9
celkem	256	1 608	42 665	71	5 020

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2015/2016 – výkonové ukazatele

O umístění dětí v družině, popř. ve školním klubu, je velký zájem. Školní družiny mají velmi dobrou úroveň. Důvodem je snaha škol a jejich zřizovatelů zajistit volnočasové aktivity dětí v době mimo vyučování v rámci primární prevence rizikového chování. Ve většině škol se proto podobně jako v minulých letech realizovala řada aktivit pro žáky.

II.9.6 Zařízení ústavní a ochranné výchovy

HL. m. Praha zřizuje na svém území dva dětské domovy (dále jen „DD“), které zajišťují dětem, zpravidla ve věku od tří do osmnácti let, náhradní výchovnou péči na základě rozhodnutí soudu o ústavní výchově nebo o předběžném opatření. Dětské domovy poskytují po dohodě plné přímé zaopatření také zletilým osobám až do 26 let věku, pokud studují. Pečují o děti a mládež s nařízenou ústavní výchovou, které nemají závažné poruchy chování. Plní úkoly výchovné, vzdělávací a sociální.

• Tab. č. 61: Zařízení ústavní a ochranné výchovy

zařízení ústavní a ochranné výchovy	počet	lůžková kapacita	počet klientů	naplněnost v %
Dětský domov	3	141	125	88,7
Diagnostický ústav	4	186	177	95,2
Dětský domov se školou	1	30	17	56,7
Výchovný ústav	1	40	19	47,5
Celkem	9	397	368	72,0

Zdroj: MŠMT, Statistická ročenka školství 2015/2016 – výkonové ukazatele

Ve školním roce 2015/2016 fungovaly v hl. m. Praze 3 dětské domovy, 4 diagnostické ústavy, dětský domov se školou a 1 výchovný ústav s celkovým počtem 368 klientů. Hl. m. Praha zřizovalo 2 dětské domovy, 1 dětský domov měl soukromého zřizovatele, ostatní zařízení jsou zřizována MŠMT. Lůžková kapacita všech zařízení ústavní a ochranné výchovy činila celkem 397 lůžek. Naplněnost kapacit byla ke dni 31. 10. 2015 – 72,0 %.

HMP je zřizovatelem dvou dětských domovů, a to Dětského domova a Školní jídelny, Praha 9 – Dolní Počernice, Národních hrdinů 1, a Dětského domova a Školní jídelny, Praha 9 – Klánovice, Smržovská 77.

- *V dětském domově v Dolních Počernicích (včetně 4 bytů v běžné občanské zástavbě) bylo k 31. 10. 2015 umístěno 62 dětí, se kterými pracovalo 39 vychovatelů a 1 sociální pracovník. Dětský domov v Dolních Počernicích dlouhodobě realizuje program „Lépe připraven do života“, který má za úkol doplňovat kompetence dětí v úspěšnosti uplatnění na trhu práce, schopnosti udržet si bydlení nebo hospodařit s penězi. Dlouhodobě je spolupořadatelem sportovní akce Dětský domov Cup - soutěž o nejvšestrannější sportovní dětský domov v ČR, kdy se děti účastní soutěží v přehazované, fotbale, stolním tenisu, pétangue, běhu atd. 3. místo získaly děti z DD v uvedené soutěži, další 3. místo v krajském kole Sportovních her – olympiády DD. Pro děti byly zorganizovány pobyty na horách i výjezdy k moři (Chorvatsko).*
- *V dětském domově v Klánovicích k 31. 10. 2015 umístěno 47 dětí, o které pečovalo 23 vychovatelů, 2 asistenti pedagoga, 6 speciálních pedagogů, psycholog a sociální pracovník. Dětský domov se zapojil do celostátní soutěže DD Dětský domov Cup. Pro děti pořádal zájezdy do zahraničí (Slovinsko), uspořádal rekreace rodinných skupin v Krkonoších a Jeseníkách. Prostřednictvím Nadačního fondu Harmonie se zapojil do mezinárodního hudebního festivalu El Sisterma, díky kterému je umožněno také 5 dětem hrát v dětském orchestru společně se žáky ZŠ Klánovice a ZŠ Kořenského v dětském orchestru. DD zajišťuje dětem psychoterapii, zajišťuje pro děti hodiny doučování.*

V rámci volnočasových aktivit děti z DD navštěvují různé kroužky, převážně mimo zařízení, jedná se např. o kroužky florbalu, stolního tenisu, kroužky taneční, výtvarné a hudební.

II.10 Pracovníci ve školství, další vzdělávání pedagogických pracovníků

Pedagogickými pracovníky jsou v souladu se zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, v platném znění, učitelé, vychovatelé, speciální pedagogové, psychologové, pedagogové volného času, asistenti pedagoga, trenéři a vedoucí pedagogičtí pracovníci. Na nich je závislá kvalita výchovně vzdělávacího procesu.

Na rozdíl od výkonových ukazatelů, kterými jsou např. počty žáků sledované za školní rok, se sledují počty zaměstnanců a jejich mzdy, popř. platy za kalendářní rok, tj. pro účely této výroční zprávy za rok 2015. Statistické výkazy za rok 2016 nejsou do doby vydání této výroční zprávy zpracovány do statistických ročenek.

II.10.1 Počty pracovníků

V roce 2015 pracovalo na území hl. m. Prahy ve školách všech zřizovatelů 21 316,2 zaměstnanců v přepočteném počtu, což je téměř stejný počet jako v roce 2014. Zásadní je však úbytek přepočtených zaměstnanců u středního vzdělávání a naopak postupný nárůst předškolního a základního vzdělávání. Vývoj počtu zaměstnanců v hl. m. Praze v některých druzích škol za všechny zřizovatele podává následující tabulka.

• Tab. č. 62: Vývoj počtu zaměstnanců ve školách všech zřizovatelů na území hl. m. Prahy v letech 2009 – 2015

	průměrný evidenční počet zaměstnanců přepočtený						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
MŠ	3 466,0	3 691,9	3 898,0	4 057,7	4 267,6	4 549,0	4 724,3
ZŠ	7 258,2	7 289,5	7 294,0	7 425,6	7 653,6	7 953,6	8 356,2
SŠ a konzervatoře	7 602,4	7 520,1	7 729,4	7 573,1	7 438,4	7 393,2	6 830,5
VOŠ	491,1	458,1	470,0	458,5	442,1	422,1	4 10,4
ZUŠ	927,5	920,9	918,1	935,9	943,4	958,7	960,4
JŠ s PSJZ	70,9	57,4	52,5	49,8	39,5	38,1	34,4

Zdroj: MŠMT, Statistické ročenky školství 2009 – 2015 (zaměstnanci a mzdové prostředky)

II.10.2 Věková struktura pedagogických pracovníků

Věková struktura pedagogických pracovníků škol zřizovaných krajem nebo obcí

Údaje o věkovém složení pedagogů nejsou podle jednotlivých škol a školských zařízení k dispozici. Lze však konstatovat, že ve vztahu k průměrnému věku pedagogických sborů je nutné stále více motivovat mladé pedagogy a absolventy pedagogických škol k výkonu učitelského povolání. Výdělečná úroveň zejména začínajících pedagogů je, i přes různá avizovaná navyšování, příliš nízká ve srovnání s ostatními odvětvími. Absolventi pedagogických fakult mají velmi dobré komunikační schopnosti, řadu vědomostí a dovedností, s nimiž se s úspěchem uplatňují v jiných povoláních. Někteří z nich vůbec do školství nenastoupí, někteří školství velmi brzy opouštějí. Silný nedostatek mladých učitelů se projevuje především v technických oborech, obzvláště na pozicích učitelů odborného výcviku.

Jedním z podpůrných nástrojů záměru zvýšení kvality výuky na školách zřizovaných hl. m. Prahou je mimo standardní nástroje podpory (například finanční podpora v případě DVPP) i zajištění dostupného bydlení pro mimopražské učitele, resp. motivace pražských učitelů působit i nadále v oboru. Ve školách zřizovaných hl. m. Prahou pracuje přibližně 10,5 tis. pedagogů. Pro zvýšení prestiže učitelského povolání Rada HMP svým usnesením č. 1924 ze dne 22. 10. 2013 zvýšila kvótu pro počet bytů určených pedagogům působícím ve školách zřízených HMP o 200 bytů. Do podzimu roku 2015 bylo žadatelům o byt z kvóty profese „učitel“ přiděleno 86 bytů.

Podpora pedagogických pracovníků ze strany HMP byla rovněž v podobě finanční, kdy v každém kalendářním roce jsou školám převáděny vypláceny finanční prostředky z rozpočtu HMP určené k posílení mzdových prostředků.

II.10.3 Kvalifikace pedagogických pracovníků

Kvalifikace pedagogických pracovníků škol zřizovaných krajem nebo obcí

Ředitelé pražských škol a školských zařízení věnují trvalou péči zvyšování kvalifikace pedagogických pracovníků. Větší prostor pro jejich vzdělávání přinesl zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, v platném znění, a vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, v platném znění. Údaje o kvalifikovanosti pedagogických pracovníků nejsou statisticky podchycena, data jsou čerpána z údajů v jednotlivých výročních zprávách škol.

Kvalifikovanost pedagogických sborů ve všech druzích a typech škol se v průběhu roku 2016 zvyšovala díky důslednému uplatňování zákona o pedagogických pracovnících. Počínaje 1. lednem 2015 by měly školy zaměstnávat výhradně plně kvalifikované pedagogy. Pouze ve výjimečných, a v zákoně vyjmenovaných, případech mohou školy zaměstnávat pedagogy bez příslušné kvalifikace. Stále v průběhu roku 2016 dokončovalo významné procento zaměstnanců škol své vzdělání na pedagogických vysokých školách. Zároveň je předpokladem, že v nejbližších letech budou pedagogické sbory tvořeny výhradně kvalifikovanými pedagogickými pracovníky. Ti, kteří mají zájem dále vykonávat povolání pedagoga, si v současné době doplňují své vzdělání na příslušných vysokých školách a univerzitách.

V absolutních hodnotách školy vykazují nejvyšší kvalifikovanost u ZUŠ, VOŠ. Střední školy jsou brány jako celek, tj. včetně gymnázií, středních odborných škol a středních odborných učilišť. Školy v průměru vykazují více jak 92 % kvalifikovaných pedagogů.

Kvalifikace pedagogických pracovníků soukromých a církevních škol

Kvalifikovanost na soukromých a církevních školách se rovněž postupně zlepšuje. Pro tyto školy platí stejné podmínky, jako jsou uvedeny výše v případě škol veřejných. Nejvyšší kvalifikovanost vykazují VOŠ. Vysokou kvalifikovanost vykazují učitelé na soukromých základních školách.

II.10.4 Odměňování

Pedagogičtí pracovníci škol a školských zařízení zřizovaných hl. m. Prahou a MČ hl. m. Prahy jsou odměňováni podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, v platném znění (hlava III. Plat). Jejich platový tarif je pevně stanoven a jednotlivé složky platu, kterých mohou dosáhnout, jsou také vymezené. Mzdy pedagogických pracovníků soukromých a církevních škol byly postaveny stejně jako mzdy dalších zaměstnanců v podnikatelské sféře na smluvním základu. Většina církevních škol místo smluvních mezd přebírala principy odměňování zaměstnanců, kterým přísluší za vykonanou práci plat.

- **Tab. č. 63: Porovnání průměrných platů pedagogických pracovníků v HMP s průměrnými platy pedagogických pracovníků v ČR**
(zřizovatel MŠMT, obec, kraj), s průměrnou mzdou v ČR a průměrnou mzdou v ČR v nepodnikatelské sféře v KČ

rok	průměrná měsíční mzda/plat				podíl průměrného měsíčního platu pedagogů v hl. m. Praze (%)		
	pedagogů v hl. m. Praze	pedagogů v ČR	zaměstnance v ČR	zaměstnance v nepodnikové sféře v ČR	k platu pedagogů v ČR	ke mzdě v ČR	k platu v nepodnikové sféře v ČR
2006	22 462	21 975	20 844	20 975	102,2	107,8	107,1
2007	23 926	23 170	22 382	22 387	103,3	106,9	106,9
2008	24 498	23 899	24 282	23 337	102,5	100,9	105,0
2009	25 869	25 175	23 598	24 433	102,8	109,6	105,9
2010	25 052	24 350	23 951	24 289	102,9	104,6	103,1
2011	26 328	25 202	24 319	24 287	104,5	108,3	108,4
2012	26 950	26 038	25 101	25 018	103,5	107,4	107,7
2013	26 963	26 169	25 128	25 251	103,0	107,3	106,8
2014	27 169	26 583	25 686	25 863	102,2	106,9	106,2
2015	28 073	27 182	26 467	26 807	103,3	106,1	104,7

Zdroj: MŠMT, statistické ročenky 2006 – 2015 – zaměstnanci a mzdové prostředky (tab. A4.2)

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/statistika-skolstvi/statisticka-rocenka-skolstvi-zamestnanci-a-mzdove-prostredky-6>

Průměrný plat pedagogických pracovníků hl. m. Prahy převyšoval v r. 2015 průměrnou mzdu v ČR o 6,7 % a průměrný plat pedagogických pracovníků v ČR o 5,6 %. Mezi lety 2009 a 2010 došlo k propadu průměrných mezd (platů) o přibližně 820 Kč. Od roku 2010 průměrné platy (mzdy) pedagogů opět mírně rostou.

- **Tab. č. 64: Porovnání průměrného měsíčního platu učitelů ZŠ a SŠ**
(zřizovatel MŠMT, obec, kraj) v HMP s Ø měsíční mzdou zaměstnanců za všechna odvětví v HMP v KČ

rok	průměrný měsíční plat/mzda			podíl průměrného měsíčního platu v %	
	učitele ZŠ*	učitele SŠ*	zaměstnance	učitele ZŠ* /zaměstnance	učitele SŠ* /zaměstnance
2006	22 847	25 179	26 160	87,3	96,3
2007	24 135	27 263	27 803	86,8	98,1
2008	24 871	27 805	30 496	81,6	91,2
2009	26 434	29 415	29 726	88,9	99,0
2010	25 357	28 668	29 744	85,3	96,4
2011	27 130	29 396	31 109	87,2	94,5
2012	26 780	29 800	32 621	82,1	91,4
2013	27 113	29 824	32 879	82,5	90,7
2014	28 057	30 176	33 347	84,1	90,5
2015	29 023	30 880	33 852	85,7	91,2

* Údaje za ZŠ a SŠ jsou uváděny bez škol samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením, do SŠ jsou zahrnuty také konzervatoře. Zdroj: Statistické ročenky školství 2006 – 2015 – zaměstnanci a mzdové prostředky (tab. A4.3)

• Tab. č. 65: Porovnání průměrného měsíčního platu učitelů ZŠ a SŠ (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) na území HMP a ČR v Kč

rok	průměrný měsíční plat učitelů základních škol			průměrný měsíční plat učitelů středních škol		
	Praha	ČR	podíl v %	Praha	ČR	podíl v %
2006	22 847	22 943	99,6	25 179	24 384	103,3
2007	24 135	24 151	99,9	27 263	25 970	105,0
2008	24 871	25 038	99,3	27 805	26 717	104,1
2009	26 434	26 611	99,3	29 415	28 021	105,0
2010	25 357	25 598	99,0	28 668	27 289	105,0
2011	27 130	26 851	101,0	29 396	28 047	104,8
2012	26 780	27 161	98,6	29 800	28 096	106,1
2013	27 133	27 477	98,7	29 824	28 288	105,4
2014	28 057	28 027	100,1	30 176	28 890	104,4
2015	29 023	28 894	100,4	30 880	29 681	104,0

Zdroj: Statistické ročenky školství 2006 – 2015 – zaměstnanci a mzdové prostředky (tab. A4.3)

Platy učitelů základních škol v hl. m. Praze mírně zaostávaly za platy učitelů v ČR. V roce 2011 poprvé převýšily o 1 procento platy učitelů za ČR, v roce 2012 se však dostaly na nižší úroveň. Situace se mírně zlepšovala v souvislosti s kroky státu na podporu pedagogických pracovníků. Platy učitelů středních škol v hl. m. Praze v porovnání s platy učitelů za celou ČR jsou naopak vyšší, v roce 2015 dosáhly nejvyšší úrovně od sledovaného roku 2006.

Indexy růstu průměrných měsíčních platů učitelů škol na území hl. m. Prahy a na území celé ČR (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) se od sebe příliš nelišily. V roce 2008 vzrostly platy podstatně méně než v předchozích letech, v Praze byl index ještě nižší než v celé ČR. V roce 2009 došlo opět k meziročnímu nárůstu o cca 3 %. V roce 2010 došlo k poklesu nominálních platů učitelů jak v hl. m. Praze, tak v celé ČR, průměrný měsíční plat poklesl o cca 1 000 Kč. V roce 2011 došlo sice opět k navýšení oproti roku 2010, ale průměrné platy nedosáhly výše z roku 2009. Od roku 2013 se platy postupně zvyšují.

• Tab. č. 66: Vývoj průměrného měsíčního platu učitelů v HMP a v ČR (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) v Kč

rok	platy učitelů		roky	meziroční nárůst		roky	index růstu v %	
	Praha	ČR		Praha	ČR		Praha	ČR
2006	22 671	22 582	x	x	x	x	x	x
2007	23 889	23 791	2007-2006	1 218	1 209	2007/2006	105,4	105,4
2008	24 336	24 553	2008-2007	447	762	2008/2007	101,9	103,2
2009	25 564	25 891	2009-2008	1 228	1 338	2009/2008	105,0	105,4
2010	24 499	24 954	2010-2009	- 1 065	- 937	2010/2009	95,8	96,4
2011	25 504	25 847	2011-2010	1 005	893	2011/2010	104,1	103,6
2012	26 096	26 491	2012-2011	592	644	2012/2011	102,3	102,5
2013	26 419	26 688	2013-2012	323	197	2013/2012	101,2	100,7
2014	26 849	27 146	2014-2013	431	458	2014/2013	101,6	101,7
2015	27 661	27 840	2015-2014	811	694	2015/2014	103,0	102,6

Zdroj: Statistické ročenky 2006 – 2015 – zaměstnanci a mzdové prostředky <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/statistika-skolstvi/statisticka-rocenka-skolstvi-zamestnanci-a-mzdove-prostredky-4> (kap B., tab. B.3.4)

II.10.5 Další vzdělávání pedagogických pracovníků

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) je chápáno jako celoživotní proces týkající se všech pedagogických pracovníků školy. Probíhá formou studia, samostudia, účasti na seminářích, kurzech, přednáškách, workshopech atd. Vedení jednotlivých škol klade důraz na profesní růst svých zaměstnanců, tj. na oblast dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Pedagogové si také studiem na vysokých školách rozšiřují aprobace, pokračují v doktorandském studiu, případně získávají pedagogickou kvalifikaci.

Ve školním roce 2015/2016 bylo DVPP realizováno s následujícím zaměřením:

a) studium ke splnění kvalifikačních předpokladů

V souvislosti s platnými ustanoveními vztahujícími se ke kvalifikaci pedagogických pracovníků vyplývajících ze zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, probíhaly ve školním roce stále ve vysoké míře studia v oblasti pedagogických a speciálně pedagogických věd. Od 1. ledna 2015 mohou na školách působit výhradně kvalifikovaní pedagogové, pouze ve výjimečných a odůvodněných případech může místo pedagoga zaujímat nekvalifikovaný učitel. Školy, které zaměstnávaly ve školním roce 2015/2016 učitele bez příslušné kvalifikace, povětšinou umožnily získání kvalifikace studiem na příslušných vysokých školách a univerzitách.

Studia dále probíhala v oblastech:

- studium pro ředitele škol a školských zařízení,
- studium k rozšíření odborné kvalifikace, nejvíce způsobilost vyučovat další předměty, především cizí jazyky.

b) studium ke splnění dalších kvalifikačních předpokladů, zejména studium pro vedoucí pedagogické pracovníky, pro výchovné poradce a k výkonu specializovaných činností – hlavně prevenci rizikového chování

c) studium k prohlubování odborné kvalifikace v rámci průběžného vzdělávání formou kurzů a seminářů, zaměřených především na jednotlivé vyučovací předměty, autoevaluaci, nové formy a metody výuky, prevenci syndromu vyhoření, cizí jazyky, ale také na legislativu BOZP a hospodaření školy. Mnoho kurzů a seminářů bylo zaměřeno na ICT s cílem zvýšit informační gramotnost.

Vzdělávací akce pro další vzdělávání pedagogických pracovníků realizují kromě vysokých škol různé vzdělávací instituce, např. NIDV, NÚV, ČMOS pracovníků školství, AV ČR, Goethe Institut aj. Vzdělávání pedagogických pracovníků pražských škol a školských zařízení zajišťuje také MHMP, např. formou grantů nebo projektů financovaných z ESF. Další semináře a školení byly zaměřeny na oblast školské legislativy, školení k zajištění maturitní zkoušky realizuje CERMAT. Ze soukromých institucí jsou to především Descartes, INFOA International, s.r.o., Brother Consulting s.r.o. apod. Vzdělávání pedagogů svých škol podporují také jednotlivé MČ.

Ve školním roce 2015/2016 bylo DVPP realizováno především formou kurzů, seminářů, školení a konferencí.

a) **Semináře** - pedagogičtí pracovníci se ve školním roce 2015/2016 účastnili především seminářů zaměřených na nové metody a formy výuky, jazykové vzdělání, oborové didaktiky, pedagogicko-psychologickou problematiku (komunikace, nové formy a metody výuky, ekologie ve škole, motivace, prevence syndromu vyhoření apod.), sociálně - patologické jevy, bezpečnost práce atd.

b) **Kurzy** - v rámci kurzů pedagogičtí pracovníci rozšiřovali své vědomosti a dovednosti především v oblasti jednotlivých vyučovacích předmětů, autoevaluaci, moderní dějiny, jazykové kurzy apod.

- c) **Školský management** – ředitelé a vedoucí pracovníci se účastnili školení ke státním maturitám, výkladů školského zákona a dalšího vzdělávání z oblasti školské legislativy a prohlubovali své dovednosti v oblasti andragogiky, personálního řízení a koučování.
- d) **Doplňkové pedagogické studium** – vzdělávání bylo zaměřeno především na výchovné poradenství, prevenci sociálně - patologických jevů, speciální pedagogiku a další součásti pedagogických disciplín.
- e) **Rozšiřování aprobace** – jednou z důležitých součástí odborného rozvoje je pro pedagogické pracovníky mimo jiné rozšiřování aprobace. Ve školním roce 2014/2015 si učitelé rozšiřovali aprobaci v oblasti jazykového vzdělání (španělský jazyk, anglický jazyk, francouzský jazyk, německý jazyk), společenských věd (pedagogika, psychologie, sociální pedagogika, etopedie, etika) a výchovného poradenství.
- f) **Jiné** – pedagogičtí pracovníci se také účastnili zahraničních stáží, konferencí (všeobecná příprava učitelů, profesní rozvoj učitelů, nové přístupy a metody ve vyučování), výjezdních zasedání (ředitelů, vyučujících předmětů), sympozií a školení (práce s elektronickou třídní knihou), letní školy pro učitele.

Příklady realizovaných akcí ve školním roce 2015/2016

- *Gymnázium Milady Horákové, Praha 4, Na Planině 1393/13 – kurzy jazykového vzdělávání – Francouzský institut, výchovné poradenství – PPP Praha,*
- *Gymnázium, Praha 4, Písnická 760 – semináře – Nová maturita - NIDV, Dotační programy Erasmus+ - MHMP, Dům zahraničních služeb,*
- *Střední škola gastronomická a hotelová s.r.o, Praha 4, Vrbova 1233/34 - maturitní zkoušky, finance, ekonomika, cizí jazyky,*
- *Gymnázium a Hudební škola hlavního města Prahy, základní umělecká škola, Praha 3, Komenského náměstí 400/9 - Principy nezraňující komunikace ve škole, Komunikačně náročné situace ve škole,*
- *Gymnázium, Praha 9, Špitálská 2 – metodické oborové semináře, kurzy primární prevence, exkurze, konference (AJŠ, Nadace Depositum Bonum,...),*
- *Gymnázium, Praha 6, Nad Alejí 1952 - přednáška a celodenní kurz – Šikana, semináře (Chemie kolem nás, program Geogebra), exkurze (CERN),*
- *Střední zdravotnická škola, Praha 10, Ruská 91 – semináře (např. Šikana a kyberšikana, Kooperativní učení, ...) kurzy (např. První pomoc neodkladná resuscitace) vzdělávací programy, odborné konference (např. Moderní trendy v pediatrickém ošetřovatelství,...) atd.,*
- *VOŠ a Střední škola zdravotnická, Praha 4, 5. Května – semináře, konference např. Konflikt a já, TANR, Bezpečná výživa, Analýza potravin a přírodních produktů, Celostátní konference NT Nutričních terapeutů etabolický syndrom, Dětský detox – péče o závislé děti, Celostátní setkání celiaků, zdravá školní jídelna atd.,*
- *Střední průmyslová škola elektrotechnická, Praha 10, V Úžlabině 320 – semináře, konference, exkurze, školení – Národní identity ve škole, IT Essentials, Konference eTwinning Bratislava, Efektivní vedení porad, Bezpečná škola 2016, Brána informatikům otevřená II,*
- *Vyšší odborná škola informačních služeb, Praha 4, Pacovská 4/350 – semináře (mobility, Erasmus projekty, knihovnické trendy v RDA, atd.) konference (Knihovnické systémy, Digitalizace, bezpečnost sítí, atd.),*
- *Vyšší odborná škola sociálně právní, Praha 10, Jasminová 37a – semináře (psychologie, sociální práce, psychiatrie, atd.), kurzy (autismus), konference, odborná stáž,*
- *Vyšší odborná škola ČUS, s.r.o. – doplňkové studium - Školský management,*

- *Střední škola hotelnictví a gastronomie International, s.r.o. – semináře (např. Nové technologie při výuce jazyků, Seminář pro ŠMK, ...atd.), kurzy (např. Asijská kuchyně, baristický kurz, HACCP v moderním výrobním provozu,...atd.), rozšiřování aprobace – Výuka cizích jazyků, různá školení (např. BOZP),*
- *Anglo-německá obchodní akademie a.s. – semináře (např. Školení první pomoci, metodika – moderní výukové metody,...), školení (např. Zasedání metodiků prevence) a jiné studium pro rozšíření odborné kvalifikace,*
- *Mensa gymnázium o.p.s. – semináře (např. EVVO, Seminář prací SOČ, Matematika pro život, Metodické kolegium, atd.) kurzy (např. Algologický kurz, Emoční inteligence, Mediální výchova, atd.) Veletrh nápadů učitelů fyziky, Konference OPPR, Konference rozvíjíme nadání,*
- *Pražská taneční konzervatoř a střední odborná škola, s.r.o – semináře (Cermat), doplňkové pedagogické studium,*
- *Obchodní akademie Vinohradská – semináře: Jazyková příprava, účetnictví, výchovné poradenství, příprava k maturitní zkoušce. Školení: Oblast informatiky, matematika – aplikace GAFE, ekonomika, konference: Mezinárodní konference – Nové trendy, org. SVŠE Znojmo,*
- *Gymnázium Opatov – semináře: Prevence šikany a kyberšikany, myšlení žáků, právo, maturita, Školský management: Nová maturita, veřejné zakázky, národní systém inspekčního hodnocení vzdělávací soustavy ČR,*
- *Gymnázium Voděradská – odborné semináře (Asociace zřizovatelů školních jídelen, Comenia Consult Praha, MHMP, Integra Centrum), odborné konference (jidelny.cz, MHMP), školení: MHMP, Koneko, 1. Vox,*
- *SPŠE Ječná – semináře (Národní konference eTwinning, ESERO robotika – CanSat, Space Robotics workshop, ČVUT FEL ElectroJob a jiné), kurzy (Moodle pro pedagogy, Using Python to Access Web Data, Inteligentní budovy, Kultura a jazyk – cizí jazyky,...), doplňkové pedagogické studium, školský management,*
- *Metropolitní odborná umělecká střední škola Praha 4, s.r.o. – semináře např. Školní neprospěch a poruchy učení – prevence, příčiny a náprava, Český parlament a parlamentarismus. Kurzy: Nové techniky práce pro kadeřníky,*
- *Soukromá vyšší odborná škola zdravotnická MEDEA, s. r. o. – odborné konference, kurzy a semináře.*

II.11 Další vzdělávání realizované středními a vyššími odbornými školami

Školy se v posledních letech snaží efektivně využívat svůj potenciál nejen pro výchovu a vzdělávání dětí a dospívajících, ale i pro další vzdělávání dospělých. S ohledem na rychle měnící se potřeby pracovního trhu, nástup nových technologií a rychle se rozvíjející vědecké poznatky se školy mohou stát centry poskytování odborných kurzů a rekvalifikačních realizovaných v rámci celoživotního vzdělávání. Díky materiálnímu, prostorovému, technickému a odbornému zázemí poskytují v této důležité součásti vzdělávání vysoce kvalifikované služby. Přesto v této oblasti jsou značné rezervy.

Nejčastější formy včetně příkladů dalšího vzdělávání organizovaného školami:

Rekvalifikační kurzy

a) na školách zřizovaných hl. m. Prahou:

- Střední odborná škola stavební a zahradnická, Praha 9, Učňovská 1 - svářečská škola, kominík

b) na školách jiných zřizovatelů

- Střední průmyslová škola dopravní, a.s., Praha 5 – Motol, Plzeňská 102/217 - rekvalifikační jednoletý kurz Škola liniového managementu

Odborné kurzy

a) na školách zřizovaných hl. m. Prahou:

- **umělecké kurzy** - figurální kresba, přípravná kresba a malba, batika a ruční tisk, konstrukce
 - Střední škola umělecká a řemeslná, se sídlem: Praha 5, Nový Zlíčov 1063/1 – zpracování dřeva
 - Vyšší odborná škola uměleckoprůmyslová a Střední uměleckoprůmyslová škola, Praha 3, Žižkovo nám. 1 – kurzy pro veřejnost - Malba a malířské techniky, Designu bytového interiéru
 - Vyšší odborná škola uměleckoprůmyslová a Střední uměleckoprůmyslová škola, Praha 3, Žižkovo nám. 1 – kurzy pro veřejnost - Malba a malířské techniky, Designu bytového interiéru
 - Konzervatoř Duncan centre, Praha 4, Branická 41: „Letní škola“ týdenní seminář dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřený na taneční výchovu
 - Pražská konzervatoř, Praha 1, Na Rejdišti 1: Hra na nástroje, zpěv, Přípravné kurzy k přijímacím zkouškám (hud. teorie a herectví)
- **počítačové kurzy** - ECDL, počítačová grafika, servery, MS Office, CAM/CNC, certifikace MOS a další
 - Střední průmyslová škola, Praha 10, Na Třebešíně 2299
 - Smíchovská střední průmyslová škola, Praha 5, Preslova 25
 - Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola dopravní, Praha 1, Masná 18
 - Střední průmyslová škola sdělovací techniky, Praha 1, Panská 3
 - Gymnázium, Praha 4, Postupická 3150 – koncept European Computer Driving Licence
 - Střední odborná škola elektrotechnická, Praha 2, Ječná 30 – kurzy základů pro seniory (pro seniory Prahy 2)
 - Střední průmyslová škola na Proseku, se sídlem: Praha 9, Novoborská 2 – Testování IT dovedností ECDL pro žáky i veřejnost
- **počítačová grafika a polygrafie**
 - Vyšší odborná škola grafická a Střední průmyslová škola grafická, Praha 1, Hellichova 22
 - Vyšší odborná škola a Střední umělecká škola Václava Hollara, Praha 3, Hollarovo nám. 2

- Vyšší odborná škola uměleckoprůmyslová a Střední uměleckoprůmyslová škola, Praha 3, Žižkovo náměstí 1
 - **příprava a zkoušky odborné způsobilosti pro práci v elektrotechnice dle vyhlášky č. 50/1978 Sb., v platném znění**
 - Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola dopravní, Praha 1, Masná 18
 - Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola elektrotechnická Františka Křižíka, Praha 1, Na Příkopě 16
 - Vyšší odborná škola a Střední škola slaboproudé elektrotechniky, Praha 9, Novovysočanská 48
 - Střední škola - Centrum odborné přípravy technickohospodářské, Praha 9, Poděbradská 1/179
 - **kurzy z oblasti stavebnictví** - stavební technologii RIGIPS, Xella Trockenbau - systeme GmbH, školení montérů suchých staveb, kurzy svařování, sádrokartonář
 - Akademie řemesel Praha - střední škola technická
 - Střední odborné učiliště, Praha 4, Ohradní 57
 - Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební, Praha 1, Dušní 17
 - **ostatní kurzy**

Přípravné kurzy na přijímací zkoušky na střední školy (např. z matematiky, z českého jazyka) pro žáky ZŠ:

 - Gymnázium, Praha 6, Arabská 14
 - Gymnázium, Praha 5, Na Zatlane 11
 - Gymnázium Jiřího Gutha – Jarkovského, Truhlářská 22, Praha 1
 - Gymnázium Oty Pavla, Praha 5, Loučanská 520

Ostatní kurzy:

 - Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední škola zdravotnická, Praha 4, 5. května 51 – kurz léčebné výživy a její praktické aplikace, Pečovatelka o děti 0 – 15 let, Masér pro zdravotnická zařízení
 - Střední škola automobilní a informatiky, Praha 10, Weilova 4 – diagnostika a opravy emisních systémů vozidel – kurz určen pro pracovníky emisních stanic,
 - Střední škola automobilní a informatiky, Praha 10, Weilova 4 – kurzy probíhají podle zákona č.247/2000 Sb. o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel,
 - Střední odborné učiliště, Praha 5 – Radotín, Pod Klapicí 11/15 - kurzy probíhají podle zákona č.247/2000 Sb. o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel, Svařování kovů
- b) na školách jiných zřizovatelů
- **počítačové kurzy**
 - Střední průmyslová škola dopravní, a.s., Praha 5 – Motol, Plzeňská 102/217 – PC kurzy zaměřené na práci s MS Office.
 - **ostatní kurzy**
 - Odborné učiliště pro žáky s více vadami, s.r.o., Praha 3, Chelčického 2 – vzdělávací kurzy pro své absolventy zaměřené na zlepšení pracovního uplatnění lidí s mentálním nebo kombinovaným postižením.

III. FINANCOVÁNÍ ŠKOL A ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

V roce 2016 byly zdrojem financování kapitoly 04 – Školství, mládež a sport finanční prostředky z rozpočtu hl. m. Prahy a ze státního rozpočtu, poskytované prostřednictvím MŠMT.

Financování škol a školských zařízení kraje hl. m. Praha zůstalo pro rok 2016 v rozdělení na:

- **Přímé výdaje z prostředků MŠMT** – prostředky na platy, OON, zákonné odvody, a na výdaje na učebnice a učební pomůcky, vzdělávání pedagogických pracovníků apod. pro školy a školská zařízení v působnosti HMP i MČ.
- **Provozní výdaje z prostředků hl. m. Prahy** - pokrytí provozních nákladů škol a školských zařízení v působnosti HMP

V roce 2016 byly z pozice odboru rozpočtu MHMP rozepisovány neinvestiční výdaje pro tyto školy a školská zařízení:

- 195 škol a školských zařízení, z toho bylo 35 gymnázií, 27 středních odborných škol, 16 vyšších odborných škol, 38 speciálních škol, 25 učilišť, 1 školní jídelna, 7 pedagogicko-psychologických poraden, 2 dětské domovy, 4 domovy mládeže, 1 jazyková škola, 1 gymnázium a Hudební škola a základní umělecká škola, 25 základních uměleckých škol a 13 domů dětí a mládeže;
- organizací zřízených městskými částmi HMP bylo celkem 452, z toho 192 základních škol, u nichž je 53 mateřských škol, 244 samostatných mateřských škol, 11 školních jídelen, 2 základní umělecké školy, 2 domy dětí a mládeže a 1 škola v přírodě.

Celkové výdaje na školy a školská zařízení, zřizovaná krajem a obcemi hl. m. Prahy dosáhly pro rok 2016 celkové výše 11 450 448,3 tis. Kč **(bez investičních výdajů)**. V tomto objemu výdaje na školy a školská zařízení, zřizované krajem, hrazené prostřednictvím krajských normativů dosáhly výše 3 884 758,0 tis. Kč, výdaje na školy a školská zařízení, zřizovaná MČ hl. m. Prahy dosáhly výše 5 626 479,0 tis. Kč. Investiční výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná hl. m. Prahou (mimo DDM) činily v roce 2016 477 592,05 tis. Kč. Finanční prostředky, poskytované ze státního rozpočtu na soukromé školství na území hl. m. Prahy se pohybovaly ve výši 1 240 467,0 tis. Kč ve smyslu následujícího přehledu:

• **Tab. č. 67: Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem a MČ v tis. Kč**

Celkové výdaje	2013	2014	2015	2016
Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem a obcemi nebo svazky obcí	9 460 621,6	9 878 627	10 479 806,2	11 450 448,3
z toho				
výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem hrazené prostřednictvím krajských normativů	3 574 721	3 607 191	3 608 501	3 884 758
výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná obcemi nebo svazky obcí hrazené prostřednictvím krajských normativů	4 553 497	4 788 672	5 025 884	5 626 479
finanční prostředky poskytované ze státního rozpočtu na soukromé školy	1 063 826	1 086 869	1 143 065	1 240 467

Zdroj: ROZ MHMP

III.1 Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem Hl. m. Praha podle jednotlivých druhů škol a školských zařízení

Přímé výdaje z prostředků MŠMT pro školy a školská zařízení, zřizovaná krajem hl. m. Praha, poskytnuté prostřednictvím krajských normativů dosáhly výše 3 884 757,5 tis. Kč. Z tohoto objemu mzdové výdaje činily 3 830 126,7.

• Tab. č. 68: Přímé výdaje z prostředků MŠMT v tis. Kč

přímé výdaje z prostředků MŠMT				z toho: mzdové výdaje			
2013	2014	2015	2016	2013	2014	2015	2016
3 574 721	3 607 191	3 608 501	3 884 757	3 520 782	3 552 328	3 554 443	3 830 126

Zdroj: ROZ MHMP

Provozní výdaje, hrazené z prostředků hl. m. Prahy dosáhly pro školy a školská zařízení v působnosti hl. m. Prahy výše 1 445 110,7 tis. Kč. Tyto prostředky zahrnovaly kromě prostředků na zabezpečení provozu organizací i prostředky na nájemné pro ty školy a školská zařízení, jejichž sídlo je v objektech městských částí hl. m. Prahy.

Ve smyslu zákona č. 250/2000 Sb., § 28, odst. 6 písm. b) byl PO v působnosti odboru ROZ MHMP nařízen v průběhu roku 2015 odvod z investičních fondů organizací ve výši 48 196,7 tis. Kč s tím, že o tento objem byla posílena oblast provozních prostředků.

V roce 2016 poskytlo hlavní město Praha ze svého rozpočtu na posílení mzdových prostředků zaměstnancům škol a školských zařízení finanční prostředky v celkové výši 200 000,0 tis. Kč. Finanční prostředky na platy dosahují výše 148 148,0 tis. Kč a zákonné odvody 51 852,0 tis. Kč. Pro školy a školská zařízení zřizované MČ hl. m. Prahy bylo schváleno poskytnutí finančních prostředků ve výši 100 000,0 tis. Kč, z čehož platy činí 73 800,7 tis. Kč a odvody 26 199,3 tis. Kč.

Část těchto prostředků byla použita na pokrytí mzdové potřeby škol, ve kterých došlo k výraznému meziročnímu propadu počtu žáků a studentů a tím i ke snížení státní dotace s určením ke krytí mzdových nákladů, která je přidělována na jednotku výkonu (= jeden žák, student). Případně byly tyto prostředky použity také na pokrytí potřeb souvisejících s individuální integrací žáků na území hlavního města Prahy.

Rozpisem rozpočtu provozních prostředků pro rok 2016 byla mimo normativního způsobu řešena i oblast individuální integrace žáků.

Pro období od 1. 1. 2016 do 31. 8. 2016 bylo školám, které jsou zřizované hlavním městem Prahou, poskytnuto 36 405 tis. Kč. Z toho platy činily 26 852 tis. Kč a zákonné odvody 9 553 tis. Kč.

Školy, jejichž zřizovatelem jsou městské části, obdržely pro období od 1. 1. 2016 do 31. 8. 2016 částku 68 460,5 tis. Kč. Z tohoto objemu prostředky na platy činily 50 524,1 tis. Kč, zákonné odvody 17 936,4 tis. Kč.

Výdaje na rozvojové programy pro školy a školská zařízení kraje Hlavní město Praha dosáhly v roce 2016 výše 325 355,9 tis. Kč. Prostředky byly určeny pro oblast integrace žáků, integrace cizinců, podporu romské komunity, podporu vzdělávání v jazycích národnostních menšin, na prevenci rizikového chování a na další projekty.

Evropské sociální fondy

Vzhledem k ukončení Operačního programu Praha-Adaptabilita a do té doby nerozběhnutých operačních programů na roky 2014 – 2020 nečerpaly školy žádné další prostředky z ESF ani jiných fondů EU.

Výdaje škol a školských zařízení kraje hl. m. Praha podle jednotlivých typů škol v členění na výdaje mzdové, provozní a investiční specifikuje následující přehled:

Celkem	2016 v tis. Kč
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	3 884 757,5
z toho: mzdové výdaje	3 830 126,7
provozní výdaje	1 445 110,7
investiční výdaje	477 592,05

• Tab. č. 69: Výdaje škol a školských zařízení zřizovaných HMP v tis. Kč

výdaje podle škol a školských zařízení (školy a školská zařízení zřizovaná HMP podle jednotlivých druhů)	2014	2015	2016
gymnázia			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	786 647,0	785 178,0	857 283,2
z toho: mzdové výdaje	771 842,0	771 019,0	842 766,2
provozní výdaje	313 896,3	327 038,0	359 904,2
investiční výdaje	34 662,3	41 161,9	78 976,5
střední odborné školy, střední odborná učiliště, konzervatoře			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	1 256 871,0	1 282 014,0	1 363 424,5
z toho: mzdové výdaje	1 279 125,0	1 258 913,6	1 34 0952,1
provozní výdaje	518 381,8	527 910,0	513 841,7
investiční výdaje	52 967,4	121 636,9	156 278,7
vyšší odborné školy			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	453 216,0	464 176,0	499 967,3
z toho: mzdové výdaje	446 088,0	458 060,0	493 525,8
provozní výdaje	118 134,4	118 454,7	132 176,9
investiční výdaje	19 303,4	0	37 936,1
školy pro žáky se SVP			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	496 412,0	494 622,0	541 750,1
z toho: mzdové výdaje	490 853,0	489 039,0	535 338,6
provozní výdaje	162 022,1	177 366,9	221 054,8
investiční výdaje	13 089,2	25 354,1	26 348,5
pedagogicko-psychologické poradny			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	54 295,0	56 676,0	62 895,0
z toho: mzdové výdaje	53 651,0	56 046,0	62 166,0
provozní výdaje	12 552,2	13 047,0	16 324,3
investiční výdaje	2 178,0	0	119,6
domovy mládeže			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	40 163,0	41 060,0	42 968,0
z toho: mzdové výdaje	39 902,0	40 668,0	42 615,0
provozní výdaje	18 487,0	21 610,0	24 248,5
investiční výdaje	2 100,0	14 325,0	8 516,5
dětské domovy			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	34 349,0	34 700,0	36 399,0
z toho: mzdové výdaje	34 223,0	34 565,0	36 282,0
provozní výdaje	24 987,0	26 463,0	25 675,6
investiční výdaje	676,9	0	3 383,8

výdaje podle škol a školských zařízení (školy a školská zařízení zřizovaná HMP podle jednotlivých druhů)	2014	2015	2016
jazyková škola			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	0	0	0
z toho: mzdové výdaje	0	0	0
provozní výdaje	81	1 426	1 186
investiční výdaje	0	0	0
školní jídelny			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	3 511,0	3 572,0	3 789,0
z toho: mzdové výdaje	3 444,0	3 502,0	3 766,0
provozní výdaje	3 207,0	3 192,0	3 423,0
investiční výdaje	0	0	0
základní umělecké školy			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	330 963,0	333 861,0	357 350,5
z toho: mzdové výdaje	330 284,0	333 156,0	356 678,0
provozní výdaje	25 821,5	26 560,3	40 796,1
investiční výdaje	5 776,9	0	24 631,1
domy dětí a mládeže			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	105 764,0	112 642,0	118 931,0
z toho: mzdové výdaje	102 916,0	109 475,0	116 037,0
provozní výdaje	89 536,6	88 884,0	106 479,6
investiční výdaje	8 708,8	1 925,8	-
investiční výdaje ostatní (ostatní školy a školská zař. - např. DD, ŠJ)			
celkem			
výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů	3 607 191,0	3 608 501,0	118 931,0
z toho: mzdové výdaje	3 552 328,0	3 554 443,6	116 037,0
provozní výdaje	1 287 106,9	1 331 951,9	106 479,6
investiční výdaje	237 656,7	204 402,7	477 592,05

Zdroj: ROZ, SML, SVC MHMP

III.2 Neinvestiční výdaje škol a školských zařízení zřizovaných MČ hl. m. Prahy podle jednotlivých druhů škol a školských zařízení v členění na výdaje hrazené prostřednictvím krajských normativů

Neinvestiční výdaje předškolních zařízení, škol a školských zařízení, jejichž zřizovatelem jsou městské části hl. m. Prahy, hrazené prostřednictvím krajských normativů dosáhly pro rok 2016 výše 5 626 479,0 tis. Kč.

Přehled neinvestičních výdajů, hrazených prostřednictvím krajských normativů u předškolních zařízení, škol a školských zařízení v působnosti MČ hl. m. Prahy konkretizuje následující přehled:

• Tab. č. 70: Neinvestiční výdaje podle škol a školských zařízení zřizovaných MČ HMP v tis. Kč

Neinvestiční výdaje podle druhů škol a školských zařízení (školy a školská zařízení zřizovaná obcemi)	2014	2015	2016
Mateřské školy	1 322 237	1 357 414	1 480 788
Základní školy	3 396 989	3 594 067	4 063 204
Školní jídelny	48 055	51 509	56 589
Základní umělecké školy	13 140	13 428	14 335
Domy dětí a mládeže	8 251	9 466	11 563
Celkem	4 788 672	5 025 884	5 626 479

Zdroj: ROZ MHMP

III.3 Celková výše finančních prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu na činnost soukromého školství na území hl. m. Prahy

Soukromé školy na území hl. m. Prahy byly financovány dle zákona č. 306/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů a podle normativů vyhlášených MŠMT ve smyslu § 4, odst. 4 uvedeného zákona. Dotace byla poskytována 208 právnickým osobám vykonávajícím činnost škol a školských zařízení zapsaných do školského rejstříku, které nejsou zřizovány státem, krajem, obcí, dobrovolným svazkem obcí, jehož předmětem činnosti jsou úkoly v oblasti školství, nebo registrovanou církví nebo náboženskou společností, které bylo přiznáno oprávnění k výkonu zvláštního práva zřizovat církevní školy, které uzavřely smlouvu s krajským úřadem podle tohoto zákona.

V roce 2016 byla na dotace soukromých škol na výchovu a vzdělávání ze státního rozpočtu prostřednictvím MŠMT vyčleněna částka 1 240 467,0 tis. Kč.

III.4 Přímé výdaje na vzdělávání na dítě, žáka a studenta u jednotlivých druhů škol a školských zařízení zřizovaných krajem Hl. m. Praha

Přímé výdaje na vzdělávání na jedno dítě, jednoho žáka a jednoho studenta na dobu jednoho roku se v roce 2016 u škol a školských zařízení kraje Hlavní město Praha pohybovaly v rozmezí od 18 463,0 Kč u základních uměleckých škol až po 347 025,0 Kč u dětských domovů.

U škol, zřizovaných krajem hl. m. Praha v roce 2016 se výše přímých výdajů na jednoho studenta a jeden rok pohybovala v rozmezí od 50 330,0 Kč u gymnázií, až po 78 014,0 Kč u speciálních škol.

Nejvyšší náklady v roce 2016 byly dosaženy u dětských domovů, a to ve výši 347 025,0 Kč, nejnižší náklady byly profinancovány v oblasti školních jídelen, a to 3 701,0 Kč.

Předškolní zařízení a školy, jejichž zřizovatelem jsou MČ hl. m. Prahy, zaznamenaly přímé výdaje na vzdělávání na jedno dítě a jednoho žáka v rozmezí 44 166,0 Kč až po 45 720,0 Kč na jeden rok.

Detailní vyjádření přímých výdajů na vzdělávání na dítě, žáka a studenta ukazuje následující přehled:

• Tab. č. 71: Přímé výdaje na vzdělávání v Kč

Přímé výdaje na vzdělávání na dítě, žáka a studenta	2014	2015	2016
Gymnázia	45 280	47 094	50 330
Střední odborné školy	58 697	59 802	65 544
Vyšší odborné školy	54 918	52 981	60 455
Samostatně zřízené školy pro žáky se zdravotním postižením	68 285	68 392	78 014
Střední odborná učiliště	54 922	55 653	59 884
Domovy mládeže	47 306	51 310	51 939
Dětské domovy	357 802	377 226	347 025
Školní jídelny	3 687	3 795	3 701
Základní umělecké školy	15 529	16 817	18 463
Mateřské školy	40 730	42 117	44 166
Základní školy	42 765	44 005	45 720

Zdroj: ROZ MHMP

SEZNAM GRAFŮ A TABULEK

Seznam grafů

Graf č. 1: Zastoupení profesních tříd v Praze - podle CZ-ISCO, v %	8
Graf č. 2: Podíly nově přijatých žáků SŠ – denní studium	9
Graf č. 3: Podíly absolventů SŠ – denní studium	10
Graf č. 4: Míra nezaměstnanosti absolventů v hl. m. Praze a ČR podle úrovně dosaženého vzdělání (duben 2016) – denní studium	11

SEZNAM TABULEK

Tab. č. 1: Počty nově přijatých žáků v kraji - denní studium	9
Tab. č. 2: Počty absolventů v kraji – denní studium	10
Tabulka č. 3	15
Tabulka č. 4	15
Tabulka č. 5	16
Tabulka č. 6	19
Tab. č. 7: Typy škol a školských zařízení podle zřizovatelů	32
Tab. č. 8: Počet škol a žáků podle druhu školy celkem (za zřizovatele MČ, HMP, církev, soukromé)	32
Tab. č. 9: Vývoj počtu dětí, žáků a studentů podle druhu vzdělávání	33
Tab. č. 10: Předškolní vzdělávání – počet škol, tříd, dětí (k 30. 9. 2014)	34
Tab. č. 11: Věkové složení dětí	36
Tab. č. 12: Děti podle státní příslušnosti	37
Tab. č. 13: Základní vzdělávání – počet škol, tříd a žáků	41
Tab. č. 14: Žáci podle formy integrace	42
Tab. č. 15: žáci učící se cizí jazyk – povinný předmět	42
Tab. č. 16: Žáci podle státní příslušnosti v ZŠ všech zřizovatelů	42
Tab. č. 17: Věkové složení žáků	43
Tab. č. 18: Odchody žáků ze ZŠ	43
Tab. č. 19: Vzdělávání ve středních školách (včetně škol pro žáky se SVP) všech zřizovatelů – podíl jednotlivých stupňů středního vzdělání	49
Tab. č. 20: Vzdělávání ve středních školách (bez škol pro žáky se SVP) všech zřizovatelů – podíl jednotlivých stupňů středního vzdělávání	50
Tab. č. 21: Školy a žáci podle stupňů středního vzdělání	50
Tab. č. 22: Nově přijatí do 1. ročníku ve středních školách zřizovatelů HMP, MČ, soukromník, církev při denní formě vzdělávání rozdělených podle druhu vzdělávání	51
Tab. č. 23: Oborová struktura podle skupin oborů (denní vzdělávání - bez škol pro žáky se SVP) – SŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a SŠ zřizované HMP	52

Tab. č. 24: Oborová struktura podle skupin oborů (ostatní formy vzdělávání - bez škol pro žáky se SVP) – SŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a zřizované HMP
53

Tab. č. 25: Přehled o nových oborech vzdělání na jednotlivých školách	54
Tab. č. 26: Přehled o zrušených oborech vzdělání na jednotlivých školách	54
Tab. č. 27: Věkové složení žáků středních škol všech zřizovatelů	58
Tab. č. 28: Žáci dojíždějící z jiných krajů	59
Tab. č. 29: Žáci podle státní příslušnosti	59
Tab. č. 30: Žáci učící se cizí jazyk – denní forma vzdělávání	60
Tab. č. 31: Výsledky soutěží SOLLERTIA	68
Tab. 32: Přehled poskytnutých příspěvků v rámci realizace aktivit Podpory OV v roce 2016	70
Tab. č. 33: Konzervatoře – denní forma vzdělávání	71
Tab. č. 34: Žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – zřizovatel HMP – denní forma vzdělávání	71
Tab. č. 35: Věkové složení žáků	72
Tab. č. 36: Žáci podle státní příslušnosti	72
Tab. č. 37: Vyučující cizích jazyků – zřizovatel HMP	73
Tab. č. 38: Vyšší odborné vzdělávání – školy, skupiny, studenti	76
Tab. č. 39: Oborová struktura podle skupin oborů – VOŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a VOŠ zřizované HMP – denní vzdělávání	77
Tab. č. 40: Oborová struktura podle skupin oborů – VOŠ všech zřizovatelů bez škol zřizovaných ústředními orgány státní správy a VOŠ zřizované HMP - ostatní formy vzdělávání	77
Tab. č. 41: Přehled o nových oborech vzdělání na jednotlivých školách	78
Tab. č. 42: Přehled o zrušených oborech vzdělání na jednotlivých školách	78
Tab. č. 43: Věkové složení studentů VOŠ	79
Tab. č. 44: Studenti podle státní příslušnosti	79
Tab. č. 45: Počet škol zřizovaných HMP	82
Tab. č. 46: Počet dětí a žáků podle typu zdravotního postižení ve speciálních školách k 30. 9.2015	82
Tab. č. 47: Děti a žáci s trvalým pobytem v jiném kraji – školy zřizované HMP	83
Tab. č. 48: Počty úvazků AP ve školách samostatně zřízených pro děti a žáky se zdravotním postižením zřizovaných HMP (přepočtený počet)	85
Tab. č. 49: Žáci – státní jazyková zkouška	89
Tab. č. 50: Počty kurzů a žáků podle jednotlivých cizích jazyků a některých typů kurzů	89
Tab. č. 51: Jednoleté jazykové kurzy (pomaturitní studium)	89
Tab. č. 52: Zastoupení oborů v ZUŠ	91
Tab. č. 53: Počty žáků ZUŠ všech zřizovatelů v jednotlivých oborech ve školním roce 2013/2014	91

Tab. č. 54: Počty žáků ZUŠ v letech 2006/2007 až 2015/2016.....	92
Tab. č. 55: Počty žáků ZUŠ v Praze ve školním roce 2015/2016 dle zřizovatelů	92
Tab. č. 56: Souhrnný přehled počtu činností a účastníků v pražských DDM ve školním roce 2014/2015	96
Tab. č. 57: Vývoj počtu účastníků v DDM zřizovaných HMP v letech 2007 – 2015	96
Tab. č. 58: Počty klientů ve školním roce 2015/2016	101
Tab. č. 59: Školská výchovná a ubytovací zařízení (všichni zřizovatelé)	102
Tab. č. 60: Školní družiny a školní kluby – počet zapsaných účastníků	104
Tab. č. 61: Zařízení ústavní a ochranné výchovy	105
Tab. č. 62: Vývoj počtu zaměstnanců ve školách všech zřizovatelů na území hl. m. Prahy v letech 2009 – 2015	106
Tab. č. 63: Porovnání průměrných platů pedagogických pracovníků v HMP s průměrnými platy pedagogických pracovníků v ČR (zřizovatel MŠMT, obec, kraj), s průměrnou mzdou v ČR a průměrnou mzdou v ČR v nepodnikatelské sféře v Kč	108
Tab. č. 64: Porovnání průměrného měsíčního platu učitelů ZŠ a SŠ (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) v HMP s Ø měsíční mzdou zaměstnanců za všechna odvětví v HMP v Kč	108
Tab. č. 65: Porovnání průměrného měsíčního platu učitelů ZŠ a SŠ (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) na území HMP a ČR v Kč	109
Tab. č. 66: Vývoj průměrného měsíčního platu učitelů v HMP a v ČR (zřizovatel MŠMT, obec, kraj) v Kč	109
Tab. č. 67: Celkové výdaje na školy a školská zařízení zřizovaná krajem a MČ v tis. Kč	115
Tab. č. 68: Přímé výdaje z prostředků MŠMT v tis. Kč	116
Tab. č. 69: Výdaje škol a školských zařízení zřizovaných HMP v tis. Kč	117
Tab. č. 70: Neinvestiční výdaje podle škol a školských zařízení zřizovaných MČ HMP v tis. Kč ..	119
Tab. č. 71: Přímé výdaje na vzdělávání v Kč	120

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

AJ.....	anglický jazyk
AMU	Akademie múzických umění
CERMAT	Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání
CPD.....	Centrum pro předškolní děti
ČMOS.....	Českomoravský odborový svaz
ČSOP	Český svaz ochránců přírody
ČŠI	Česká školní inspekce
ČVUT.....	České vysoké učení technické
DD	dětský domov
DDM	dům dětí a mládeže
DM.....	domov mládeže
DVPP.....	další vzdělávání pedagogických pracovníků
ESF.....	Evropský sociální fond
EU.....	Evropská unie
FAMU.....	Filmová a televizní fakulta AMU
EVVO	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
FF UK	Filosofická fakulta Univerzity Karlovy
FJ	francouzský jazyk
G.....	gymnázium
HAMU	Hudební fakulta AMU
HMP.....	hlavní město Praha
HZS	Hasičský záchranný sbor
ICT	informační a komunikační technologie
JAMU	Janáčkova AMU
JŠ	jazyková škola
JŠ s PSJZ	jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky
KAP	Krajský akční plán vzdělávání
KEV	Klub ekologické výchovy
MČ.....	městská část
MHMP	Magistrát hlavního města Prahy
MPSV.....	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MŠ	mateřská škola
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NIDV	Národní institut pro další vzdělávání
NJ	německý jazyk
NNO.....	nevládní neziskové organizace
NÚV	Národní ústav pro vzdělávání
OFV.....	ostatní formy vzdělávání
OON.....	ostatní osobní náklady
PCPP	Pražské centrum primární prevence
OPPA.....	Operační program Praha Adaptabilita

PedF UKPedagogická fakulta Univerzity Karlovy
 PO.....příspěvková organizace
 PPPpedagogicko-psychologická poradna
 PPRCH.....primární prevence rizikového chování
 RHMP.....Rada hlavního města Prahy
 ROZ MHMPodbor rozpočtu Magistrátu hlavního města Prahy
 RVPrámcový vzdělávací program
 RVP ZVrámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
 SML MHMPodbor školství a mládeže Magistrátu hlavního města Prahy
 SOČ.....středoškolská odborná činnost
 SOŠstřední odborná škola
 SOUstřední odborné učiliště
 SPCspeciální pedagogické centrum
 SVPspeciální vzdělávací potřeby
 SŠ.....střední škola
 ŠJškolní jídelna
 ŠVPškolní vzdělávací program
 UK.....Univerzita Karlova
 VOŠ.....vyšší odborná škola
 VŠvysoká škola
 VŠCHTVysoká škola chemicko-technologická
 ZHMP.....Zastupitelstvo hlavního města Prahy
 ZSVZáklady společenských věd
 ZŠ.....základní škola
 ZUŠzákladní umělecká škola
 ZUV.....základní umělecké vzdělávání
 ZVzákladní vzdělávání

SEZNAM ZDROJŮ

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy hlavního města Prahy 2012 - 2016

Výroční zprávy škol a školských zařízení za školní rok 2014/2015

Statistická ročenka školství 2015/2016 – výkonové ukazatele, MŠMT, Praha 2016

Statistická ročenka školství 2015 – zaměstnanci a mzdové prostředky, MŠMT, Praha 2016

ČSÚ: Krajská správa ČSÚ v hl. m. Praze [online]. 12. 12. 2014 [cit. 2015-01-05]. Dostupné z [www: <http://www.praha.czso.cz/x/krajedata.nsf/krajenejnovejsi/xa>](http://www.praha.czso.cz/x/krajedata.nsf/krajenejnovejsi/xa)

ČSÚ: Krajská správa ČSÚ v hl. m. Praze [online]. 12. 12. 2014 [cit. 2015-01-05]. Dostupné z [www: <http://www.praha.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/t/A1004F4176/\\$File/33012014chcz.pdf>](http://www.praha.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/t/A1004F4176/$File/33012014chcz.pdf)

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, v platném znění

Vyhláška č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, v platném znění

Zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), v platném znění

Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, v platném znění

Statut hl. m. Prahy, v platném znění

Zákon. č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, v platném znění

Zákon č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, v platném znění

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, v platném znění

VYSVĚTLIVKY

Výraz „z toho“ značí neúplný výčet, tj. součet dílčích údajů se celkovému údaji rovnat nemusí.

Výraz „v tom“ značí úplný výčet, tj. součet dílčích údajů se musí rovnat údaji celkovému.

Ležatý křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.

Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.

Ležatá čárka (-) v tabulce na místě údaje značí, že se jev nevyskytoval.

Evidenční počet zaměstnanců přepočtený (na plně zaměstnané) je přepočtem průměrného evidenčního počtu zaměstnanců ve fyzických osobách a délky jejich pracovních úvazků na zaměstnavatelem stanovenou pracovní dobu.